REFERENCE,
(NOT FOR ISSUE)
READING ONLY INSIDE LIBRARY.

CONTENTS

BUDGET SESSION

Volume II No. 16

Dated, the 26th June, 1972

		Page
1.	Questions and Answers	1
2.	Voting on Demands for Grants	33
3.	Calling Attention	93
4.	Statement made by the Minister	95
5.	Adjournment	106

DEBATES OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY

MONDAY, JUNE 26, 1972

The House met at 10 A. M. in the Assembly Chamber, Shillong with Mr. Speaker in the Chair.

STARRED QUESTIONS AND ANSWERS

(To which oral answers were given)

(Starred question No. 164 was not called for)

Re: Railway Broad-Gauge line from Bongaigaon to Gauhati

Shri Gaurisankar Bhattacharyya asked:

*165. Will the Minister-in-charge of Transport be pleased to state:

(a) Whether the State Government ascertained it from the Government of India in the Ministry of Railways about the concrete steps that will be taken in the next two years for extending the Railway Broad-Gauge line from Bongaigaon to Gauhati ?

(b) If so, the date for completion of the Railway Broad-Gauge line from Bongaigaon to Gauhati ?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Transport) replied:

(a)—I met the Union Deputy Railway Minister at New Delhi on 24th April 1972. The stand of the Union Railway Ministry is that the conversion of Bongaigaon-Gauhati M. G. line to B. G. line has already been included in the Railway's perspective Plan on Gauge conversion to be implemented in the next ten years or so. Surveys for this conversion have already been carried out and reports there of are at present under the examination of the Railway Board. An economic study in depth, has also been taken up. Moreover, the Railway Board has intimated that the straight conversion of the 160.50 kms. long section may not be feasible as a large number of bridges on the section will have to be completely rebuilt to suit the Broad-Gauge standard: Therefore, an entirely new alignment has already been investigated and the cost for the new alignment is about Rs.23 crores. Meanwhile, the emergence of Bangladesh in December, 1971 has affected the Railway Board's examination of this project. Now the Railway Board

has informed us that a decision regarding conversion will be taken up by the Railway Board after a clear picture emanates of the river-cum-rail traffic to Assam via Bangladesh also. However the Railway Board has assured that every effort will be made to take an early decision in the matter.

(b)— Does not arise in view of (a) above.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya: Sir, this part of my question "whether any concrete step will be taken in the next two years" has not been replied.

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister) : Sir, I have already replied to that point.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya : No. Sir, that is with relation to the perspective plan. But my question is whether in the next two years anything concrete will be done.

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister) : No, Sir.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya : whether the Government of Assam has impressed upon the Government of india the fact that ten years period under the perspective plan is a very long period, and therefore, in the first phase within the next two or three years certain concrete measures need be taken ?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister) : Yes, Sir, we have taken up that question with the Government of India.

Shri Dulal Chandra Barua : If the Government of Assam has taken up this matter with the Government of India, may I know why there is so much delay in the matter of implementation of the thing by the Government of India.

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister) : Sir, it is difficult for me to say why Government of India is taking time to implement it.

Shri Dulal Chandra Barua : If the Government of Assam, as stated by the Minister urging upon the Government of India, I want to know in what way they are trying to impress upon the Government of India, to have the project done ?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister) : I have already stated, Sir, that Government of Assam has taken up the matter with the Government of India stating that the Railway Broad-Gauge line should be taken up in hand by the Government of India.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya: what we want to know from the Government is whether within the 4th plan period anything concrete will be done.

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister): I have already replied that we have impressed upon the Government of India that from our point of view, it should be done immediately.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya: Whether anything has been ascertained from the Government of India, or in other words, whether the Government of India let the Assam Government understand that nothing concrete will be done in the remaining period of 4th Five-Year plan?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister): I have replied to the question on the basis of the reply received from the Government of India.

Shri Dulal Chandra Barua: Whether Government of India propose to take up project in a phased programme, and the Ist phase of the work will be taken up within the 4th Five-Year period?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister): I have already stated what the Government of India's reply to our representation on the matter is.

Shri Giashuddin Ahmed: Sir, there are two alternative routes— one is from Bongaigaon to Gauhati through the M. G. line and the other is from Bongaigaon to Gauhati via Jogighopa through which route the new alignment is suggested, through the South Bank or through the meter gauge?

Mr. Speaker: Question No. 166 is also a related question. Let Shri Balabhadra Das put the question first when you will be able to put your supplementary. Yes, Mr. Das.

Re. Broad-Gauge Railway line from Jogighopa to Gauhati

Shri Balabhadra Das asked:

*166, Will the Minister in-charge of Transport be pleased to state:

(a) Whether it is fact that the Government moved the Government of India for extension of broad-gauge railway line via South Bank from Jogighopa to Gauhati?

(b) Whether it is a fact that the study team of the Gauhati University in its report for extension of broad-gauge line via South Bank,

found a prima facie case for extension of the broad-gauge line via South Bank ?

(c) Whether Government has reiterated its demand on the Central Government for extension of the broad-gauge line via South Bank ?

(d) Whether Government propose to place the Gauhati University study team report on the Table of the House ?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Transport) replied :

(a)— Yes.

(b)— The Gauhati University's report itself has not been made available up till now to this State Government. However from a note furnished by the Union Railway Minister to me during my visit to Delhi in the last week of April, 1972, it is learnt from that note that it has been stated by the Gauhati University that prima facie, there appears to be a case for construction of a new Broad-Gauge line from Siju in Garo Hills to Jogighopa via Goalpara with an extension from Dudhnoi to Gauhati. The note further contains that the Gauhati University did not give any specific data in support of this contention. After careful examination of the report compiled by the Gauhati University, the Railway Board, therefore, decided that there is no immediate need for this rail link specially as it would be very expensive to build and the Railways have to be very careful in the matter of new investments in view of the present difficult financial position.

(c)—Yes.

(d)— The report is not available with this State Government and as such this does not arise.

Shri Prabin Kr. Chaudhury : Whether it is a fact that the then Union Minister for Railways, Mr. Poonacha assured the public of Goalpara that he will take immediate steps to construct the B.G. line between Goalpara and Gauhati ?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Transport) : That appears to be an assurance to the public of Goalpara. That information is not with me, Sir.

Shri Giashuddin Ahmed : Then I come to my previous question, Sir. There are two routes one through the North Bank and the other through the South Bank. May I know Sir through which route Government pressed upon the Government of India to take up construction of the B. G. line.

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister) : Both the routes.

শ্ৰীসোণেশ্বৰ বৰা : এইটো কথা সচা নে যে যোৱা পাৰ্লিয়ামেন্টৰ বাজেট অধিবেশনত ৰেলৱে বাজেটত যি খিনি ব্ৰডগজ ৰেল লাইন ধৰিছে তাৰ ভিতৰত অসমত এক মাইলো ব্ৰডগজ নকৰাৰ সিধান্ত লৈছে ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী) : সেইটো খবৰ মোৰ হাতত নাই ।

Shri Prabin Kr. Chaudhury : Whether it is a fact that the Government of Assam has given up the idea of recommended construction of the line between Jogighopa and Gauhati and that they have recommended the B. G. line between Bongaingaon to Gauhati thorugh the North Bank ?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister) : No, Sir,

Shri Gaurisankar Bhattacharya : Whether the Government of Assam studied very well the report placed by the Government of India in the Ministry of Railways in the Parliament last Session ?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister) : No, Sir. Not yet.

Shri Dulal Chandra Barua : In view of the fact what the Hon'ble Minister earlier stated that the Government of India has assured to take up the project within the next 10 years and also in view of the fact that he has stated now that the Railway line via Jogighopa to Gauhati will not be taken up now due to financial stringency, may I know from the Minister whether the Government of Assam impressed upon the Government of India to take up the project immediately ?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister) : I have already replied that we have taken up the matter with the Government of India.

Shri Gaurisankar Bhattacharya : Did Government of Assam not know, or did not care to know, that in the Master Plan for Railways for the next 5 years not a single mile of Assam's Railway has been taken up for conversion into broad gauge ?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister) : I have already replied that this information is not with me.

Shri Dulal Chandra Barua : When in the Railway Budget not a single inch of Railway line in Assam is proposed to be taken up for conversion in to broad gauge, how can the Minister say that this project will be taken up within the next 10 years ?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister) : This is the reply received from the Government of India.

Shri Premadhar Bora : May I know whether from the point of view of the Government of Assam, the conversion to broad gauge is limited upto Gauhati only and not beyond that ?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister) : No, Sir, the Government of Assam is pressing upto Tinsukia.

শ্ৰীআনন্দি বালা ৰাভা : দক্ষিণ গুৱালপাৰাত যিহেতু যোৱা ২৫ বছৰত কোনো যাতায়টৰ ব্যৱস্থা নহল আৰু এতিয়া যোগাযোগাৰ পৰা মেঘালয়লৈ যোৱাকৈ এটা ৰেল লাইন কৰিব লাগে বুলি চৰকাৰৰ ওচৰত আবেদন নিবেদন কৰিছে। এনে ক্ষেত্ৰত অসম চৰকাৰে গুৱাহাটীৰ পৰা ৰেল লাইন কৰাৰ বিষয়ে ভাৰত চৰকাৰৰ ওচৰত কিবা লিখা লিখি কৰিছে নে ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নথ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী) : মই কৈছোৱেই। এই বিষয়ে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত লিখা লিখি কৰি থকা হৈছে।

শ্ৰীগিয়াছুদ্দিন আহমেদ : প্ৰতিৰক্ষাৰ ফালৰ পৰাও বিবেচনা কৰিলে দক্ষিণ ফালেদি এটা ৰেল লাইনৰ বেছি গুৰুত্ব আছে বুলি চৰকাৰে নেভাবেনে ? যদি ভাবে তেনেহলে প্ৰায়ৰিটি বেচিচত এইটোৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিবনে ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী) : এই বিষয়ে ভাৰত চৰকাৰৰ লগত যোগাযোগ কৰি থকা হৈছে।

শ্ৰীআটাউৰ ৰহমান : চৰকাৰে এইটো জানেনে যে দুই নাৱত দুই ভৰি দিলে কোনোটোৱেই সিদ্ধ নহয় ?

(উত্তৰ নাই)

Re. Assam-Nagaland Boundary

Shri Dulal Chandra Barua asked :

*167. Will the Chief Minister be pleased to state ;

(a) Whether the Assam-Nagaland boundary line has been finally settled ?

(b) If not, what steps the Government of Assam has taken to settle the boundary line finally?

(c) Whether there is any changes in the Government's stand regarding the Assam-Nagaland boundary after the statement of the Minister of State for Home Affairs, Government of India reportedly made in the Lok Sabha recently to the effect that the present Assam-Nagaland boundary would remain as it is and that the Government was not going to undertake any wholesale re-examination of the boundary?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): replied:

(a No.

(b) On the 7th August, 1971, the Government of India have appointed Shri K.V.R. Sundaram as Adviser in the Ministery of Home Affairs to look into Assam-Nagaland boundary problem. His work is still in progress.

(c) Assam. Nagaland boundary line is clearly defined by the 1925 Notification. The Union Minister of State for Home Affairs told the same thing to Parliament

Shri Dulal Chandra Barua: When does the Government expect finalisation of the recommendations of the one-man commission.

Shri Sarat chandra Sinha (Chief Minister): It is not for that, but for Mr. Sundaram to finalise it.

Shri Dulal Chandra Barua: If there is no boundary dispute what was the necessity or the intention of the Government of Assam in agreeing to the proposal to have such kind of a commission to go into this question?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): The hon'ble member is quite aware how the problem arose.

Shri Dulal Chandra Barua: The Government of Nagaland has made arrangements so that the public of Nagaland can also submit memorandum to the Commission giving certain facts and figures about this matter. May I know whether similar arrangements have been made from the side of the Assam Government?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): It is open to anybody to submit a memorandum to the Adviser.

Starred Question No 168 was not called for

Re : Appointment of District Judge for Lakhimpur District

Shri Govinda Bora asked :

*169. Will the Minister-in-charge of Law be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that a representation was submitted to him by the President, North Lakhimpur Bar Association urging the appointment of a District Judge and a District Magistrate of Lakhimpur district ?

(b) If the answer to (a) is in the affirmative, what steps have been taken by the Government to meet the demand ?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister, Law) : replied.

(a) Yes, but of late. There was, however, a representation for appointment of an Additional District Magistrate (Judicial) at Lakhimpur.

(b)—The matter regarding appointment of an Additional District Magistrate (Judicial) for Lakhimpur is under active consideration of the Government.

Shri Govinda Bora : May I know how long it will take for appointment of a District Judge and Additional, District Magistrate (Judicial) ?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister) : As regards Additional District Magistrate, we are considering very seriously and will be appointed as early as possible.

Shri Lakshya Doley : The question was with regard to the apppointment of a District Judge, but the Hon'ble Minister has stated that an Additional District Magistrate will be appointed soon. The question was whether a District Judge will be appointed ?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister) : The question is no doubt about the appointement of a District Judge. I have already replied that we have received a representation of late demanding appointment of an Additional District Magistrate (Judicial)) at Lakhimpur. We have taken up this matter and will try to appoint one as early as possible. As regards District Judge, the Hon'ble High Court has suggested that the existing arrangement should continue, i.e., the District Judge of Dibrugarh will also hold jurisdiction over the new Lakhimpur district.

Shri Premadhar Bora : Can the Hon'ble Minister assure the House about

the exact date of appointment of District Judge for Lakhimpur ?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister) : As early as possible.

Shri Lakshya Doley : What is the general rule for appointment of a District judge ? Is not a District entitled to have a District Judge as soon as it comes into being ?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister) : There is a principle for appointing a District Judge for every district no doubt, but that also depends on the number of cases and the work-load.

Shri Dulal Chandra Barua : When Lakhimpur was declared as a new district all these things must have been taken into consideration. When it has been declared as a full-fledged district, may I know what is the harm in appointing a District judge there ?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister) : There is no harm. The question is work-load. But the present arrangement is only for the time being.

Shri Govinda Bora : North Lakhimpur being an out-of-the-way place and surrounded by rivers, is it not desirable for the interest of the litigant public to have a Court of district Judge immediately at North Lakhimpur ?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister) : Yes, Sir, it is a fact that North Lakhimpur is an out-of-the-way place and also surrounded by rivers. But as I have stated, the present arrangement by which the District Judge of Dibrugarh holds charge of Lakhimpur District also will continue only for the time being.

শ্ৰীজগদীশ দাস : চাৰ, এডিচনেল ডিষ্ট্ৰিক্ট জাজৰ হেড্ কোৱাৰ্টাৰ কত হ'ব ?

ডঃ লুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী) : এডিচনেল ডিষ্ট্ৰিক্ট জাজৰ হেড্-কোৱাৰ্টাৰ উত্তৰ লক্ষীমপুৰতেই হ'ব ।

Re. Bridge over Hakua River

Shrimati Pranita Talukdar asked :

*170. Will the Minister-in-charge of P. W. D. (R. & B.) be pleased to state :

(a) When bridge over the Hakua river on the Kamargaon-Kahitama P. W. D. Road, Barpeta Sub division will be constructed ?

(b) Whether Government propose to construct the said bridge over the said river at an early date ?

Dr. Lutfur Rahman [Minister, P. W. D. (R. & B)] replied :

(a)—A proposal was received but did not materialise due to paucity of fund.

(b)—Does not arise in view of (a) above.

Smti. Pranita Talukdar : Whether Government is aware of the fact that the ex—P.W.D. Minister assured us about construction of this bridge ?

Dr. Lutfur Rahman (Minister) : We have no record like that.

Smti. Pranita Talukdar : Whether the Hon'ble Minister will make an enquiry about it ?

Dr. Lutfur Rahman (Minister) : I may make an enquiry. The hon'ble member herself was a member of the M.L.As. Sub-Committee. She wrote a letter to the Chief Minister, but no assurance was given by the Chief Minister, as far as I could gather from the records.

শ্ৰীআতাউৰ ৰহমান : দলংখন দিওঁতে অনুমানিক কিমান টকা লাগিব।

Dr. Lutfur Rahman (Minister) : Roughly Rs. 1,68,000.

বিষয় : দিচৌ খুতিত পুলিচৰ গুলিচালনা

শ্ৰীতুলসী দাসে সুধিছে :

*১৭১। মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক) গোলাঘাট মহকুমাৰ মহমা মৌজাৰ অন্তৰ্গত দিচৌ খুতিত ১৯৭০ চনৰ ১৫ ডিচেম্বৰৰ দিনা চৰকাৰী সশস্ত্ৰ পুলিচে নিৰীহ মিৰি মানুহৰ ওপৰত বন্দুকৰ গুলি চালনাৰ সম্পৰ্কে যি তদন্ত আয়োগ নিয়োগ কৰিছিলে সেই আয়োগে তদন্ত শেষ কৰি প্ৰতিবেদন চৰকাৰৰ ওচৰত দাখিল কৰিছেনে ?

(খ) যদি প্ৰতিবেদন দাখিল কৰিছে, তেতিয়াহলে সেই প্ৰতিবেদন সদনত দাখিল কৰিবনে ?

(গ) প্ৰতিবেদনত পুলিচক দোষী সাব্যস্ত কৰিছে নেকি আৰু যদি কৰিছে, তেতিয়াহলে পুলিচৰ ওপৰত চৰকাৰে কি শাস্তিমূলক ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব ?

(ঘ) উক্ত পুলিচৰ গুলী চালনাৰ ফলত কেইজন মিৰি লোক নিহত আৰু আহত হ'ল, তেওঁলোকৰ নাম জনাবনে ?

(ঙ) নিহত সকলৰ পৰিয়াল বৰ্গক আৰু আহত সমূহক চৰকাৰে কিমানকৈ ক্ষতি-পূৰণ দিলে ?

(চ) নিহত সকলৰ পৰিবাৰ বৰ্গক আজীৱন পেঞ্চন দিয়াৰ ব্যৱস্থা আৰু স্কুলত পঢ়া লৰা-ছোৱালীবোৰক শিক্ষা শেষ নোহোৱালৈকে খৰচ দিয়াৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিব নে ?

(ছ) এই তদন্ত চলাওঁতে চৰকাৰী পক্ষক সমৰ্থন জনাবলৈ কেইজন উকীল নিয়োগ কৰিছিল. তেওঁলোকৰ কাৰণে প্ৰতিবেদন চৰকাৰী ভঁৰালৰ পৰা কিমান ফিজ দিয়া হ'ল আৰু মুঠ ফিজ কিমান দিয়া হ'ল ?

(জ) আহত আৰু নিহত সকলৰ হৈ আয়োগৰ আগত ওকালতি কৰিবলৈ চৰকাৰৰ খৰচত কোনোবা উকীল নিয়োগ কৰিছিল নেকি ?

(ঝ) যদি কৰা নাই, তেতিয়াহলে কিয় উকীল দিয়া নাছিল ?

(ঞ) যি সকল উকীলে নিহত আৰু আহত সকলৰ হকে ওকালতি কৰিছিল তেওঁলোকক চৰকাৰে কিবা খৰচ দিব নে ?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) হয় কৰিছে।

(খ) আৰু (গ) প্ৰতিবেদনখন চৰকাৰৰ বিবেচনাধীন হৈ আছে।

(ঘ) নিহত ২ (দুজন) তেওঁলোকৰ নাম—

(১) শ্ৰীকবিৰ দলে। (২) শ্ৰীবোবাই দলে।

আহত ৮ (আঠ) জন, তেওঁলোকৰ নাম—

(১) শ্ৰীধন হাজৰিকা, (২) শ্ৰীবগাৰাম লইঙ, (৩) শ্ৰীগোৰ্বধন দলে, (৪) শ্ৰীমতী-মদেশ্বৰী পেগু, (৫) শ্ৰীলক্ষীৰাম দাউ, (৬) শ্ৰীমিঠাৰাম দাউ, (৭) শ্ৰীমতী জয়মতী-পেগু, (৮) শ্ৰীনৰাই পেগু।

(ঙ) নিহত দুজনৰ পৰিয়াল বৰ্গলৈ দিয়া ক্ষতিপূৰণৰ পৰিমাণ—

(১) শ্ৰীকবিৰ দলেৰ— ৮০০ (আঠশ) টকা। (২) শ্ৰীবোবাই দলেৰ—৫০০ (পাঁচশ) টকা।

কেৱল গুৰুতৰ ভাবে আহত হোৱা দুজনকহে ২৫০ টকাকৈ ক্ষতিপূৰণ দিয়া হৈছে আৰু তেওঁলোকৰ নাম হ'ল—

(১) শ্ৰীধন হাজৰিকা, (২) শ্ৰীবগাৰাম লইঙ।

(চ) এই বিষয়ে (খ) আৰু (গ) প্ৰশ্নৰ উত্তৰ উল্লেখ কৰা হ'ল।

(ছ) দুজন উকীল নিয়োগ কৰা হৈছিল এজনক ১৪২৫০ টকা দিয়া হৈছে, আৰু আনজনক ২৫৫০ টকা দয়া হৈছে। মুঠ ১৬৮০০ টকা দিয়া হৈছে।

(জ) কৰা নাছিল।

(ঝ) আৰু (ঞ) এই সম্বন্ধে চৰকাৰে কাৰো পৰাই কোনো ধৰণৰ প্ৰস্তাৱ বা আবেদন পোৱা নাহিল। এনেকুৱা তদন্তত চৰকাৰে উকীল দিয়াৰ বা খৰচ বহন কৰাৰ কোনো ব্যৱস্থা নাই।

শ্ৰীতুলসী দাস: মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই মুখ্যমন্ত্ৰীৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো যে পুলিচে কি কাৰণত জনজাতীয় লোকৰ ওপৰত গুলি চালনা কৰিব লগীয়া হৈছিল?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী): অধ্যক্ষ মহোদয়, সেই গাঁৱৰ মিন শিল্প সমবায় সমিতিৰ সভাপতিয়ে ব্ৰহ্মপুত্ৰ মিন মহলৰ ৩নং ব্লকৰ মাছ মৰাত যাতে কোনেও বাধা দিব নোৱাৰে তাৰ কাৰণে পুলিচৰ সহায় বিচাৰিছিলে আৰু সেই আবেদন অনুক্ৰমে পুলিচ দিয়া হল আৰু পুলিচো গল। আৰু সেই পুলিচৰ সহায় লৈ সেই সমিতিৰ লোক সকল মাছ মাৰিবলৈ যায়, কিন্তু গাঁৱৰ মানুহ বিলাকে তাত বাধা দিয়ে। পুলিচে সেই গাঁৱৰ মানুহ বিলাকক আতৰ হবলৈ কয় যাতে মহলদাৰি মাছ অবাধে মাৰিব পাৰে। সেই মানুহ বিলাকে পুলিচৰ কথা নামানি উত্তেজিত হৈ পৰিল আৰু পুলিচক আক্ৰমণ কৰিলে, তেতিয়া পুলিচে আত্মৰক্ষাৰ কাৰণে গুলি চলাব লগীয়া হল।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা: আমি জনাত এই বিলখন কেতিয়াও কোনো মহলদাৰক ডাকত দিয়া হোৱা নাছিল। এই বিল খনত মানুহে মুকলি ভাবে মাছ মাৰি খায়। ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ সুঁতি বদলি হৈ থকাৰ কাৰণে কেতিয়াবা ইয়াত আৰু কেতিয়াবা তাত এইদৰে বিল হয়। এই বিলখন মহলদাৰ জনে তেওঁ মানুহৰ লগত সংঘৰ্ষ সৃষ্টি কৰিবৰ কাৰণেই নেকি এইবিলাকত তেওঁৰ মহলৰ অন্তৰ্ভুক্ত কৰি লৈছিল নেকি?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী): মই এই কথা নাজানোঁ।

শ্ৰীলক্ষ্য দলে: পুলিচক আক্ৰমন কৰোতে পুলিচে আত্মৰক্ষাৰ কাৰণে গুলি চলাবলগীয়া হৈছিল বুলি কৈছে। কিন্তু মই জানিব বিচাৰিছো এই সংক্ৰান্তত কেইজন পুলিচ আহত হৈছিল?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী): এজন এচ আই, এজন হাবিলদাৰকে ধৰি ৮ জন কনিষ্টবল আহত হৈছিল।

শ্ৰীতুলসী দাস : ১৩ তাৰিখৰ সিদ্ধান্ত মতে এচ ডি চিয়ে তাত মাছ ধৰিব নোৱাৰে বুলি নিৰ্দ্দেশ দিছিল। কিন্তু তেনে অৱস্থাতো কিয় ১৫ তাৰিখে মহলদাৰে পুলিচ আনি মাছ ধৰিবলৈ গৈছিল ?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) : সম্ভৱতঃ এই নিৰ্দ্দেশ পুলিচ গুচি যোৱাৰ পিচত দিছে।

শ্ৰীকবিৰ চন্দ্ৰ ৰয় প্ৰধানী : এই নিৰিহ মানুহ বিলাকে মাছ মাৰিবলৈ যাওঁতে পুলিচক আক্ৰমন কৰিছে বুলি কৈছে। যাৰ ফলত পুলিচে আহত হৈছে বুলি কৈছে। এই মানুহ বিলাকৰ হাততনো মাছ মাৰিবলৈ যাওঁতে কি মাৰাত্মক অস্ত্ৰ লৈ গৈছিল ?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) : পুলিচে আত্মৰক্ষাৰ কাৰণে গুলিচালনা কৰিব লগীয়া হল। গতিকে এই আক্ৰমনকাৰী সকলৰ হাতত কিবা বিশেষ অস্ত্ৰ সস্ত্ৰ যে নাছিল সেই কথা কোৱা টান কাৰণ পুলিচো আহত হৈছে।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ খাউণ্ড : এই পুলিচ পাৰ্টিৰ লগত কোনোবা মেজিচট্ৰেত গৈছিল নেকি ?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) : কোনো মেজিচট্ৰেত আদি যোৱা নাছিল। পুলিচে আত্মৰক্ষাৰ কাৰণে গুলি চলাইছিল।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ খাউণ্ড : কোন ৰেংকৰ অফিচাৰৰ তলত এই পুলিচ পাৰ্টি পঠোৱা হৈ ছল ?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ মন্ত্ৰী) : এজন এচ আই যেতিয়া আহত হৈছিল গতিকে এচ আইৰ তলতে গৈছিল বুলি ধৰিব পাৰি

শ্ৰীপ্ৰেমধৰ বৰা : এই সম্পৰ্কত যোৱা বছৰত বিশেষ ভাবে আলোচনা কৰা হৈছিল আৰু সেই আলোচনাৰ মৰ্মে এখন তদন্ত আয়োগ গঠন কৰি দিয়া হৈছিল। সেই তদন্ত আয়োগে কিবা ৰিপৰ্ট দাখিল কৰিছেনে ?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) : তদন্ত আয়োগে যোৱা এপ্ৰিল মাহৰ ২৮ তাৰিখে ৰিপৰ্ট দাখিল কৰিছে।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ খাউণ্ড : এই পুলিচ পাৰ্টিটো এজন লেচিয়ে লৈ আহিছিল। এই কথা এচ ডি অক জনোৱা হোৱা নাছিল এই কথা সচাঁনে ?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) : এই কথা মই নাজানো।

শ্ৰী প্ৰমেধৰ বৰা : এই ৰিপৰ্টতো কাৰ পক্ষে হৈছে ?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) : ৰিপৰ্টতো চৰকাৰৰ বিবেচনাধীন হৈ আছে।

শ্ৰীমৌলানা আব্দুল জেলিল চৌধুৰী : স্যার, এই নিহত দুই ব্যক্তির পরিবারকে ক্রমে ৮০০ টকাও ৫০০, টাকা ক্ষতিপূরন দেওয়া হইয়াছে। এই ক্ষতিপূরন মৃত্যু ব্যক্তির ক্ষতিপূরন না অন্য কোন ক্ষতিপূরন? যদি মৃত্যু-ব্যক্তি ক্ষতিপূরন হয়, তাহলে দুই জনের মধ্যে সাহায্যের পরিমানের এই ব্যবধান হওয়ার কারন কি?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) : মৃত ব্যক্তি দুজনৰ ক্ষতিপুৰণ নহয়। এইটো কোনেও কৰিব নোৱাৰে। এতিয়া ক্ষতিপুৰণ যি দিয়া হৈছে সেই মৃত মানুহ দুজনৰ বিশেষ এটা কথা বিবেচনা কৰিহে দিয়া হৈছে।

শ্ৰীতুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা : এই প্ৰতিবেদন খন যোৱা এপ্ৰিল মাহতে আয়োগে দাখিল কৰিছে বুলি মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে আৰু পৰীক্ষা কৰি থকা হৈছে বুলি কৈছে। কিন্তু মই জানিব বিচাৰিছো যে আগতেও এই ধৰণেৰে বহুতো প্ৰতিবেদন আয়োগে দাখিল কৰাৰ পিচতো সদনত ডাঙি ধৰা হোৱা নাই। গতিকে এই প্ৰতিবেদন খন সোনকালে পৰীক্ষা কৰি এই সদনৰ চলিত অৱস্থাতে ডাঙি ধৰিবনে?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) : বিবেচনা শেষ হলেহে কব পৰা যাব।

শ্ৰীতুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা : বিবেচনা কেতিয়া শেষ হব?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখমন্ত্ৰী) : সেইটো কব পৰা নাযায়।

শ্ৰীতুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা : এই সদনতে ডাঙি ধৰা হবনে?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) : সেইটো বিবেচনা কৰা শেষ হোৱাৰ পিচতহে কব পৰা যাব।

শ্ৰীমাল চন্দ্ৰ পেগু : পুলিচৰ গুলিচালনা আনজাস্তিফাইদ হোৱাৰ কাৰণে এই ৰিপৰ্টটো এতিয়াও বিবেচনাধীন হৈ আছে নেকি?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) : নহয় এই ৰিপৰ্টো বিবচনাৰ কাৰণে লোৱা হৈছে।

Shri Mal Chandra Pegu : Whether the Chief Minister would be pleased to place before the august House the Medical reports of the injured police officers? Whether it is a fact that the injuries were not grievous but simple?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) : ইয়াৰ উত্তৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীতুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা দেৱৰ প্ৰশ্নত দিয়া হৈছে। গোটেই কথাটো বিবেচনা কৰিহে কব পৰা হব।

Shri Mal Chandra Pegu : Whether it is a fact that the injuries inflicted on the Police were not grievous ? Whether it is a fact that the Police in order to save their own skin lodged an Ajahar against the injured and dead persons ? Whether Government will direct the Police to submit final report as regards the case Police has reached against the injured and the dead ?

Mr Speaker : No. No more supplementaries. I have allowed sufficient number of supplementaries on this question. Now next question.

Re. Acquisition of rented houses

Shri Giasuddin Ahmed asked :

*172. Will the Minister-in-charge of Revenue be pleased to state whether Government consider the question of acquisition of rented houses in the urban areas for the benefit of the poorer section of the urban tenants ?

Shri Paramananda Gogoi (Minister, Revenue) replied :

No, there is no such proposal.

শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন আহমেদ : চাৰ এই প্ৰশ্নটোত অকনমান ভুল আছে। প্ৰশ্নটোত Government will consider হব লাগে।

শ্ৰীপৰমানন্দ গগৈ (মন্ত্ৰী) : 'Will' শব্দটো ইয়াত নাই।

শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন আহমেদ : শব্দটো নাই বুলি মই জানো, সেই কাৰণে মই উইল শব্দটো দিছিলো, কিন্তু এইটো ভুলতে বাদ পৰি গৈছে। Temporarily Settled Areas Tenancy Act অত ৰায়তৰ অনুৰোধ মাটি অধিগ্ৰহন কৰাৰ যি সুবিধা আছে সেই সুবিধা খিনি চহৰৰ দুখিয়া ভাৰতীয়কো দিয়াৰ কথা চৰকাৰে চিন্তা কৰিবনে ?

শ্ৰীপৰমানন্দ গগৈ (মন্ত্ৰী) : বৰ্ত্তমান কৰা নাই।

শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন আহমেদ : বৰ্ত্তমান কৰা নাই মই জানো কিন্তু ভবিষ্যতে এনেকুৱা প্ৰগতিশীল কিবা ব্যৱস্থাৰ কথাটো চৰকাৰে ভাবিছে নেকি ?

শ্ৰীপৰমানন্দ গগৈ (মন্ত্ৰী) : চাৰ এই কথাটো চৰকাৰে পৰীক্ষা কৰি চাব পাৰে, ইতিমধ্যে আমাৰ নগৰ আৰু গাওঁ পৰিকল্পনা বিভাগে বেনটেদ স্কীম মতে ঘৰ-দুৱাৰ কৰাৰ কথাটোহে ভাবিছে, যদি চৰকাৰে বিনা পইচাৰে মাটি পাই তেন্তে এই পৰিকল্পনাৰ মাধ্যমেৰে এনে কৰাৰ কথা ভাবিছে ?

শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন আহমেদ : প্ৰস্তাবিত Urban property ceiling আইনৰ দ্বাৰা অধিগৃহিত যি উত্‌বৃত্ত মাটিবাৰী আৰু ঘৰ সম্পত্তি পাব সেই পৰিপ্ৰেক্ষিতত

এই কথা চিন্তা কৰি ভৱিষ্যত পন্থাৰ কিবা ব্যৱস্থা কৰিব নেকি ?

শ্ৰীপৰমানন্দ গগৈ : মন্ত্ৰী এই পৰিপ্ৰেক্ষিতত এই কথা চিন্তা কৰা অৱশ্যে ভাল হব ।

Starred question No. 173 was not called for.

Re. Petro Chemical Complex

Shri Gaurisankar Bhattacharyya asked :

*174 Will the Minister-in-charge of Industries be pleased to state—

(a) Whether the pattern of the proposed petro-chemical complex of industries at Bongaigaon, Goalpara has been finally determined ?

(b) If so, what are the specific items on the agenda ?

(c) The date when the actual production is scheduled to begin ?

Shri Mahammad Idris (Minister, Industries) replied :

(a) & (b)— While the various details in respect of this project are being finalised, the product pattern envisaged for it is as follows—

(i) Refinery	(1000 Tonnes per year).
Naphtha for petrochemicals .	44
Naphtha	110
ATF/Superior Kerosine	106
Light Diesel Oil	296
LSHS	396
Total—	952
Fuel and Loss	48
Grand Total—	1,000
(ii) Petro-Chemical Plant	
Polyester staple fibre	30,000
Ortho-xylene	10,550

(c)—The project is expected to be commissioned before the end of 1975.

Shri Dulal Chandra Barua: Sir, the Minister has mentioned about the Project. Whether along with the project the Government, or this Corporation will work out the employment potential about the local youths ?

Shri Md. Idris, (Minister): Sir, about that we had earlier discussion The details are being worked out but that has not been available with us as yet.

Shri Gaurishankar Bhattacharyya : Sir, the various items which constitute the pattern of the product, will definitely require skilled hands. Whether necessary arrangements have been made to train the local people for the purpose now that the pattern is set ?

Shri Md. Idris (Minister) : Sir, the training of personnel will not be completed unless the present pattern is finalised. Therefore, we have also taken up with the Government of India about the requirement of the technical personnel, the type of technicalities and like matters in connection with this project and the reply I have given will show that the various details in respect of this project are being finalised and the project pattern envisaged is like this. Therefore, the other details are under process of consideration.

Shri Gaurishankar Bhattacharyya : Sir, from the reply given by the Minister, the product pattern is known and these projects are not new in this world. The different projects require different types of skilled personnel-that is also known. Whether in view of the experience gathered up till now there has been any effort made to pick up persons to train them up in the line ?

Shri Md. Idris, (Minister) : That is why I have answered that we have asked for the details what sort of technical persons, what sort of technical experts would be necessary; what sort of training they would require, how many will be necessary–all the details we have asked for. They have informed us that these are being processed and they will let us know and after receipt of this information we will act accordingly.

Shri Gaurishankar Bhattacharyya: From whom this has been asked for ?

Shri Md. Idris (Minister): From the Minister, Petro - Chemicals.

Shri Gaurishankar Bhattacharyya : Whether it has been informed to the Ministry of Petro Chemicals that the local people should be trained in this respect ? This question has been asked in view of the fact that the Government of India in the Ministry of Education in the Technical Branch has informed the Universities of Assam that they need not train up people in this line because people are being trained in Dhanbad.

Shri Md. Idris (Minister): That information is not with me but then the gist of communication which I am giving is that they informed us that they are working out the actual number of technicians and all these things and they will let us know about the actual requirement and we have also indicated that we like to employ and train our own boys here if we came to know about the requirement.

Shri Dulal Chandra Barua: Sir, this pattern as has been mentioned by the Minister is not a new pattern; it is a set pattern of industry. Now, when a set pattern is there the question of giving number of technical personnel that will be necessary in differnt units is not difficult. Are we to understand the delay in giving such kind of information which is being made by the Government of India is only with an intention to deprive the local people?

Shri Md. Idris (Minister): I do not consider it like that. Our Chief Minister in his last visit to New Delhi had met the Minister for Petro Chemicals and he had detailed discussion and I am sure that detailed Particulars will be soon coming to us.

Shri Dulal Chandra Barua: Sir, our whole question is about the employment potentialities in the projects. Whether about that the Government of Assam has received any concrete information from the Government of India till today?

Shri Md. Idris (Minister): I have already said that I have no information at the moment.

Smti. Renuka Devi Barkakati: May I know from the Minister whether they have finalised the product pattern of the petro chemical industry and whether in their study they have provision for a number of ancilliary industries that can be set up. If they have, how the Government is thinking to utilise the local people in these ancilliary industries?

Shri Mahammad Idris (Minister): It would have been very kind of the Hon'ble Member if she could put a separate question. Because it needs some expert opinion about the petro chemical complex and other anciliary industries to be established in our State: However we have given thought to this matter and the Sericulture and Weaving Deptt. have taken up a special programme to blend the Endi and Muga with plyester fibre.

Regarding the cotton textile units to be established in Assam, the Government of India constituted a team and in that the Director of Industries of Assam is also included. They are working out the details of it. About wool and cotton some experimental programmes have been taken up by the Agriculture and Veterinary Deptts.

Shri Premadhar Bora : Our youths are always deprived of their rights of employment. Whether in this regard our Government is taken up any training programme for technical know how ?

Shri Mahammad Idris (Minister) : Definitely the Government appreciates the anxiety and views expressed by the Hon'ble members. So far the Petro Chemical Complex is concerned I have already replied to that. So far the anciliary industry which, we will be able to set up is concerned Government will train our own boys according to requirement.

Shri Dulal Chandra Barua : Does the Government consider it necessary to make survey about the employment potential that will be available vis-a-vis the availability of trained local youths ?

Shri Mahammad Idris (Minister) : Sir, I have partly replied that question while answering the question of Shrimati Barkataki. I can say that it is very much essential to make a survey about the feasibility of establishing anciliary industries connected with Petro Chemical Complex in our State and to that end some steps have, as I have mentioned, been taken. More integrated and intensive steps will be taken in this regard when we will get the details or the project.

বিষয় : ৰাজনৈতিক পেঞ্চন

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰাই সুধিছে :

*১৭৫। মাননীয় ৰাজনৈতিক নিৰ্য্যাতিত বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাব নে :

(ক) অসমত যি সকল লোকক ৰাজনৈতিক নিৰ্য্যাতিত পেঞ্চন দিয়া হৈছে সেই সকলৰ কিমান জন ৬ মাহৰ বেছি কাৰাবৰণ কৰা লোক ?

(খ) স্বাধীনতাৰ আন্দোলনত কাৰাবৰণ কৰাৰ ভিতৰত যি সকল লোকৰ কাৰাবৰণ ৬ মাহ বা ৬ মাহৰ বেছি হৈছিল তেনে লোকৰ সংখ্যা এটা মহকুমা হিচাবে ডাঙি ধৰিব নে ?

শ্ৰীমহিতোষ পুৰকায়স্থ (ৰাজনৈতিক বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে:
(ক) আৰু (খ) ৬ মাহ বা তাতকৈ বেছি কাল কাৰাবৰণ কৰা ৰাজনৈতিক নিৰ্য্যাতিত লোকৰ সংখ্যা চৰকাৰৰ ওচৰত নাই।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা: যিহেতু চৰকাৰৰ ওচৰত হিচাব নাই বুলি কৈছে তেনেহলে সেই সকলক কি ধৰণে পেনশ্চন দিয়া হৈছে ?

শ্ৰীমহীতোষ পুৰকায়স্থ (মন্ত্ৰী): এই সকলক পেনশ্চন দিয়া হৈছে চাব ডিভিচনেল পলিটিকেল এডভাইচাৰী ব'ৰ্ডৰ সুপাৰিশ অনুযায়ী।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা: বৰ দুৰ্ভাগ্যৰ কথা যে যিসকলক পেনশ্চন দিয়া হৈছে সেই সকলৰ ভিতৰত ৬মাহ বা ততোধিক কাৰাবৰণ কৰা মানুহ নাই নে ?

শ্ৰীমহীতোষ পুৰকায়স্থ (মন্ত্ৰী): বহু আছে।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা: যেতিয়া বহু আছে বুলি কৈছে তেতিয়াহলে হিচাব দিব লাগে।

শ্ৰীমহীতোষ পুৰকায়স্থ (মন্ত্ৰী): পেনশ্চন দিয়া সকলৰ হিচাবহে ইয়াত আছে তাৰ বাহিৰে যদিও বহুত আছে তেওঁলোকৰ নাম নাই।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা: যি হিচাবে প্ৰশ্ন দিয়া আছে সেই হিচাবে তদন্ত কৰি উত্তৰ দিয়া হবনে ?

শ্ৰীমহীতোষ পুৰকায়স্থ (মন্ত্ৰী): সেইটো সংখ্যা আমাৰ ওচৰত নাই, এই হিচাবটো লোৱাৰ কাৰণে আমি যত্ন কৰিছো।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা: তেতিয়াহলে যি ব্যৱস্থাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি পেনশ্চন দিয়া হৈছে সেই ব্যৱস্থাটো ভুল নেকি ?

মাননীয় অধ্যক্ষ: 'ক'ৰ উত্তৰ দিব পাৰি, 'খ'ৰ উত্তৰটো পিছত দিব।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা: অসমত বিয়ানবিলাক মহকুমা আছে মাত্ৰ সেই কেইতাৰ হিচাব ললেই হ'ল দেখোন।

শ্ৰীমহীতোষ পুৰকায়স্থ (মন্ত্ৰী): ৬ মাহতকৈ কম দিন থাকিলেও পেনশ্চন দিয়া হয়।

শ্ৰীনীলাকান্ত দাস: যোৱা ১৯২১ আৰু ১৯৪২ চনত যি সকল লোকে কাৰাবৰণ কৰিছিল সেই সকলৰ নাম লিষ্টত থাকিব লাগিছিল, সেইটো আছে নে নাই ?

শ্ৰীকবীৰ ৰায় প্ৰধানী: সেই লিষ্ট মতে যিসকলে পেনশ্চন পাই আছে তাৰ বাহিৰেও আমাৰ গাঁৱে ভূঁয়ে এক বহুতকৈও বেচি জেইল খটা মানুহ আছে, সেই সকলৰ নাম বাহিৰ কৰিবলৈও চেষ্টা কৰা হৈছে নেকি ?

শ্ৰীমহীতোষ পুৰকায়স্থ (মন্ত্ৰী): সেইটো উলিয়াবৰ কাৰণে যত্ন কৰা হৈছে।

শ্ৰীগৌৰী শংকৰ ভট্টাচাৰ্য্য : এইটো দেখা যায় যে প্ৰশ্নটো এৰাই যাবলৈ চেষ্টা কৰিছে, কাৰণ যিসকল লোকক ৰাজনৈতিক নিৰ্য্যাতিত হিচাবে পেনশ্যন দিয়া হৈছে সেই সকলৰ নামৰ বিপৰীতে কি নিৰ্য্যাতন তেওঁলোকে ভোগ কৰিছিল সেইটো লিখা আছে। ইয়াৰ ভিতৰত যি ৬ মাহ বা তাতকৈ বেছি কাৰাবৰণ কৰা লোক কোনসকল ? সেই লিষ্টৰ পৰা ৬মাহ বা তাতকৈ বেছি কাৰাবৰণ কৰা লোকসকলক বিচৰা হৈছে, সেই সকলৰ নাম কিয় নাই বুলি চৰকাৰে কৈছে ?

শ্ৰীমহীতোষ পুৰকায়স্থ (মন্ত্ৰী) : ইয়াৰ যিটো সংখ্যা প্ৰায় চাৰে তিনি হাজাৰ মান হব, ইয়াৰ ভিতৰৰ পৰা হিচাবটো উলিওৱা টান।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা : আমি যি প্ৰশ্ন দিছো তাৰ উত্তৰ পাব লাগে। চৰকাৰে যিসকলক পেনশ্যন দিছে সেই সকলৰ নিশ্চয় ৰেকৰ্ড আছে, সেই পাৰ্টিকুলাচৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি কিয় ৰিপৰ্ট সদনত দিয়া নাই ?

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা : গোমৰ ফাক হয় বুলি ভয় কৰিছে ?

শ্ৰীমহীতোষ পুৰকায়স্থ (মন্ত্ৰী) : সদনত লিষ্ট দাখিল কৰিবৰ কাৰণে চেষ্টা কৰিম।

Re: Assam Emporium in Calcutta and Delhi

Shri Dulal Chandra Barua asked :

* 176. Will the Minister-in-charge of Industries be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that the Assam Emporium in Calcutta and Delhi have been incurring heavy loss every year ?

(b) If so, the reasons thereof ?

(c) Whether Government in any time considered it necessary to make a thorough inquiry into the functioning of the both the Emporiums ?

(d) If not why ?

Shri Mahammad Idris (Minister, Industries) replied :

(a)—No, not in recent part.

(b)—No

(c) & (d)—The working results of all Emporia are reviewed by the Board of Directors every year.

Shri Dulal Chandra Barua : During the past there was a loss. Who enquired into this ?

Shri Mahammad Idris (Minister) : I have replied that the working results of all Emporia are reviewed by the Board of Directors every year. Because of the fact that the Emporiam in Calcutta was consistently running at a loss the Marketing Corporation decided to shift the venue of the Calcutta Emporium from Chowranghee to Assam House in 1968.

Shri Gourisankar Bhattacharyya: Sir, is it not a fact that the different emporia functinning under the Assam Government Marketing Corporation have incurred a loss of nearabout 30 lakhs of rupees–not a small one–and out of the emporiaum's that have incurred loss the Caleutta Emporium happens to be one?

Shri Mohammad Idris (Minister): Yes, sir, the Hon'ble Member is absolutely correct. Those emporiums which were showing loss consistently were closed down. As regards the Calcutta empoum I am going to give the figures of the last five years. In the year 1966-67 it showed a loss of 51, 870. 56; in the year it showed a loss of Rs. 62, 981.3. Then the Corporation decided to change the venue of this emporium because at Chowringhee a rental of Rs. 4000/-per month had to be paid. After it had been shifted to Assam House the loss incurred came down from Rs. 62, 981: 3 to Rs. 37, 605. 56; in the year 69-70 the loss came down to Rs. 2487. 64; in the year 1970-71 this emporium has been able to earn a profit of Rs 3812. 19; during the year 1971-72 it is expected that the profit would be of the order of Rs. 10, 000/

Shri Gourisankar Bhattacharyya: Sir, the Minister has stated that those emporium which were showing loss consistently have been closed down. I am afraid that is not so. When the Marketing Corporation was formed the idea was not purely trading but promotional-cum-trading, and the idea was that it should be on the basis of no-profit-no-loss. Inspite of that, it is not a fact that most of the emporiums actually began to incurr loss every year continuously ? Is it not also a fact that all those people who were condemned in the Industries Department were either transfered or sent on deputation to the Marketing Corporation ? For example, among the Shops functioning in the area, the Shillong emporium opens last

and closes first. Even when I was a Director when I visited one emporium and asked "Have you got this thing or that thing" I did not get any reply for sometime. They then did not know me. When I repeated the question several times the reply I got was "If it would have been here you would have seen it." Finally when I disclosed my identity then only he came down from the chair and said that particular thing was not there. In view of this type of work in the Government emporium will the Government take a decision either to run the emporium on commercial basis or to close them down thereby saving good public money?

Shri Mohammad Idris (Minister): The Hon'ble Member has raised a very pertinent question. The present question was pinpointed on two emporiums—Delhi and Calcutta. As for myself I would appreciate that these emporiums should be run on commercial basis because we cannot afford to lose money. Since the Calcutta emporium has been showing some profit since its shifting from Chowringhee and the Delhi emporium has never incurred any loss, the question of their being closed down cannot arise.

Shri Gourisankar Bhattacharyya: Is it not a fact that the Calcutta emporium during the last accounting year has shown some profit only because of the fact that it has been saved from paying the monthly rent of Rs. 4000/— ? If rent would have to be paid, it would have been showing loss. Is it not a fact that barring the Delhi emporium and now the Calcutta emporium which has been improving its position there are other emporium in Assam which are continuously showing loss?

Shri Mohammad Idris (Minister): As regards the Calcutta emporium if the rent of Rs.4000/— is counted, it is not running a profit. Even then when the Assam House belongs to us, I think it is just and proper to run it. As regards the last part of the question about some other emporiums running continuously in loss, I shall look into the question.

Shri Dulal Chandra Barua. May I inform the Minister that the accounts submitted by the Calcutta emporium is completely wrong, and that the Calcutta emporium is still incurring heavy loss?

Shri Mohammad Idris (Minister): I shall have to go by the information supplied to me by the Department. According to the information in the year 1971-72 the Calcutta emporium expects to make a profit of Rs. 10,000/—.

Shri Dulal Chandra Barua : In view of the unsatisfactory working of the emporiums will the Government make a thorough enquiry and reorganise the emporiums so that it can earn profit and earn good name for Assam's handicrafts ?

Shri Mohammad Idris (Minister) : I quite appreciate the suggestion of the Hon'ble Member. That will be looked into.

Smti. Renuka Devi Barkataki : The basic idea of opening the emporiums was promotional. May I know whether the Government is satisfied with the promotional activities of this emporiums ?

Shri Mohammad Idris (Minister) : This is a different question. However, I can say to some extent the promotional activities are satisfactory.

Smti. Renuka Devi Barkataki : Is it not a fact that these emporiums are doing promotional activities for Manipuri handicrafts only ?

Shri Mohammad Idris (Minister) : I understand that mostly our emporiums are encouraging products of our own state.

Mr. Speaker : The question hour is over.

UN-DISPOSED STARRED QUESTIONS

(To which oral answers were not called for want of time. However written answers deemed to have been laid on the table as follows)

Re : Sibsagar Civil Hospital

Shri Promode Chandra Gogoi asked :

* 177. Will the Minister-in charge of Public Works Department (Roads and Buildings) be pleased to state ;

(a) Whether it is a fact that the Sibsagar Civil Hospital was repaired in March 1972, by P.W.D., Sibsagar ?

(b) If so, the name of the contractor to whom the works were allotted and the final amount paid to them?

(c) What are the dates of tender issue of work order and the date of completion of the repair work and date of final payment?

Dr. Lutfur Rahman [Minister, P.W.D. (R.&.B.)] replied:

(a)—No.

(b)—Does not arise.

(c)—Does not arise.

Re. Sibsagar Tank

Shri Promode Chandra Gogoi asked :

*178. Will the Minister-in-charge of P.W.D. (R & B) be pleased to state :

(a) Whether the Government have received representations from the public complaining against faulty and defective constructions of the Sibsagar Tank beautification project ?

(b) Whether any enquiry was made by the Department to go into the complaints ?

(c) When the beautification scheme will be completed ?

Dr. Lutfur Rahman [Minister, P.W.D. (R.& B.)] replied :

(a)—Yes.

(b)—Yes.

(c)—The work on two sides excepting the two bays are expected to be completed by March, 1973. The work of remaining two sides including the bay will however be possible to be taken in hand after receipt of revised administrative approval.

Re. Land for the Sectional Office (P. W. D.)

Dr. Bhumidhar Barman asked :

* 179: Will the Minister-charge of Revenue be pleased to state :

(a) Whether Executive Engineer, N. K. Division, Nalbari made a written request to Subdivisional Officer (Civil), Nalbari for allotment of a plot of Government land at Besimari village in the Dharmapur Mouza for construction of sectional Office (P. W. D.) ?

(b) If so, what was the date of the aforesaid letter ?

(c) Whether the Subdivisional Officer, Nalbari gave written instruction to the Sub-Deputy Collector, Nalbari for handing over the plot of land to A. P. W. D. authority ?

(d) If so, the date of the aforesaid letter ?

(e) Whether the land was actually handed over as instructed ?

(f) If so, the reasons thereof ?

Shri Paramananda Gogoi (Minister, Revenue) replied :

(a)—Yes.

(b)—23rd June, 1971.

(c)—Yes.

(d)—11th December, 1971.

(e)—No.

(f)—Due to encroachment of the land by Sankar Sangha.

SHORT NOTICE
QUESTION AND ANSWER
Re : Erosion in Neamati

Shri Dulal Chandra Barua
Sreemati Renuka Devi Barkataki asked :

8. Will the Minister in-charge of Flood Control and Irrigation be pleased to state :

(a) Whether the Government is aware of the fact that serious erosion is going on in Neamati-Dainigaon area within the Jorhat Subdivision, caused by the river Brahmaputra ?

(b) If so, whether Government has taken any step to protect the life and property of the area ?

(c) If so, what are the steps taken by the Government ?

(d) If not, why not ?

Shri Bishnu Prasad (Minister of State, F. C. and I.) replied :

(a)—There is no serious erosion at Neamati-Dainigaon.

(b)—Does not arise.

(c)—Does not arise.

(d)—Does not arise.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, who informed that there was no serious erosion at Neamati- Dainigaon area within the Jorhat Subdivision ? May I know on what basis it has been furnished ?

Shri Bishnu Prasad (Minister of state) : Sir, the distance of erosion site is about 1.5 k.m. from the dyke. The Brahmaputra Flood Control Commission does not consider the erosion as serious. But in order to take effective measures, the B.F.C. immediately collected some flood finding materials.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, according to our information a serious erosion is going on there. May I knnow whether the Government have taken any concrete measure to protect that area ?

Shri Bishnu Prasad (Minister of State) : Sir, if at all there is serious erosion, the B.F.C. will take effective steps as the B.F.C. is collecting the flood finding materials.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, I am not concerned about the flood finding materials. Whether the Government is aware about the heavy erosion which is going on in that area ?

Shri Bishnu Prasad (Minister of State) : Sir, the erosion is a chronic problem in Assam.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, the erosion which is going on in Neamati-Dainigaon is threatening almost the entire Jorhat Subdivision. In order to protect the area from the erosion, what effective steps are being taken by the Government ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : Sir, the Government is taking the steps.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, whether the Government is aware of the fact that due to such heavy erosion some of the spurs which have been constructed at Kokilamukh area have been affected ?

Mr. Speaker : The answer is quite clear as it says there is no serious erosion.

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : Sir, as I have stated the steps are being taken.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, I want a definite answer.

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : Sir, the spurs might be affected and that does not make the situation serious. Moreover, we are taking steps and materials are being collected.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, I want to know whether Government have taken any definite step ?

Mr. Speaker : The reply itself says it is not at all serious.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, I want to know whether Government have got the information about the damage of spurs ? If so, whether Government have taken any step ?

Shri Bishnu Prashd (Minister of State) : Sir, there is a slight damage of spurs and we are taking definite steps.

Re : Breaches in River Baralia

Shri Gaurisankar Bhattacharyya asked :

9. Will the Minister-in charge of Flood Control and Irrigation be pleased to state :

(a) Whether Government is aware that large scale paddy field areas of Pub-Barbhag, Pachim Barigog and Upper-Barbhag mouza in the Nalbari Subdivision have been submerged by flood water for the 4th time in the current season due to the breaches in river Baralia ?

(b) Whether it is a fact that the situation has further deteriorated for non-completion of the two breaches on the right embankment of the Nona river at Allia and Barajal which breaches were caused in April-May this year ?

(c) Whether it is a fact that nothing concrete has yet been done to close or control the onrush of water of flooded Nona at the confluence on Nona and Ghogra rivers and at Singimarijan ?

(d) Whether it is a fact that due to the sitting of the mouth of Desutimukh the accoumulated flood water in Borbhag is not getting any outlet ?

(e) Whether it is a fact that the left side breach of Kapili-Maharijan has been closed while the right side breach of the same has not been closed ?

(f) Whether it is a fact that the mouth of the Bhairatolajan has been partially closed by stocks of boulders preventing the natural outlet of the Baralia river and thereby aggravating the floods in Barbhag area ?

Shri Bishnu Prasad (Minister of State, F. C. and I.) replied :

(a)—Yes it is a fact that there is flood congestion in Pub-Barbhag, Pachim Barigog and Upper Barbhag Mouzas due to (1) breach at Nona (2) existing cuts on right bank of Baralia and (3) heavy and incessant rain.

(b)—It is not a fact as the Allia breach on the Allia P. W. D. Road is in between the embankments. There was no breach at Barajal in the month of April and May this year. The entry of water at that time was

due to sudden rise of water which spilled over the incomplete portions of the work during execution. This was closed immediately after fall of water.

(c)—These are very complicated problems and are under examination.

(d)—There is some sitting up during the flood season. This is a normal feature when silty water becomes stagnant. After the flood season a drainage channel is dug and depending upon the level of water in Pagladiya the water gets drained.

(e)—The left side of the Kopili- Moharijan has not been closed by the Department. It is reported that the people of the left bank of Baralia has closed it.

(f)—The Bhairatolajan is a controlled opening for allowing about 30 per cent water of Baralia river to pass through the Hajo channel.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya: Sir, with regard to (B), is it a fact that the Minister had visited towards the later part of May the breach at Barajal on the Nona river and saw that the breach was near about 100 ft. wide and inspite of assurances it was not closed after the last flood with the result that the breach has been wider by 600 ft. and the entire water discharge of rivers Nona and Motonga is now passing through the breach instead of going by the old Nona river and the main reason of the present devastating flood is the non-closure of this breach ?

Shri Bishnu prasad(Minister of state): Sir; it is a fact that we visited the area along with the Hon'ble Member Shri Gaurisankar Bhattacharyya. Now, it is under consideration to close the breach.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya: Did the Minister also not see and also not receive report that in spite of the fact that a bigger and higher bridge on the Nona river on the National highway has been made, the old bridge which was a smaller and lower one still continues to be there undemoli shed and silted causing blockade of water coming from the upper stream and this was an added reason for the breach that took place at Borajal ?

Shri Bishnu Prassd (Minister of State): Yes Sir. When the water will go down we will close it:

Shri Gaurisankar Bhattacharyya : Whether it is a fact that it has also come to the notice of the Government that during this flood, people of some villages have, in groupes, cut in several places either the guide bunds or the embankments and thereby the flood has been aggravated ? For exampie, the guide bund at Ghagra has been cut.

Shri Bishnu Prasad (Minister of State) : Yes Sir, it is a fact.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya : Is the Government also not aware that Dusutimukh where there was very heavy siltng of the mouth of the sluice gate there which being small eould not carry the discharge of 4 rivers viz: Nona, Ghogra, Baralia and Bhairatolajan and therefore, the onrush of water there has coused an additional breach near about Dosutimukh breaking both the banks and thereby flooding the Hajo area in addition to Borbhag ?

Shri Bishnu Prasad (Minister of State) : Sir, this falls under the master plan of Pagladiya which costs about 19 crores of rupees. The plan has already been completed and sent to the Central Water power Commission and after it is received with their approval the Government will take necessary steps.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya : I am not going at present, to ask any question regarding the master plan, I am concerned with the existing embankment Now, because some breaches have not been closed or because the weak embankment has not been strengthened aggravation of the flood has created havoc. In view of this, without waiting for the finalisation of the master plan do the Government not consider it urgent to close the few breaches and to strengthen the weak points of the embankments ?

Shri Bishnu Prasad (Minister of state) : We will look into it.

শ্ৰীৰেণুকাদেৱী বৰকটকী : অধ্যক্ষ মহোদয়, মই এটা প্ৰশ্ন সুধিব খুজিছো যে দুমুটি মুখ আৰু আদাবাৰী মাজৰ মথাউৰীটোৰ কাৰণে এডমেনিষ্ট্ৰেটিভ আৰু টেকনিকেল্ চেংচন হোৱা স্বত্বেও ফাইনেন্সে চেংচন নিদিয়াত কাম হাতত লব পৰা নাই, ফলত পৰহি দিনা ৰাতি বানপানীয়ে ৬ ঘৰ মানুহক নিঃচিন্ন কৰি শেষ কৰি লৈ যায়, আৰু হাজো অঞ্চলটো বানৰ পানীয়ে প্লাৱিত কৰি পেলাইছে, তাৰ বাবে চৰকাৰ জগৰীয়া নহয় নেকি ?

শ্ৰীবিষ্ণুপ্ৰসাদ (বাণিজ্যিক মন্ত্ৰী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, এই কথাটো আমাৰ বিভাগে হাতত লৈছে আৰু পানী কমাৰ লগে লগে সেই মথাউৰীটো ৰেইজিং আৰু ষ্ট্ৰেংঠেনিং কৰা ব্যৱস্থা হাতত লোৱা হব।

শ্ৰীৰেণুকাদেৱী বৰকটকী : এডমেনিষ্ট্ৰেটিভ চেংচন ৬ মাহৰ আগতে হৈ থকা স্বত্বেও কাম নহল আৰু এতিয়া এমাহৰ ভিতৰতে কৰ পৰা টকা পাব ?

শ্ৰীবিষ্ণুপ্ৰসাদ (বাণিজ্যিকমন্ত্ৰী) : বৰ্তমান টকাৰ অসুবিধাৰ কথাটো ইতিমধ্যে কোৱা হৈছে, বানপানী কমি যোৱাৰ লগে লগে আমি এই কাম আৰম্ভ কৰাৰ বিবেচনা কৰিম।

Shri Gaurisankar Bhattacharyya : Sir, without wating for the dry season at least so far as the most vital breach is concerned, i.e. Borajal, will the Government take concrete steps immediately to close it ?

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (বাণিজ্যিক মন্ত্ৰী) : এইটো কনচিদাৰ কৰা হ'ব।

শ্ৰীসোণেশ্বৰ বৰা : অধ্যক্ষ মহোদয়, কাৰ্য্যসূচীলৈ যোৱাৰ আগতে আপোনাৰ জড়িয়তে এটা খবৰ জানিবলৈ বিচাৰিছে, সেইটো হৈছে অলপতে চৰকাৰে গুৱাহাটীলৈ ৰাজধানী স্থানান্তৰ কৰাৰ কথাটো ইতিমধ্যে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে বন্ধ কৰিছে, কথাটো সচাঁনে কি ?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) : নহয়।

Mr. Speaker Order, order. The question hour is over.

এতিয়া বাজেট দিচকাচন হব। মোৰ হাতত থকা লিষ্ট মতে ২৩ জন বক্তা আছে, এতিয়া ১৫ মিনিট গলেই আৰু বাকী থাকিল ১৬৫ মিনিট। মিনিষ্টাৰক ৪৫ মিনিট দিলে বাকী কেইজনক ৮ মিনিটকৈ দিব পৰা হব, গতিকে আপোনা লোকে আঠ মিনিটৰ ভিতৰত শেষ কৰিব লাগিব।

Shri Harendra Nuth Talukdar (Minister Education), Mr. Speaker, Sir, I want to make a clarification. On that day I submitted a petition to you regarding one of my reply. On Friday last while I was replying to Short Notice Q. No. 7, Shri Giasuddin Ahmed put a supplementary regarding the term of Madrasa and I said in my reply that the term is 5 years. But the term is actually 3 years. This is what I want to clarfy.

UNSTARRED
QUESTIONS AND ANSWERS

Re : Retirement of Shri L. C. Lahon

Shri Jagadish Das asked :

19. Will the Minister, T. A, D. and W. B. C. be pleased to state :

(a) Whether Shri Lohit Chandra Lahon, Under Secretay, T. A. D. has retired from his service ?

(b) If so, when ?

(c) Whether he has been reemployed ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chie Minister) replied :

(a) Yes.

(b) On 1st March, 1969.

(c) No,

বিষয় : কুকাৰজানৰ পৰা ন খান্দা দলঙলৈ মথাউৰি

ডাঃ সুৰেন্দ্ৰ নাথ দাসে সুধিছে :

২০। মাননীয় বাননিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক) বৰপেটা মহকুমাৰ ই, এণ্ড, ডি, বিভাগে আজি ছবছৰ আগতে কুকাৰজানৰ পৰা বৰপেটাৰ ন খান্দা দলঙলৈ মঠাউৰি এটা নিৰ্ম্মাণৰ কাৰণে টেণ্ডাৰ আহ্বান কৰা সঁচানে ?

(খ) এই মথাউৰিৰ কিছু অংশ সেই বছৰতে নিৰ্ম্মাণ কৰি কিছু অংশ বাকী ৰখাৰ ফলত যোৱা দুবছৰে খেতিয়ক ৰাইজে বানপানীৰ দ্বাৰা বেছি ক্ষতিগ্ৰস্ত হোৱা কথাটো সঁচানে ?

(গ) অহা বছৰত মথাউৰিটোৰ কাম সম্পূৰ্ণ কৰি ক্ষতিগ্ৰস্ত ৰাইজক উপকৃত কৰিবনে ?

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ ৰাজ্যিক মন্ত্ৰীয়ে) উত্তৰ দিছে :

(ক) হয়, সঁচা।

(খ) মথাউৰিৰ কাম অসম্পূৰ্ণ হৈ ৰৈ থকাৰ কাৰণে পানী সোমাই কিছু অংশ খেতি নষ্ট কৰাৰ কথাটো সঁচা, কিন্তু বানপানীৰ দ্বাৰা বেছি ক্ষতিগ্ৰস্ত হোৱাটো সঁচা নহয়।

(গ) হয়, চেষ্টা কৰা হব।

Re : Dhing-Hiloikunda Dyke

Shri Jagadish Das asked :

21. Will the Minister, Flood Control be pleased to state :

(a) In which year the schemes, viz., Dhing-Hiloikunda Dyke, Phase I and II in Morigaon Sub-division were taken up ?

(b) Whether the Government proposes to take up Phase II works of the said embankment during the current Financial year ?

(c) If not, why ?

Shri Bishnu Prasad (Minister, of State, Flood Control) replied : (a) The scheme of Dhing Haloikunda, Phase I was taken up during 1963-64 and Phase II is proposed to be taken up during the year 1972-73 after due clearence from the C. W. P. C. subject to availability of funds

(b) Yes, as above.

(c) Does not arise.

Voting On Demands For Grants

শ্ৰীমতী চৈয়দা আনোৱাৰা টাইমুৰ : অধ্যক্ষ মহোদয়, কৃষিৰ শিতানৰ মঞ্জুৰী সমৰ্থন কৰি মই দুআষাৰ কব বিচাৰিছো। আমাৰ চৰকাৰী যি কৃষি কাৰ্য্যালয় আছে আৰু গাওঁ অঞ্চলত যি কৃষি বিভাগ তাৰ মাজত এটা ব্যৱধান আছে। এই ব্যৱধান কমিব লাগে আৰু আমাৰ কৃষি বিভাগৰ পৰিচালক সকলে আৰু বিষয়া সকলে আমাৰ খেতিয়ক সকলৰ লগত এটা সম্পৰ্ক স্থাপন কৰিব লাগে তেতিয়াহে আমি সেউজীয়া বিপ্লৱ আশা কৰিব পাৰিম।

আমাৰ বাজেটত কোৱা হৈছে যে প্ৰায় ৫ হেজাৰ একৰ মাটিত বৰপেটা অঞ্চলত বৃহৎ কৃষি পাম আঁচনি গ্ৰহণ কৰা হৈছে তাত উন্নত ধৰণৰ বীজ উৎপাদন কৰা আঁচনিয়ে আমাৰ দেশৰ হিত সাধন কৰিব বুলি আমি ভাবো। চৰকাৰে যি ক্ষুদ্ৰ কৃষি পাম কৰাৰ কথা ভাবিছে তাত অধিক গুৰুত্ব দিব লাগিব। কাৰণ ২।৩ খন বৃহৎ কৃষি পাম কৰিলেই দেশৰ নিবনুৱা সমস্যা সমাধান হব বুলি আমি নাভাবো। আমাৰ কৃষি পাম বিকাশৰ সহায়ৰ কাৰণে আমাৰ উন্নয়ণ খণ্ড বিলাকত একোটাকৈ কৃষি বিভাগ খুলি তাত চাৰভিচ ইউনিট বা সেৱা কেন্দ্ৰ স্থাপন কৰি আমাৰ যি সকল নিবনুৱা ইঞ্জিনিয়াৰ আছে সেই সকলক সেই সেৱা কেন্দ্ৰত নিয়োগ কৰি আমাৰ কৃষি উন্নয়ণ কামত ব্যৱহাৰ কৰা কথাটো চিন্তা কৰা হৈছে। ই এটা উত্তম কথা আৰু সোনকালে এইটো কৰা উচিত।

আমাৰ যি বিলাক সেৱা কেন্দ্ৰ হব সেই বিলাকত আমাৰ যি বিলাক ডেকা যুবকক লোৱা হব সেই যুবক সকলক কিছু প্ৰশিক্ষন দিয়াৰ আৱশ্যক হব। আমাৰ চৰকাৰৰ যি বিলাক আঁচনি আছে সেই বিলাকত আচুতীয়া প্ৰশিক্ষন দিয়াৰ ব্যৱস্থা নথকাৰ কাৰণে আজি আমাৰ চৰকাৰৰ কেন্দ্ৰ বিলাকত যি বিলাক লৰা আছে সেই বিলাকক কেৱল মাত্ৰ কেৰানী, মহৰী, পিয়ন আদিহে তৈয়াৰ কৰা হৈছে। আমাৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাত বিজুতি থকাৰ কাৰণে

আমাৰ লৰা ছোৱালী বিলাকে স্কুল কলেজত যি শিক্ষা লাভ কৰে সেই শিক্ষাই কৃষি আদিৰ কাৰ্য্যত সহায় নকৰে। সেই কাৰণে কৃষিৰ কাৰণে বেলেগ প্ৰশিক্ষনৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। স্কুল শিক্ষাত বিজুতি থকাৰ কাৰণে আজিকালিৰ লৰাই পথাৰলৈ যাব বিবিচাৰে, খেতি কৰিবলৈ নিবিচাৰে। তেওঁলোকে কেৰাণি, মহৰি, পিয়ন আদি চাকৰীৰ পাচে পাচে ঘুৰি ফুৰে। সেই কাৰণে মই ভাবো আমাৰ খেতিয়ক সকলক প্ৰশিক্ষন আদি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰি তেওঁলোকক সম্মানিত ব্যক্তিত পৰিনত কৰিব লাগিব কাৰণ আমি যেতিয়া বিদেশলৈ যাওঁ তেতিয়া দেখিবলৈ পাওঁ যে সেই বিলাক দেশৰ সম্মানিত ব্যক্তি সকল হল খেতিয়ক সকল। আমাৰ খেতিয়ক সকলে নতুন বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিত খেতি কৰিব নাজানে। তেওঁলোকে আজিও সেই আগৰ পুৰনী পদ্ধতিৰেহে খেতি কৰি আহিছে। তেওঁলোকৰ যি বিলাক গোৰা মনো ভাব আছে সেই মনোভাব পৰিবৰ্ত্তন কৰিব লাগিব। বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিৰে খেতি কৰিব পাৰিলেহে আমাৰ দেশৰ সেউজী বিপ্লব বাস্তৱত ৰূপায়িত কৰিব পৰা হব। তাৰ কাৰণে প্ৰয়োজনীয় সাৰ, সজুলি আদি সকলোৰে যোগান ধৰিব লাগিব। আমাৰ খেতিয়কে কেনেকৈ বেচি খেতি কৰিব পাৰে তাৰ কাৰণে চৰকাৰে সকলো প্ৰকাৰে সহায় আগবঢ়াব লাগিব। আমাৰ কৃষক সকলৰ যিটো ৰক্ষণশীল মনোভাব আছে যে সাৰ আদি ব্যৱহাৰ কৰিলে আমাৰ মাটি বিলাকৰ উৎপাদন শক্তি হ্ৰাস হৈ যাব। সেই কাৰণেই মই ভাবো আমাৰ কৃষক সকলৰ ৰক্ষণশীল মনোভাব পৰিবৰ্ত্তন কৰি প্ৰগতিশীল মনোভাবলৈ আনিব লাগে আৰু লগতে আমাৰ ডেকা ল'ৰাবিলাকক চাৰভিচ ইউনিটত নিযুক্তি দিবৰ কাৰণে মই অধ্যক্ষ মহোদয়, আপোনাৰ জৰিয়তে কৃষি মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ জনালো।

ইয়াৰ লগতে মই কব খুজিছো যে আমাৰ চৰকাৰে বানপানী আৰু জলসিঞ্চন এই দুটাৰ ওপৰত যথেষ্ট পৰিমাণে গুৰুত্বআৰোপ কৰিব লাগিব। বানপানীৰ বিষয়ে মই জানো যে আমাৰ মাটি খেতিৰ উপযোগী কৰি গঢ়ি তোলাৰ আগৰ সকলো আছে কিন্তু এই সকলো বিলাক কৰি খেতি কৰাৰ পিচত বানপানীয়ে সকলো নষ্ট কৰি দিয়ে। এই বানপানী নিয়ন্ত্ৰনৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে যথেষ্ট পৰিমাণৰ টকা ব্যয় কৰিছে সচাঁ কিন্তু তাৰ মাজত বহুতো দূনীতি শিপাই আছে। যাৰ ফলত বানপানী নিয়ন্ত্ৰনৰ কাৰণে মথাউৰী বা ডাইক বন্ধা হৈছে সেই বিলাক বাৰিষাৰ কালত ভাঙি যায়। প্ৰত্যেক বছৰে এই অৱস্থা হোৱাৰ কাৰণে চৰকাৰৰ লাখ লাখ টকা অপব্যয় হৈছে। সেই কাৰণে মই কব খুজছোঁ বান-

পানী নিয়ন্ত্রণ বিভাগৰ যি বিলাক কৰ্মচাৰীৰ দূৰ্নীতিৰ কাৰণে চৰকাৰৰ আঁচনি বিলাক কাৰ্য্যকৰী হোৱা নাই তেওঁলোকক বাহিৰ কৰি শাস্তি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

জলসিঞ্চন বিভাগৰ সম্পৰ্কত মই কব খুজিছোঁ যে জলসিঞ্চন কামটো অতি আৱশ্যকীয় কথা আৰু ইয়াৰ ওপৰত চৰকাৰে গুৰুত্ব দিব লাগে। আমাৰ খেতিয়ক সকলে বতৰৰ ওপৰত সম্পূৰ্ণ নিৰ্ভৰ কৰি খেতি কৰিব লগীয়া হয়। অতি কষ্টেৰে কৰা এই খেতি হয় বানপানী নহয় খৰাং বতৰে নষ্ট কৰে। গতিকে বানপানী নিয়ন্ত্ৰন আৰু খৰাং বতৰ এই দুটা অৱস্থাত খেতি কৰিব পৰাকৈ এহাতে বানপানী নিয়ন্ত্ৰণ আৰু আনহাতে জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব। আমেৰিকাই মিচিচিপি নিয়ন্ত্ৰণ আৰু মিচৰত নীল নদী নিয়ন্ত্ৰণ কৰি তেওঁলোকে দেশৰ সেউজী বিপ্লৱ ঘটাইছে। ঠিক সেইদৰে আমাৰ ইয়াতো জলসিঞ্চন আৰু বানপানী নিয়ন্ত্ৰনৰ দ্বাৰায় সেউজী বিপ্লব আনিব পৰা যায়। এই সম্পৰ্কতে মই কব খুজিছো যে মঙ্গলদৈত চেলু বান্ধ নামৰ যিটো ৰাইজে নিজৰ টকা খৰচ কৰি বান্ধিছিল সেইটো বান্ধে ২৫ খন গাঁৱৰ ২৫ হাজাৰ খেতিয়ক ৰাইজৰ উপকাৰত আহিছিল। কিন্তু এই বান্ধ চৰকাৰে লোৱা নাই। কৃষি মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়া সেইফালে যাওঁতে সেইটো দেখি আহিছিল। মই আশা কৰো চৰকাৰে সেই বান্ধটো স্থায়ী কৰিব আৰু তেতিয়াহলে মঙ্গলদৈ অঞ্চলটো ভাৰকালি খেতি কৰা সম্ভৱপৰ হব।

গতিকে মই কব খুজিছো কৃষিৰ কাৰণে যি বিলাক আঁচনি কৰা হৈছে সেইবিলাকে সেউজী বিপ্লৱত সহায় কৰিব যদিহে কৃষি বিভাগৰ কৰ্মচাৰী সকলে খেতিয়কৰ লগত সহযোগ কৰে। এইটো পৰিলক্ষিত হৈছে যে গাঁৱৰ কৃষক সকল আৰু কৃষি বিভাগৰ কৰ্মচাৰী সকলৰ ভিতৰত বহুতো পাৰ্থক্য আছে আৰু চৰকাৰে কৰ্মচাৰী সকলক সেৱাৰ মনোবৃত্তিৰে মানুহৰ মাজত কাম কৰিবলৈ শিকাব লাগে। খেতিয়ক সকলৰ কষ্টোপাৰ্জিত শস্য কৰিবলৈ তেওঁলোকে চৰকাৰৰ মাটি সাৰ, কঠিয়া খেতিৰ সজুলি আৰু টেক্টৰ আদি সুবিধা সময়মতে পাব লাগে আৰু তেওঁলোকৰ উত্পাদিত শস্যৰ উচিত দাম পাবলৈ মাৰ্কেটিঙৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰি দিব লাগিব। দেখা গৈছে বহুতো ব্লকত বহুতো টেক্টৰ অচল হৈ পৰি আছে সেইবিলাক মেৰামতি কৰি ৰাইজৰ কামত লগোৱাৰ দিহা কৰিব লাগে। এই ক্ষেত্ৰত মই এই কথাও নকৈ নোৱাৰো যে কৃষি বিভাগে

বিলাক কৃষিৰ যন্ত্ৰ পাতি কিনিছে আৰু তাৰ বিতৰণৰ ক্ষেত্ৰত যি বেমেজালি হৈছে তাৰপৰা বুজা যায় যে তাৰ ভিতৰত দুৰ্নীতি আছে। এই যন্ত্ৰপাতি বিলাক কিনোতে চৰকাৰৰ বহুতো টকা খৰচ হয়। গতিকে এইবিলাক যাতে কামত আহে তাৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিব লাগে। এই কথাখিনিকে কৃষি মন্ত্ৰীৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰি মই কৰ্তন প্ৰস্তাৱটো বিৰোধীতা কৰিলো।

(At 11-25 the Speaker vacated the chair and the Deputy Speaker occupied it)

*Shri Dulal Ch. Barua : Mr. Deputy Speaker, Sir, while moving my Cut Motion for the acceptance of the House under this particular Head Agriculture and Fishing, I want to make few observations. Sir, agriculture is the base of the Assam's economy and it can be very well termed as the backbone of the Assam's economy where 70% of our population are maintaining their livelihood. Sir, it is fact that during the last three plan periods, maximum importance has been given for the development of the agricultural economy ; but the department has failed to meet the minimum requirements of the people, not to speak of improving the rural economy in the State. In this context, I would like to point out how this department has failed to meet the requirements of the people inspite of the heavy expenditure incurred under this particular Head-Agriculture. Regarding the crop area, out of the State's total Geographical area of 12.20 million hectres, only 2.88 million hectres or about 23.6% are cultivable.

The net area shown increased from 2.02 million hectres in 1951-52 during the 1st Plan period-to 2.3 million hectres in 1965-66 during the third Plan period and further to 2.41 hectres in 1668 69, the middle of the 4th Plan.

The percentage of net area to the total cultivable land was 17.14 million hectres in 1951-52, 81.60 million hectres in 1965-66 and 83.82 in 1968.69. But the per capita net area shown which was 0.225 hectres in 1951-52 declined to 0.173 hectres in 1665-66 and further to 0.162 hectres in 1968-69. The area shown more than once increased at a very slow

*Speech not corrected.

rate from 0.34 milion hectres in 1951-52 to 0·55 million hectres in 1968-69. The percentage of area shown more than once to the net area shown was 16.73 hectres in 1951-52 19,92 in 1965-66 and 22.68 in 1968-69.

One of the reasons for the low intensity of cropping is inadequacy of the irrigation facilities, wrong planning of the Agricultural Department and absence of co-ordination between the Irrigation, Flood Control, Soil Conservation, Agriculture Department, the power Department, and the Revenue Department. As a result, everywhere the development programmes failed and Government can show not a single instance where they are successful.

The gross area under crop increased from 2,36 million hectres in 1951-52 to 2.82 million hectres in 1965-66 and to 2 96 million in 1968-69. The increase over the 17 years has been only 25.4 p.c, which when worked out, comes to 1.34 p.c. increase only annually. This will clearly show the manner in which the Agriculture Department has been working all these years. I repeat Sir, the increase 1.34 p.c. only annually. Does this recount to the credit of the Agriculture Department? Then again, the per-capita gross area which was 0.263 hectres in 1951-52 declined to 0.20 hectres in 1965-66 and further to 0.198 hectres in 1968-69. This trend reveals, rather disconcerningly, that the land under the plough will decline further on per capita basis. In view of the limited possibility of expanding cultivation to new area, in addition to gross crop, the area will have to come mostly from more intensive cropping of land already under cultivation. But in that respect also our Government have failed to meet the requirements of our cultivators. To meet the needs of the increasing population, we are to give much more importance to machanised cultivation. Here also, Government failed totally to extend machanised cultivation facilities to our cultivators.

The gross area under food grains increased from 1.75 million hectres in 1951-52 to 2.05 hectres in 1965-66 and steadily increased to reach 2.25 million hectres in 1968-69, but declined to 2.22 million hectres in 1969-70. This decline is sought to be explained away as due to the floods of the Brahmaputra river. But my contention is that in order

to meet the requirements of our cultivators in the field, it is the duty of the Agricultural Department to instruct our cultivators to take to the cultivation of such kind of crops which can be harvested well before the floods.

Sir, the net increase during the period of 1951-52 to 1969-70 is 26.62 p.c. The gross area under food grains accounted for 74.38 p.c. of the total gross area under crops in 1951-52 and 72.76 p.c. in 1965-66 and 70.25 p.c. in 1968-69. This will also clearly show in what way the Agriculture Department has been functioning, in what way they are proposing to improve the agricultural economy of the State.

Sir, we have spent during these Plans an amount of Rs. 98 34 crores in the name of agricultural development. But what are we getting out of this huge investment? If we evaluate rightly, then it will appear that the out-put is almost nil compared to the expenditure involved therein. Not only has the department failed to uplift the rural economy, but it has also singularly failed to give even the barest minimum to our poor cultivators.

Now, Sir, out of the total population of 1 crore 50 lakhs, nearly 1 crore 22 lakhs are poor people. Then again, out of these 1 crore 22 lakhs people, 72 lakhs live almost in starvation level · they are getting even less than 2250 calories of meal daily. In the villeges we are having 7.6 lakhs without employment, and in all total, the number of unemployed is 33.6 lakhs in the State Apart from that, quite a large number of children school going age suffer from malnutrition. We have not bee able to provide them with two squire meals.

Sir, there was no local begger in our state till 1964 But since the middle of 1965-66 the number of beggers in Assam have gone up year by year. In Assam the number of beggers in 1965-66 was 4,792 and they were most agriculturists. But Sir. the problem to-day has assumed a horrible proportion, and now in the year 1972 we find the number of beggers has gone up to 1,02,702. Sir, here we have the year-wise figures of beggers in Assam since 1966-67:

1966-67	8.395
1967-68	15.222
1968-69	22.424
1969-70	48.763
1970-71	62,902
1971-72	1,02.702

Shri Dulal Chandra Barua (Contd.) : In 1970-71 it was 62,902 and in 1971-72 it was 1,02,701. This is the result of the Government's 'Garibi Hatao' slogan. Sir, this State was a 'Lakshmir Desh' where everything was plentiful and people never resorted to begging. Here green revolution ought to have been started in a nice way but this Government has totally failed even to give the barest minimum to the people through its various programmes.

Sir, coming to the main aspect of the matter. I must say that in the name of helping the cultivators this Government is practically betraying them. Out of the fertilizer shown to have been supplied to the cultivators 60% generally goes to the tea gardens, 30% to the black market and 10% rot in the Block godowns and not a single grain actually reaches the actual cultivators.

Sir, as my friend Shri Goswami said, the Agro-Industries Development Corporation has been set up to give agricultural impliments to the cultivators. But can the Minister cite a single instance where an agricultural impliment has already been supplied to a cultivator? Sir, 283 tractors were brought from Russia by the Agro-Industries Development Corporation for supply to the cultivators but not a single tractor has been supplied to a cultivator. All these tractors have been sold to one Govinda Singh Chowla and he is selling them to outsiders. We demanded an enquiry into the matter and the Government made an enquiry but we do not know what is the fate of it. Sir, this Corporation has given a Rajdoot Motor Cycle to that particular gentleman who is helping the high ups in the Department out of the profits he is making at the cost of the public.

Sir, in this connection I would also like to refer to the Seed Corporation. This Corporation is meant to supply the cultivator with improved variety of seeds but uptil now not a single improved seed has been supplied to the cultivators. The Corporation instead of making profits is incurring heavy losses. In the year 1970-71 the Corporation incurred a total loss of Rs. 4½ lakhs. I will deal with this Corporation in greater details when the motion comes before the House. This

Corporation is expected to purchase seeds from the National Seeds Corporation and the U. P. Agricultural University and supply the seeds to Cultivators. But this Corporation instead of buying seeds from these sources buys it from a particular man who buys the seeds from the local market which are not fit for distribution. This Corporation even does not test the germination capacity of the seeds it supplies to the cultivators for which this Corporation has miserably failed to render any help to the cultivators. Therefore, these two Corporations should be re-organised for the benefit of the people. Now, Sir, it has been reported that almost all the employees of the Seeds Corporation are deputed from the Government and therefore they do not care for the Managing Director. Now, as you know, there is a proposal to retrench some of the young boys who were recruited directly by the Corporation. My suggestion is that all the employees who have been deputed from Government should be brought back to their parent Department and new hands should be recruited to man the Corporation.

Sir, before I conclude I would like to put forward a few suggestions for the consideration of the Government. Assam is the top most State in the matter of availability of waste land and no where else you will find so much waste land. In comparison with other States the fertility of the soil in Assam is the most where green revolution ought to have been started. Sir, in the Panjab and Haryana where the fertility of the soil is very much less, they have brought about a green revolution which had borne fruits. But in Assam nothing has been done in this direction. I would suggest that the Agricultural Engineering Branch should be fully re-organised for utilisation in the field, and if necessary the Agro-Industries Development Corporation and the Seeds Corporation should be converted into Government Departments and these should be placed under the Agricultural Engineering Department. There should be proper co-ordination among the Department of Agriculture, Soil Conservation, E. & D. Power and Forest. Apart from that large scale farming should be encouraged and our young educated youths should be encouraged to take to large farming and they should be encouraged to cultivate citronila which will bring a lot of revenue to the State. All losing agricultural farms and research stations are to be handed over to the Agricultural University and there should be close co-ordination between the Agriculture Department and the

University and the officers who are meant for these jobs are to be taught in the line suggested by Shri Ram Kishan. In his book 'Grass-roots of Agricultural and Community Development Programme in India' at page 105 it is said "The programme is carried out as if it was just an official programme. The staff tries to assume the leadership itself. This leadership is not enduring, and it does not give a feeling of confidence to the people. This is because this leadership caters more for the wishes of the bosses than the people whom they are expected to serve."

"Programmes are generally conceived at higher levels without discussion with the people and are ordered to be executed in a particular way. Orders issue from the highest to the next subordinate authority, from the matter to its next and so on till they are received by the workers at the lowest level in the hierarchy." Therefore, the agricultural development programmes should be started from the bottom and not from the top as is done now and the loan system should be streamlined so that easy loan can be had. Seasonal cropping should be encouraged so that people can take to cultivation of banana. orange etc. and cultivation should be extended throughout the State, and soil testing is a must. All research stations are to be developed fully.

Almost all the rivers, tanks and small pitch were converted into small registered fisheries but what is the revenue earned out of it? There are almost 600 big registered fisheries and out of that nearly 522 are enjoying by a section of big capitalists in the name of scheduled caste co-op. society and rest are enjoyed by the richer section of the community. Sir, the hon. Minister being well connected with the Fisheries Department can say whether the interests of the scheduled caste people are being served by this. There are almost 600 big registered fisheries and out of that nearly 522 are being enjoyed by a section of big capitalists in the name of Scheduled caste Co-operative societies and the rest 78 are being enjoyed by richer section of the community by direct settlement. All the fisheries farms are incurring heavy loss. Research wing failed to yield any result. Tanks were dug at the cost of lakhs of rupees but without any water and fish. Finger lings were purchased annually valued at several

lakhs of rupees but nobody known where it was distributed. In 1969 two boats were constructed at the cost of more than $2\frac{1}{2}$ lakhs of rupees but these are lying in a dilapidated condition near the Gauhati Circuit House.. I have been told that they are to be repaired again now. Fish that are available in our State are going to Nagaland and West Bengal and our local people are being deprived of the benefit of this. Our Government is not in a position to develop the pisciculture resulting in shortage of fish and I am now told that they are going to have some Corporation with Bangladesh and import fish but we are concerned with fish that are available here - these should be protected. I submit that the Fisheries Department is meant for development of pisciculture. Therefore, it should be allowed to work effectively and the department needs to be reorganised. With these few words, Sir, I commend my motion for the acceptance of the House. I am sorry I have taken a little more time and I am thankful to you for giving me the time.

শ্ৰীমতী ভকলতা বৰা: উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কৃষি মন্ত্ৰীৰ শিতানত অনা প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰি মই দুআষাৰমান কথা কব বিছাৰিছো। অসম খন এখন কৃষিপ্ৰধান দেশ। ইয়াৰ শতকৰা ৮০জন লোকেই খেতিয়ক। তাৰ বাহিৰেও অসমৰ জনসংখ্যা দিনে দিনে বাঢ়ি যোৱাৰ কাৰণে নিৰনুৱা সমস্যা সমাধানৰ বাবে কৃষি সম্প্ৰসাৰণৰ আৱশ্যকতা বেছি হৈছে। অসমত প্ৰায় বিলাক খেতিয়েই হয়। ইয়াৰ ভিতৰত মই কেইটামান বিশেষ খেতিৰ বিষয়ে কম। অসমত মৰাপাটৰ খেতি বেছি হয় আৰু তাৰ কাৰণেও অসমে ৰপ্তানীৰ পৰা যথেষ্ট বিদেশী মুদ্ৰা অৰ্জণ কৰিছে। অসমত প্ৰায় বিলাক খেতিয়েই হয় যদিও তাৰ ভিতৰত সৰিয়হ, কমলা, ধান, মৰাপাট কুঁহিয়াৰ, মাটিকঠাল আদি যথেষ্ট পৰিমাণে হয়। কিন্তু বৰ দুখৰ কথা যে এইবিলাক খেতি কৰিবৰ কাৰণে যি বিলাক সা-সুবিধা আমাৰ খেতিয়ক সকলে পাব লাগে সেইবোৰ সা-সুবিধা আমাৰ খেতিয়ক সকলে পোৱা নাই আৰু তাৰ কাৰণে ৰখা আমাৰ কৃষি বিষয়া সকলৰ অমনোযোগিতাৰ কাৰণে তাৰ সুফল ভোগ কৰিবলৈ আমাৰ খেতিয়ক সকলে পোৱা নাই। আমাৰ প্ৰত্যেক ঠাইতে কৃষি বিষয়া সকল ৰখা হৈছে যদিও তেওঁলোকে যি ধৰণে,

খেতিয়ক সকলক বীজ, সাৰ, পানী যোগান, ঔষধ আদি যোগান ধৰিব লাগিছিল সেইধৰণে যোগান ধৰিব পৰা নাইকীয়া। আমাৰ চৰকাৰে এই বিষয়ে বিশেষ মনোযোগ দিব বুলি মই চৰকাৰক টানি অনুৰোধ জনাইছো। তাৰ পিছত নাঙলৰ ক্ষেত্ৰত মই দুআষাৰমান কথা কবলৈ বিছাৰিছো। এই ক্ষেত্ৰত মই কব পাৰো 'কাকপথাৰ' অঞ্চলৰ এজন খেতিয়কে দুটা বিশেষ ধৰণৰ নাঙল তৈয়াৰ কৰি উলিয়াইছিল। সেই নাঙল দুটা ২৫।১।৭১ তাৰিখে পৰীক্ষা কৰি চাবৰ কাৰণে যোৰহাট কৃষি নিগমে লৈ আহে। তাৰ পিছত সেই নাঙল দুটা ঘুৰাই দিয়াৰ কথা বাদেই, পৰীক্ষা কৰি কি ফল পালে সেই বিষয়েও একো জনোৱা হোৱা নাই। এই নাঙলটো এনে ধৰণৰ আছিল— তাৰ ওপৰৰ অংশ প্ৰায় এফুটমান কাঠৰ বাহিৰে বাকী গোটেই চোৱা লোহাৰ। এনে এটা নাঙল খেতিয়ক সকলে ব্যৱহাৰ কৰিব লগীয়া হোৱাহেতেন প্ৰায় ১০।১২ বছৰ ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰিলেহেতেন। আনহাতে কাঠৰ নাঙলেৰে খেতি কৰিব লগা হলে বছৰত দুই তিনিটাকৈ নাঙলৰ প্ৰয়োজন হয়। তাৰ কাৰণে বছৰত দুই-তিনিজোপা ডাঙৰ ডাঙৰ গছ কাতিবলগীয়া হয়। ইয়াৰ ফলত প্ৰত্যেকজন খেতিয়কেই যদি বছৰত দুই-তিনিজোপা গছ নষ্ট কৰিবলগীয়া হয় তেতিয়াহলে গোটেই দেশতে আমাৰ বনজ সম্পদৰ কিমানখিনি গছ লোকচান হয় সেইটো সহজেই অনুমান কৰিব পাৰি। গতিকে খেতিয়ক সকলৰ কাৰণে উন্নত নাঙল যোগাবৰ কাৰণে আমাৰ চৰকাৰে এটা নাঙল তৈয়াৰ কৰিব পৰা উদ্যোগ পাতিবলৈ মই অনুৰোধ জনাইছো। এনে এটা উদ্যোগত অকল নাঙলেই নহয় তাৰোপৰি অন্যান্য কৃষিৰ আৱশ্যকীয় সা-সজুলি আদিও যাতে যোগাব পাৰি তাৰো ব্যৱস্থা থাকিব লাগিব। ডিব্ৰুগড় জিলাৰ কেইটামান মৌজাৰ আদিম অধিবাসী সকলে বহুত দিনৰ আগৰে পৰাই সুমথিৰা টেঙাৰ খেতি কৰি আহিছে। ১৫ শতিকাৰ পৰাই তাত সুমথিৰা টেঙাৰ খেতি আৰম্ভ হয়। নদিহিঙৰ ওচৰত শ্ৰীশ্ৰীশংকৰদেৱৰ শিষ্য অনিৰুদ্ধদেৱে এখন সত্ৰ পাতিছিল। সেই সত্ৰত অনিৰুদ্ধদেৱে ৰুই থৈ যোৱা কমলা টেঙাৰ গছ এতিয়াও আছে। তাৰোপৰি তাত আৰু বহুত সৰু ডাঙৰ কমলা টেঙাৰ বাৰী আছে। একোজন মানুহৰে ১০০ বিঘাৰ পৰা আৰম্ভ কৰি ৪০০ বিঘালৈকে জোৰা ডাঙৰ ডাঙৰ কমলাটেঙাৰ বাৰী আছে। তাৰে ভিতৰত দুখন বাৰী লেখত লবলগীয়া। সেই দুখনৰ ভিতৰত এখন হৈছে হাপজান মৌজাৰ মাকুমৰ ওচৰত আৰু আনখন হৈছে ডুমডুমা মৌজাৰ দুৱাৰমৰা অঞ্চলত। তাৰ একোখন বাৰীতে

৪০০ বিঘালৈকে মাটি হব। তাত অকল কমলাটেঙাৰ খেতিয়েই নহয়, মাটি কঠাল, আম, লিচু, নাচপতি, কাজি নেমু কল আদি বিভিন্ন ধৰণৰ খেতিয়েই আছে। তাৰ ভিতৰত কমলাটেঙা সৰ্ব্বপ্ৰধান। এই অঞ্চলত হোৱা কমলা ভাৰতৰ আন ঠাইৰ লগত তুলনা কৰিবই নোৱাৰি। ইয়াৰ কমলাৰ আকৃতি আটাইতকৈ ডাঙৰ।.... আৰু ৰসাল। ভাৰতৰ আন কোনো ঠাইতে এনে আকৃতিৰ সুমথিৰা উৎপাদন নহয়।

এই কমলা খেতিৰ বাবে অধ্যয়ন কৰিবলৈ আমেৰিকাৰ কালিফৰ্নিয়াৰ কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধ্যাপক 'হাডচন' আৰু পাঞ্জাবৰ ভূতপুৰ্ব্ব কৃষি সঞ্চালক উদাৰ লাল সিং এ কৃষি বিষয়বিলাক অধ্যয়ন কৰিবলৈ অসমলৈ আহি এটা টোকা লিখি থৈ যায়। এই টোকাৰ পৰা আমি বহুত কথা জানিব পাৰিছো। এই টোকা বিলাক নতুন অসমীয়াত এডিটৰিয়েলত ৩ টা কলমত প্ৰকাশ হৈ গৈছে। গতিকে খেতিয়ক সকলক সুবিধা দিব পাৰিলে কমলা খেতিৰ পৰা বহুত কোটি টকা উপাৰ্জন হব বুলি আমি ভাবো। এই টোকা অধ্যয়নৰ পিচত ভাৰত চৰকাৰে দ্বিতীয় পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাত ৫ কোটি টকা সহজ ঋণ ধাৰ্য্য কৰিছিল আৰু তৃতীয় পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাত ১২ কোটি টকা ধাৰ্য্য কৰিছিল কিন্তু দুখৰ আৰু পৰিতাপৰ বিষয় অসম চৰকাৰে এই ঋণ গ্ৰহণ কৰিব নোৱাৰিলে, আৰু খেতিয়ক সকলকো কোনো সুবিধা দিব নোৱাৰিলে। আমি আশাকৰো মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে এই ক্ষেত্ৰত খেতিয়ক সকলক বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিৰে খেতি কৰিবলৈ সুবিধা দি খেতিয়কক সহায় কৰিব আৰু লগে লগে সহজ ঋণৰ স্বৰ্ত্তৰ বাবে এখন ব্যাপক আঁচনি লব।

আনহাতে চৈ-খোৱাত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ দক্ষিণফালে কাকপথাৰ ব্লকৰ মিচিমিকটা আৰু লাইনা গাওঁ পঞ্চায়তৰ বলা নদীৰ এটা সুঁতীয়ে ১৬ হাজাৰ বিঘা খেতিৰ মাটি খেতিৰ অনুপযুক্ত কৰি দিছে। গতিকে এই মাটিত যাতে খেতিয়কে খেতি কৰিব পাৰে তাৰ কাৰণে তাত এটা বান্ধৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিলো।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই বিষয়ে মই বেছি কথা নকওঁ কিন্তু এটা কথা কব খুজিছো এই সুমথিৰা টেঙাৰ পৰা বাহিৰৰ দেশ সমূহে কোটি কোটি টকা লাভ কৰিছে আৰু ইয়াৰ পৰা কলিকতা বোম্বে দিল্লীত বেলেগ বেলেগ উদ্যোগ তৈয়াৰ কৰি লোজেন্স, ওৱাইন orange juice আদি বনাইছে। গতিকে আমাৰ দেশৰ সম্পদৰাজী আমাৰ দেশতে ৰাখি কিছু উদ্যোগ গঢ়ি তাক সংৰক্ষণ

কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিলো। লগতে অতি সোনকালে অসমত এটা সুৰথিৰা টেঙাৰ orange juice ফেক্টৰী গাঢ় তুলিবলৈ আৰু খেতিয়কৰ সুবিধাৰ কাৰণে নানান ধৰণৰ সজুলিৰ দৰ্কাৰ আৰু তেনেকুৱা এটা উদ্যোগো গঢ়ি তুলিবলৈ মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিলো। এই দিনিতে এটা কথা কৈ থোৱা উচিত হব যে সদিয়া অঞ্চলৰ মানুহখিনিয়ে নদী পাৰ হৈ তিনচুকীয়াত বেংকৰ লগত যোগাযোগ কৰিব লাগে। সদিয়াৰ পৰা তিনচুকীয়ালৈ ৫০ মাইল দূৰ হয়, গতিকে সদিয়াত এটা বেংকৰ ব্ৰাঞ্চ অতি সোনকালে খুলিব লাগে। এইখিনিতে আৰু এটা কথা মনত পৰিছে যে অইন অইন বিভাগ বিলাকত যেনেকৈ লাইফ ইনচুৰেঞ্চ আছে কৃষক সকলৰ ক্ষেত্ৰতো তেনে এটা ইনচুৰেঞ্চৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈকো চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো।

এইখিনিতে কৈ মই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

Shri Giasuddin Ahmed : Mr. Deputy Speaker, Sir, the Agriculture Deptt. is already under fire. By considering the magnitude of the failure of this Deptt. one is inclined to feel that this Deptt. requires a real atom bomb to destroy it and out of the ashes to create a new Deptt. fresh and effective. Sir, our contentions are based on figures supplied by the Economics and Statistics Deptt. of the Government itself. My friend Mr Barua referred to the total area which was under cultivation during the several plans and the production figures he has submitted shows that there has been certain percentage of increase in the total production. I quite agree that the total production has increased from First Plan upto the end of the three adhoc plans. But the yield per hectare has decreased. I would like to quote certain figure Sir. By the end of the First Plan period in 1955-56 the yield per hectare was 956. By the end of the Second Plan it was 713 K.g. per hectare. But by the end of the Third Plan it was 800. During the three adhoc plans i. e. by the end of 1968-69 the yield was 749 k.g. per hectare Now, we see that there is a decrease and this decrease is due to the failure of the Agriculture deptt. In the First Five year Plan we spent 4 crores 65 lakhs, in the second plan 7.50 crores and the Third Plan 12.62 crores and still a bigger amount was spent during the three adhoc plans. After spending such a huge amount we have achieved a

decrease in the yield per hectare. Although total production has increased it is not due to any credit of the Agriculture Deptt. It is due to the land occupation movement that more areas was brought under cultivation which had contributed to the increase in total production. Sir, that is the picture of the activities of the Agriculture Deptt. That is the same old story more investment less out turn. There are certain reasons of this failure. The first reason is that there is extreme calousness on the part of the officers of the Deptt. They are following a path of "go as you like" Nobody is serious. The big officers are drawing big salaries and nobody is caring what is happening in the countryside. In the year 1970 I got a report while I was at Shillong that about 80 percent of the Ahu paddy had been damaged by a disease creating some honey like substance in the plants. Then I contacted the Agriculture Department here and enquired whether they had got any report. They told me that they had not received any such report. Then I rushed to Dhubri and contacted the district head of the Agriculture Department who also told me that they had not received any report. Then I rushed to the field and contacted the Block Development Officer and other officers at the Block level and they all said that they had not received any report. When I personally visited the field I found that about 80·/. of the crops had been damaged, but it is surprising that nobody in the Department of Agriculture knew anything about it not even the Panchayats which are manned by the village touts. Nobody bothered to know what happened in the field. This is just an instance how the Agriculture Department works. They are absolutely callous, inactive, inefficient and corrupt also. There are innumerable instances of corruption, but I would not like to take the time of the House by narrating all those. The Audit Report is there. It has become the habit of the Government to ask for specific cases, but the Audit reports are full of specific cases. I am sorry to say that no action has been taken on these reports. Not only the Agriculture Department has been very severally criticised by the Audit about misappropriation, wastage of money and the like but other departments

also. But I am sorry to say that no action has been taken on these reports. I am giving you one instance as to how money is wasted. It is in the Audit report. It is regarding purchase of wheat seed. "Under the seed saturation scheme, in 1965-66 the District Agricultural Officer, Gauhati, purchased through the Director of Agriculture, Uttar Pradesh 707 quintals of wheat seed at Rs. 119 per quintal. Of that, only 119 quintals reached the District Agricultural Officer during the sowing season of 1965-66. Of the balance 588 quintals obtained after the sowing season, 425 quintals were sold in March, 1966 at the reduced rate of Rs. 50 per quintal resulting in loss of Rs. 29,325." This is an instance as to how money in this Department as well as in other departments is wasted. Then there is defective planning rather wrong planning as my friend Shri Barua has pointed out. Our peasants are much more experienced than any of the foreign trained experts of the Department, but these expert peasants are not taken into confidence while making plans for development of agriculture. Plants for agricultural development should be made from the bottom, not from the top, not from Delhi or Shillong. These things should be taken into consideration by the Government. Then there is lack of co-ordination and co-operation between the different agencies which are entrusted with the improvement of agriculture. I refer to the Central Co-operative Banks. These banks are to provide finance for purchase of improved seeds, fertilisers and agricultural implements For supply of improved variety of seeds the Seed Corporation is entrusted : for supply of implements the Agricultural Industries Corporation is entrusted ; for supply of fertilisers the Fertiliser Corporation is entrusted. All these agencies have got no connection with each other. When the Central Bank comes forward with money Fertiliser Corporation cannot supply fertilisers; when the Fertiliser Corporation supplies fertiliser the Seed Corporation does not supply seeds. There is no connection with each other. There is no co-ordination, and that is why when the money is available that money cannot be utilised by the Agriculturists. So there should be co-ordination between the different agencies. I would rather like to suggest that they should be combined into one organisation to help the agriculturists with finance, fertiliser, seeds

and implements at the proper time. For the improvement of agriculture I would like to put forward a few observations. This is the most important department. If this department fails, there fails the best hopes of the people because our economy is agriculture based. If agriculture fails we would be facing bankruptcy. No amount of industrialisation can help if agriculture fails. To avoid that this department should be thoroughly re-organised. This department requires a dynamic personality at the top. With due respect to the present Agriculture Minister I would like to suggest that this Department requires a dynamic personality and I think the Chief Minister would take note of this. I am submitting this without casting any aspersions on the present agriculture minister. I would like to say a few words regarding re-organisation of this Department. There should be Agricultural subdivisions at the Revenue Circle level. The Agricultural subdivisional office should be tagged with the Revenue Circle office and it should be headed by a competent and qualified, nethusiastic Officer. Then this circle should again be divided into several units and these units should be divided on the basis of topographical condition fertility of land, provision of irrigation, possibilities of erosion, growth of different types of crops all these things need be taken into consideration. For this purpose the present revenue villages should be re-organised. These revenue villages should be made co-terminus with the agriculture units. Therefore the revenue villages should be re-organised or delimitated. These Circle Offices should be well equipped with all the materials for improvement of agriculture and these units should be well equipped with finance, fertilisers, with improved seeds, implements and with all technical know-how. All these things should be made available in one unit and in one and the same Office. So, when an agriculturist comes to pay his revenue in the Circle Office. he may at the same time go to the next room of the same office and may have the necessary guidance for improved agriculture. He may have the necessary finance or necessary fertilisers and seeds etc. from that office at the same time. Now, for all these things an agriculturist is to cover a distance of about 30 or 40 miles to meet the District Agricultural Officer. In this way how you can make improvement in agriculture. That is why, sir, my submission is that all these

things should be made available in one combined unit of the Agriculture Subdivision or Agricultural circle. Then my last suggestion is that the officer-in-charge of the Agricultural Circle or of a unit should be personally held responsible for failure of crops for reasons other than natural calamities. Well, if there be a huge flood, if there be an earthquake, the officer cannot be held responsible for failure of crops. Sir, other than these, the officer should be held responsible and his increment should be held up. If this is done, I think we shall be able to improve the lot of agriculturists and can also improve the department. With these words, sir, I would like to support the cutmotion.

Mr. Deputy Speaker : Now, Mr. Govinda Bora will speak.

*শ্ৰীগোবিন্দ চন্দ্ৰ বৰা : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কৃষি বিষয়ৰ কৰ্ত্তন প্ৰস্তাবৰ বিষয়ে আলোচনা প্ৰসঙ্গত মইও দুষাৰ কব বিচাৰিছো। আমি সকলোৱে জানো যে আমাৰ অৰ্থনৈতিক গাথনিৰ ঘাই অবলম্বন হল খেতি। যি খেতিত শতকৰা ৯৫ ভাগ মানুহে জীৱিকা নিৰ্ব্বাহ কৰে। গতিকে এই খেতিৰ ওপৰত কিমানখিনি গুৰুত্ব দিব লাগে তাক সকলোৱে জানে। সেই কথা উপলব্ধি কৰি চৰকাৰে এই শিতানত বহুতো টকা ধৰিছে। এতিয়া চাব লাগিব তাৰ পৰা কিমান কাম হৈছে। আজি মানুহে খেতি কৰিয়েই আছে দালে পাতে নদন বদন হৈছে কিন্তু কিবা এবিধ পোকে সেই শস্য একেবাৰে শেষ কৰিছে। ইয়াৰ কাৰণে বিভাগ এটা আছে, কিন্তু এই পোক মৰা কামত কিমানখিনি কৃতকাৰ্য্য হৈছে কব পৰা নাযায়। যাতে চৰকাৰে এই পোক নিবাৰণ কৰিব পাৰে তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

চৰকাৰে সাৰ বিতৰণ কৰে, কিন্তু সাৰ দিওঁতে কোন কোন সময়ত সাৰ দিব লাগে কি হিচাবে দিব লাগে এই কথা বিলাক আমাৰ নিৰক্ষৰ খেতিয়ক সকলক জনাব লাগে। মই জনাত চৰকাৰে যি সাৰ দিয়ে সেই সাৰ সময় মতে দিয়া নহয় আৰু কিছুমান ঠাইত সাৰ দিব নজনাত শস্য সব ফুটি মৰি যায়। অসমৰ বহু ধৰণৰ মানুহ আছে। আজিকালি শিক্ষিত ডেকাই আনকি গ্ৰেজুৱেত হলেও খেতি কৰিবলৈ লাজ নাপায়। কিন্তু কথা হৈছে উপযুক্ত সা-সৰঞ্জামৰ অভাৱ। সেই খিনি যোগান দিবৰ কাৰণে চৰকাৰে ব্যৱস্থা হাতত লব লাগে। সাৰ কোন কোন ঠাইত দিব লাগে আৰু কি পৰিমাণে দিব লাগে সেই ব্যৱস্থা বিলাক সংশ্লিষ্ট বিভাগে মানুহক শিকাই

দিব লাগে। যি বিলাক মাটিত সাৰ প্ৰয়োগ কৰা দৰকাৰ সেই মাটি বিলাক দুখীয়া মানুহৰ মাটি চৰকাৰৰ সাৰ কিনি তেওঁলোকে খেতিত লগাবলৈ অসমৰ্থ। গতিকে মানুহ বিলাকক বিনা মূল্যে সাৰ বিতৰণ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আজিকালি চৰকাৰে কেৱল ধানৰ ওপৰত জোৰ দিছে। কিন্তু ইয়াৰ উপৰিও মাহ সৰিয়হ আলু মৰাপাট আদি নানা ধৰণৰ খেতি অসমত হয়। যেনেকৈ আলু আমি বাহিৰলৈ পঠিয়াইও অৰ্থ সংগ্ৰহ কৰিব পাৰো। এই খেতি বিলাক অসমত বঢ়াব লাগে আৰু তাৰ কাৰণে চৰকাৰৰ ফালৰ পৰাও উদগনি দিব লাগে। চৰকাৰে মাৰ্কেটিংৰ জৰিয়তে ধান সংগ্ৰহ কৰে। খেতিয়কক কিছু বৰ্দ্ধিত মূল্য দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। ধানৰ বাহিৰেও অন্যান্য খেতিৰো মাৰ্কেটিংৰ তেনে ব্যৱস্থা কৰি খেতিয়কক সেই শস্য বিলাকৰ প্ৰকৃত মূল্য দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। এই মাৰ্কেটিং নথকাৰ ফলত খেতিয়কে এজন মধ্যস্থ মানুহক এই শস্য বিলাক বিক্ৰী কৰাৰ ভাৰ দি এটা নগন্য মূল্য নিজে লয় আৰু মধ্যস্থ মানুহজনে তাৰ ওপৰত যথেষ্ট লাভ কৰে। এই মধ্যস্থ মানুহ বিলাকক তোলি দিয়াৰ এটা ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। মাৰ্কেটিংৰ ব্যৱস্থাটো চৰকাৰে ললে এই মধ্যস্থতাটো উঠি যাব। আমি প্ৰায় সভা সমিতি বিলাক পতা দেখি থাকো। কিন্তু সেই সভা সমিতি বিলাকলৈ কৃষি বিভাগৰ লোক বিলাক মৰিলেও নাযায়। গতিকে সভা সমিতি বিলাক পাতি বিশেষ লাভ নহয়। কৃষি বিভাগৰ কৰ্ম্মচাৰী সকল এই সভা সমিতিলৈ গৈ ৰাইজক কিছু সাৰুৱা পৰামৰ্শ দিব লাগে। অলপতে মই উত্তৰ লক্ষীমপুৰত এটা বিৰাট ৰাইজুৱা সভাত উপস্থিত আছিলো। তালৈ মুখ্য মন্ত্ৰী আদি গৈছিল কিন্তু কৃষি বিভাগৰ অফিচাৰ নোযোৱাৰ কাৰণে যি দৰে প্ৰচাৰ হব লাগিছিল সেই দৰে নহল। গতিকে য'ত যি দৰে কাম কৰিলে ভাল হয় কৃষি বিভাগৰ অফিছাৰ সকলে সেই দৰে যাতে কাম কৰে চৰকাৰে তাৰ নিৰ্দেশ দিব বুলি আশা কৰিলো তাৰ পাচত আজিকালি গৰু বিলাকৰ একৰকমৰ বেমাৰ হৈছে। তাৰফলত গৰু বিলাক মৰি খেতিয়কৰ ব্যাঘাত জমাইছে। তেনেকৈ খেতিৰ গৰু মৰিলে চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা সাহায্য দিয়া হয় আৰু কোৱা হয় যে প্ৰায় একশ মানুহ বাচি দিব লাগে। কিন্তু কোনে বাচি দিব? তাৰ দ্বাৰা কিছুমান পাব লগীয়া মানুহে নাপায় আৰু নাপাব লগীয়া মানুহে পায়। সেইটো যাতে নহয় তাৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিব লাগে। মেকানাইজড কালটিভেচনৰ

বিষয়ে মই বিশেষ নকওঁ। কাৰণ মই ইয়াৰ পক্ষপাতি নহওঁ। কিন্তু যেতিয়া চৰকাৰে টেক্টৰৰ ব্যৱস্থা কৰিছে যাতে আৱশ্যক অনুসাৰে ৰাখিয়া খেতিয়কে তাৰ দ্বাৰা উপকৃত হয় তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। এই খনিকে কৈ মই মূল মঞ্জুৰীটো সমৰ্থন কৰো।

শ্ৰীপ্ৰেমধৰ বৰা: মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আজি এই সদনত কৃষি বিষয়ত যিটো কৰ্তন প্ৰস্তাৱ উত্থাপন কৰা হৈছে তাক মই সমৰ্থন কৰি চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰি দুষাৰমান কবলৈ আগবাঢ়চো। মই আশা কৰো এই পৰামৰ্শখিনি চৰকাৰে সময় সাপেক্ষে গ্ৰহণ কৰিব। বৰ্তমান কৃষি বিভাগটো গঠিত হৈছে একালে কৃষক আৰু আনকালে কৃষি বিষয়া। এই কৃষি বিভাগৰ শিতানত ৪.৫৮ কোটি টকা ধৰা হৈছে। কিন্তু কৃষি উন্নয়ন আচানত মাত্ৰ ১৭ লাখহে ধৰা হৈছে। গতিকে এইখন কৃষক সকলৰ বাজেট বুলি নকৈ কৃষি বিভাগৰ বিষয়াসকলৰ বাজেট বুলি কলেহে বেচি ভাল হব। আজি এই বাজেটত ধৰা ১৭ লাখ টকা যদি আমাৰ অসমৰ যত শতকৰা ৮০ জনেই খেতিয়ক অৰ্থাৎ মুঠ ১২০ লাখ খেতিয়কৰ মাজত ভগাই দিয়া হয় তেনেহলে গাই পতি ১৫ পইচাকৈহে পৰিব। আমাৰ খেতিয়কৰ কাৰণে উন্নয়ন মূলক আঁচনি লৈছে কিন্তু বছৰি এই উন্নয়ন মূলক আঁচনিত প্ৰতি খেতিয়কৰ কাৰণে খৰচ কৰিবলৈ লৈছে মাত্ৰ ১৫ পইচাহে। আমাৰ অসমত ২৫ বছৰৰ ভিতৰত খাদ্যৰ সংখ্যা বাঢ়ি গৈ ৪শ কোটি টকা হলগৈ। এই ৪শ কোটি টকাৰ ধাৰ বিতৰণ কৰিবলৈ গলে প্ৰতিজন খেতিয়কৰ গাই পতি পৰিব ১০ টকা ৬০ পইচা আৰু বছৰি তেওঁলোকৰ কাৰণে খৰচ কৰা হয় ১৫ পইচাকৈ।

Mr. Deputy Speaker: Mr. Bora will Continue after Lunch. The House stands adjourned till 2 P. M.

The House assembled after lunch with Mr. Deputy Speaker in the chair.

Mr. Deputy Speaker: On 9th June, hon'ble member Shri Pitsing Konwar gave a notice of a motion of breach of privilege against Shri Upendra Das, Minister-in-charge of Agriculture. He stated that the Minister while replying to supplementaries to Starred Question No. 41 asked by Shri M.C. Pegu, M.L.A. stated that only one name, that is of Dr. Negi was recommended by the Select Committee, but actually, 3 names were recommen-

ded by the Select Committee and therefore, it proved that the Minister wilfully and deliberately misled the House by suppressing the facts and thereby committed a breach of privilege.

Before this privilege Motion came before the House, the Minister, Agriculture made a statement in the House, with my permission. In that statement he admitted that he mentioned that only one name was recommended for appointment to the post of Vice-Chancellor of the Assam Agricultural University by the Select Committee. But he said that under section 19 of the Assam Agricultural University Act, 1968, the Selection Committee is to submit a panel of 3 (three) names from which the Vice-Chancellor is to be appointed by the Chancellor. He further stated that the State Government was not aware if the contents of the recommendations of the Selection Committee constituted for that purpose. As the matter was exclusively within the purview of the Chancellor the State Government was aware of only the name of the person who was appointed as the Vice-Chancellor. In think, in view of what has been stated by the Minister, there was no wilful suppression of any fact by the Minister, Agriculture and therefore, there was no breach of privilege by the Minister.

I therefore, withhold my consent to the notice.

শ্ৰীপ্ৰেমধৰ বৰা : উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই আগতে কৈছোঁৱেই যে আমাৰ যি কৃষি নীতি হৈছে তাৰ দ্বাৰা সৰ্ব্বসাধাৰণ খেতিয়কক আমি যিমান খিনি সহায় কৰিব লাগিছিল সিমানখিনি সহায় আমি কৰিব পৰা নাই। মই আপোনাৰ জড়িয়তে কৃষি মন্ত্ৰী মহোদয়ক এটা কথা সুধিব খুজিছো আৰু মই আশাকৰো তেখেতৰ উত্তৰত মই তাৰ এটা সমাধান পাম। মোৰ প্ৰশ্নটো হৈছে এই যে আমাৰ দেশ খন এখন কৃষি প্ৰধান দেশ। এই কৃষি প্ৰধান দেশখনত আমাৰ নানা সমস্যা আছে: কৃষিৰ সমস্যা আছে, মাটিৰ সমস্যা আছে, বান পানীৰ সমস্যা আছে, সঁচ-কঠীয়াৰ সমস্যা আছে, সজুলীৰ সমস্যা আছে, আৰ্থিক সাহাৰ্য্যৰ কথা আছে আদি বিভিন্ন সমস্যা আছে। এইবিলাকৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি চৰকাৰৰ পৰিকল্পনাৰ কথা উঠিছিল, কিন্তু আজি যিবিলাক পৰিকল্পনাৰ কথা উঠিছে এইবিলাক আচলতে কৃষি অৰ্থনীতিৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি কিবা জৰীপ কৰা হৈছে নে ? এই কথাৰ বাবে মই কৃষি মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো আৰু তাৰ যথা-যথ উত্তৰ পাম বুলি আশা কৰিছো।

কোনো এটা পৰিকল্পনা হবলৈ হলে এটা জৰীপৰ প্ৰয়োজন হয়, কিন্তু অসম চৰকাৰৰ যি পৰিকল্পনা কৰলৈ হলে আচলতে ই পৰিকল্পনা নহয়, অপৰিকল্পনা হে ; যদি কিবা এটা হৈছে সেইটো এটা ভিত্তিহীন পৰিকল্পনা। কিন্তু কোনো এটা জৰীপৰ ওপৰত কৃষি অৰ্থনীতিৰ যি গাঠণী হোৱাৰ দৰকাৰ সেই গাঠনী এতিয়ালৈকে হৈ উঠা নাই। আজি আমাৰ প্ৰকৃত খেতিয়ক কোন ? সেই খেতিয়ক সকলৰ মাটি কিমান আছে, সেই মাটিবিলাকৰ জলসিঞ্চনৰ কিবা সা-সুবিধা আছে নে নাই, সেইবিলাকত খেতি কৰিবৰ কাৰণে তেওঁলোকৰ কি কি অসুবিধা, টকা পইচাৰ অসুবিধা নে গৰু কিনাৰ অসুবিধা বা বিভিন্ন বজাৰত খেতিৰ মূল্যাঙ্কণ কৰা হৈছেনে নাই বা কৃষিজাত বস্তুৰ দামৰ লগত কৃষক সকলৰ নিত্য-নৈমিত্তিক ব্যৱহাৰ্য্য বস্তুৰ যি মূল্য সেই মূল্য মান নিৰ্দ্ধাৰণ কৰা হৈছে নে নাই,

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি জানে আমাৰ শতকৰা ৮০ ভাগ মানুহেই খেতিয়ক, অৰ্থ-নৈতিক গাঠনীত গাৱঁলীয়া অঞ্চলৰ কৃষক বাইজ শতকৰা ৮০ ভাগ ধাৰ বহন কৰি আছিছে। উন্নত খেতিৰ কাৰণে ১৭ লাখ টকা কিয় ? কিবা পৰিকল্পনা কৰিবলৈ হলে এটা জৰীপৰ নিতান্তই প্ৰয়োজন হয়, মই আপোনাৰ জৰীয়তে অসম চৰকাৰৰ কৃষি ভিত্তিত এটা জৰীপ বিছাৰিছো। আমি যদি চাওঁ তেন্তে দেখা পাওঁ এই অৰ্থনীতিক দুটা ভাগত ভাগ কৰিব পৰা যায়, এটা হৈছে চৰকাৰৰ যি প্ৰচলিত কৃষি অৰ্থনীতি আৰু আনটো হৈছে চৰকাৰৰ পৰিকল্পিত কৃষি অৰ্থনীতি। গাওঁ অঞ্চলৰ কৃষক সকলৰ কৃষি উত্পাদন কৰিব কাৰণে যিখিনি অসুবিধাৰ সন্মুখীন আজিলৈকে হৈ আছিছে বাস্তৱ দৃষ্টি-ভঙ্গী লবৰ কাৰণে মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো। চৰকাৰে পৰিকল্পিত অৰ্থনীতি কৰিব বিছাৰিছে, যথেষ্ট বিজাৰ্ভবিলাকৰ মাটি আবাদ কৰি ভৱিষ্যতৰ পৰিকল্পিত অৰ্থনীতি চৰকাৰে কৰিব বিচাৰিছে। বৰ্ত্তমান যি কৃষি অৰ্থনীতি চলি আছে এটা জৰীপৰ যোগেদি ভাৱ এটা আসু-সমাধান কৰিব লাগে। ই এহাতে কৃষি অৰ্থ নীতিত সহায় কৰি দেশৰ সম্পদবাজী আগুৱাই নিয়াত সহায় কৰিব আৰু আনহাতে আমাৰ দেশৰ যি কালেকশ্যন ফাৰ্ম তাত সহায় কৰিব পাৰে। আমাৰ দুখীয়া মানুহে যি কষ্ট অনুভৱ কৰি আছিছে সেই কথা মাননীয় সদস্য শ্ৰীশৰ্ম্মা ডাঙৰীয়াই কৈ গৈছে আৰু সেই বিষয়ত তেখেতে বহুতো পৰামৰ্শ চৰকাৰক দিছে। মাননীয় শৰ্ম্মা ডাঙৰীয়াৰ লগত মযো একমত আমাৰ কৃষি সমস্যা সমাধান কৰিবলৈ হলে বিজুলি বাত্তিৰ সৰবৰাহ আমাৰ খেতিৰ মাজেদি হব লাগে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি জানেই আমাৰ দুখিয়া ৰাজ্যখনে বছৰি ১০৪ কোটি টকা বহন কৰি আহিছে বিজুলী শক্তিৰ বাবত। শতকৰা ৮০ ভাগ খেতিয়কে যদি ৮০ কোটি টকাৰ শতকৰা ৮০ ভাগ বহন কৰিছে তেনে ক্ষেত্রত এই খেতিয়ক সকলে কি পাইছে ? খেতিয়কে উত্পাদনৰ কাৰণে যথেষ্ট পৰিমানে বিজুলী শক্তিৰ পৰা জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা পাইছে নে ? উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আজি কৃষি বিভাগে যি পৰিকল্পনা কৰিছে তাক মই জৰীপ বিহিন পৰিকল্পনা বুলিছো কাৰণ এইটো কেতিয়াও বাস্তব পৰিকল্পনা হব নোৱাৰে। পৰিকল্পনা হবলৈ হলে তাত প্রকৃত পৰিসংখ্যা থাকিব লাগিব, জৰীপ থাকিব লাগিব, আৰু মূল্য বান পৰামর্শ থাকিব লাগিব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আজি আমি দেখিছো কৃষি কলেজ হৈছে কৃষি বিশ্ববিদ্যালয় হৈছে, কাৰণ বিশ্ববিদ্যালয় হবলৈ আজি কলেজ লাগে আৰু কলেজ হবলৈ আমাক স্কুল লাগে কিন্তু এনে অৱস্থাত আমি কি দেখিছো, আজি অসমত কৃষি বিশ্ববিদ্যালয় হৈছে সেইদৰে কৃষি কলেজো হৈছে কিন্তু দুখ লগা কথা যে আমাৰ অসমত এখন কৃষি স্কুল নাই। এইটো কেনেকুৱা কথা সেইকে মই ভাবিছো কৃষিৰ যি ভেটি মাননীয় সদস্য কেবা গৰাকীয়ে কৈ গৈছে যে আমাৰ মানুহৰ আজি কর্ম্মৰ প্রতি আস্থা নোহোৱা হৈছে। আজি কালি শিক্ষিত নিবনুৱা সকলে কায়িক শ্রম কৰাত অপাৰগ হৈ পৰিছে। সেইকে মই মন্ত্রী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকর্ষণ কৰিলো যাতে আমাৰ ২১ টা মহকুমাৰ কাৰণে ২১ টা কৃষি স্কুল পাতক তাকো যদি কৰিব নোৱাৰে আমাৰ বর্ত্তমান যিবোৰ হাই স্কুল আছে তত এই কৃষি বিভাগটো বাধ্যতমূলক বিষয় হিচাবে পাঠ্যক্রম কৰক। আমাৰ মন্ত্রী মহোদয় শিক্ষা মন্ত্রী হলেও কৃষি বিভাগটো এটা 'কমপালচেৰী চাবজেক্ট' ইন্ট্রডিউচ কৰক।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি খেতিৰ বিষয়ে ভালকৈ জানে আপোনাৰ এই বিষয়ত যথেষ্ঠ অভিজ্ঞতা আছে আমাৰ মন্ত্রী মহোদয়ে সেউজীয়া বিপ্লবৰ কথাত যথেষ্ঠ আকৃষ্ট হৈছে তেখেতৰ এই আন্তৰিকতাত আমাৰ সহানুভূতি আছে। কিন্তু মই কব খোজো যে এই পৰিকল্পনা কৰোতে ২ টা দিশৰ বিষয়ে দহকৈ চিন্তা কৰা উচিত—সেইটো হ'ল প্রথমতে আমি প্রচলিত কৃষি পদ্ধতি আৰু আনটো হল পৰিকল্পিত যি কৃষি অর্থনীতি যিটোৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি মন্ত্রীমহোদয়ে এই সেউজী বিপ্লবৰ নতুন ৰঙীন ছবিৰ কল্পনা কৰিছিল, কৃষিৰ প্রচলিত নীতিৰ ওপৰত বেচি গুৰুত্ব নিদি যদি আমি

আধুনিক যি পৰিকল্পিত কৃষি নীতিৰ ওপৰত বেছি গুৰুত্ব দিয়া হয় তেতিয়াহলে অসম ৰাজ্যখনত অৰ্থনীতিত শতকৰা যি ৮০ ভাগ গৰীব খেতিয়কে খেতি কৰিছে তাক অবমাননা কৰা হব আৰু অসমৰ মূল অৰ্থনীতিত বিসংগতিয়ে দেখা দিব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই আৰু বেচি কথা নকওঁ আৰু গাইগুটিয়া ডিপাৰ্টমেণ্টৰ কথা নকও সেইবিলাক ডিপাৰ্টমেণ্টে নিজে চাব। কিন্তু আজি যিটো জৰীপ বিহীন পৰিকল্পনা, সেইটো একেবাৰে অবাস্তব পৰিকল্পনা, গতিকে বাস্তব পৰিকল্পনা কৰিবলৈ হলে আমাক আজি জৰীপ লাগে, কৃষকৰ সমস্যা কি? মাটিৰ অৱস্থা কেনে, আৰ্থিক সমস্যা, জলসিঞ্চনৰ অৱস্থা কেনে? ওৱেৰ হাউচৰ, সুবিধা আৰু ফাইনেন্সৰ সুবিধা ইত্যাদি সকলো যাতে তন্ন তন্নকৈ পৰীক্ষা কৰি জৰীপ কৰিব লাগে আৰু তাৰ ওপৰতেই ভিত্তি কৰি পৰিকল্পনাৰ অনুসন্ধান কৰিব লাগে নহলে এই যি ১৩ লাখ টকা আঁচনিত ধৰা হৈছে সি প্ৰতিজন কৃষকৰ কাৰণে ১৫ পইচাকৈ হলেও তাৰ পৰা কোনো কাম হোৱা নাই। অসমত ২০ লাখ খেতিয়কৰ ভিতৰত মাত্ৰ ১৫ লাখ ভাল খেতিয়ক আছে তাৰে ১২ লাখ মানুহক অলপ সহায় কৰিব লাগিব আৰু বাকী ১২।১৩ লাখ খেতিয়কক সহায় কৰিব লাগিবই। ১২ লাখ মানুহক যদি ১ হাজাৰ টকাকৈ সহায় কৰিবলগীয়া হয় তেতিয়াহলে ১২০ কোটি টকা লাগিব।

(সময়ৰ সংকেত)

কিন্তু দেখা যায় ১ হাজাৰকৈ সাহাৰ্য্য আগবঢ়ালেও কৃষক সকল বিশেষ ভাৱে উপকৃত নহয় কাৰণ সেই সাহাৰ্য্যৰে সাৰ কিনিব লাগিব, হালোৱা গৰু কিনিব লাগিব আৰু অন্যান্য সা-সজুলী যোগাৰ কৰি লোৱাটো সহজ কথা নহয়। গতিকে এই পৰিমানটো অতি কম। যিহেতু ১২০ কোটি টকা লাগিব এনে ক্ষেত্ৰত মাত্ৰ ১১ লাখ টকা লোৱাতো অবাস্তৱ কথা। মই মাত্ৰ মূল নীতিৰ ওপৰত দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো. চৰকাৰে যাতে এনেকুৱা এখন আঁচনি কৰে যিখন আঁচনিত এই ৪ কোটি টকাতে আবদ্ধ নাথাকে, ই যেন আৰু বৰ্দ্ধিত হয়।

চৰকাৰে যাতে গোটেই কৃষি বিভাগটোৰ অৰ্থনীতিৰ উন্নতি কৰি শতকৰা ৮০ ভাগ নিয়ন্ত্ৰন কৰে। এই খিনিকে কৈ কৰ্ত্তণ প্ৰস্তাবটো সমৰ্থন কৰি সামৰিলো।

শ্ৰীখিজয় চন্দ্ৰ শৰ্ম্মা : উপাধ্যক্ষ মহোদয়, সীমিত অনুষ্টুপীয়া সময়ৰ ভিতৰত কৃষি শিতানত যি মঞ্জুৰী দাবী অনোৱা হৈছে তাৰ সমৰ্থনত কৰলৈ গৈ দুটা-মান কথা মোৰ চকুত পৰিছে। এই সদনত কৃষি সম্পৰ্কে নানা কথা আলোচনা বিলোচনা কৰা হৈছে। মই সম্পূৰ্ণৰূপে মোৰ আলোচনা, এতিয়া কৰা মঞ্জুৰী দাবীৰ ওপৰতে সীমাবদ্ধ ৰাখিব খুজিছোঁ।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়. আজি যদি আমাৰ কৃষিৰ গোটেই বিভাগটোৱেই কোনো কাৰণতে কাম নকৰা হয় বা বেলেগ কামত প্ৰয়োগ কৰা হয়, তত্ৰাচ আমাৰ ইযাত খেতি হ'ব। এতিয়া আমাৰ বিবেচনা কৰিব লগীয়া হৈছে যে বৰ্ত্তমান যি পদ্ধতিৰে খেতি কৰা হৈছে সেই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰৰ কৃষি বিভাগে কোন কোন ক্ষেত্ৰত কেনেকৈ সহায় কৰিছে ? মই কৃষি মন্ত্ৰীৰ দৃষ্টি-গোচৰলৈ এটা কথা আনিব খুজিছোঁ। বাজেট মতে ডাইৰেকশ্যন আৰু চুপাৰিণ্টেণ্ডেন্স শিতানত ১৯৭১-৭২ চনতকৈ প্ৰায় এবলাখ টকা কম ধৰা হৈছে। ইয়াৰ ফলত যাতে আমাৰ প্ৰশাসনীয় ক্ষেত্ৰত কোনো শিথিলতাই দেখা নিদিয়ে বা কোনো ক্ষেত্ৰতে যাতে অসুবিধা নহয়, সেই কথাটো কৃষি বিভাগে বিশেষভাৱে চাবলগীয়া বিষয় হৈ পৰিছে। মই সেই সকল লোকৰ লগত একমত নহয়--যি সকল; কৃষি বিভাগৰ ভবিষ্যতে জনসেৱা কৰা চুণ্ডা পেণ্ট পিন্ধা লোকসকলৰ বিৰোধী।

চুণ্ডাপেণ্ট পিন্ধি পথাৰলৈ গ'ল বা নগ'ল সেইটো মোৰ বিবেচনাৰ বিষয় নহয় তেওঁলোকৰ কৰ্ত্তব্য সকিযাই দিয়াৰহে মই পক্ষপাতি। মই বিশেষকৈ কৃষি বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব খুজিছো যে বাজেটৰ হৰটিকালচাৰৰ, ব্যয়ৰ শিতানত বিশেষকৈ সাৰ, পানী যোগান, প্ৰতিষেধক ঔষধ আদি বা আলুক আদি খেতিৰ সম্পৰ্কত টকা ধৰা হোৱা নাই। সেই কাৰণে মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰি কব খুজিছো যে বাজেট সংকোচন কৰি কৃষি বিভাগৰ কাৰণে যি অনুষ্টুপীয়া টকা ধৰা হৈছে, তাৰ দ্বাৰা কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত ক্ৰমবৰ্দ্ধমানভাবে বাঢ়ি অহা গতি যাতে বোধ নহয় আৰু সেই দিশে যাতে তীক্ষ্ণ দৃষ্টি ৰখা হয় সেইটো কামনা কৰো। আজি বিজ্ঞানৰ যুগত, কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত ৰাসায়নিক সাৰ প্ৰয়োগৰ ভূমিকা বাঢ়িছে। কিন্তু সাৰ নিগমে সাৰ যোগানৰ ক্ষেত্ৰত আগতে যি সুযোগ দিছিল এতিয়া সেই ধৰণৰ সুযোগ কমি আহিছে বুলি খেতিয়ক ৰাইজে ভয় খাবলগীয়া কথা হৈছে। কৃষি বিভাগৰ ফালৰ পৰা এই বিষয়টো চাব লাগিব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ১৯৫৭-৫৮ চনত কৰা অসমৰ জৰীপ মতে প্ৰতি একৰ মাটিত (দুই) পাউণ্ড অৰ্থাত্ এক সেৰ কৈ গোবৰ পৰে। এইটো হিচাবৰ কথা। তাৰ পিচৰ হিচাব অৱশ্যে এতিয়াও হাতত আহি পৰা নাই। সেইটোকে গইনা লৈ মই কব খুজিছো যে আমাৰ মাটিত প্ৰকৃত পক্ষে গোবৰ সাৰৰ প্ৰয়োগ হোৱা নাই। এইটো বিজ্ঞান সম্মত কথা যে মাটিৰ কাৰণে গোবৰ বা পচন সাৰ অতীব প্ৰয়োজন। ৰাসায়নিক সাৰ প্ৰয়োগৰ কাৰণেও পচন সাৰৰ প্ৰয়োগ অপৰিহাৰ্য্য। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ দৰং জিলাত প্ৰায় ন লাখ গৰু-ম'হ আছে তাৰ ভিতৰত প্ৰায় এক লাখ গৰু-ম'হ চৰ এলেকাত আছে। অতি কমেও তাৰ পৰা বছৰেকত প্ৰায় দুই লাখ কুইন্টল গোবৰ পোৱা যাব। কিন্তু খুটি হিচাবে থকা এই গৰু-মহ'ৰ পৰা পাব পৰা গোবৰ খিনি ব্ৰহ্মপুত্ৰই উটুৱাই নি বঙ্গোপ সাগৰত পেলাই আছে কোটি কালৰে পৰা বিজ্ঞানৰ বিশ্লেষনেৰে চালে পোৱা যায় যে অসমৰ মাটিত, ফচফোৰাচৰ অংশ কম এচিডিটি বেছি। গতিকে গোবৰৰ প্ৰয়োগ অসমৰ মাটিত, খেতিৰ কাৰণে অপৰিহাৰ্য্য। মাটিত গোবৰ সাৰ পচন সাৰ প্ৰয়োগৰ কাৰণে কৃষি বিভাগে বিশেষ ব্যৱস্থা কৰা বাঞ্ছনীয় বুলি মই ভাবো।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই আন এটা কথাৰ প্ৰতি কৃষি মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব খুজিছো। জিলা কৃষি বিভাগত কামকৰা বিভিন্ন দায়িত্বত থকা লোকে তেওঁলোকৰ দায়িত্ব পালন কৰি আছে, তাত মোৰ অভিযোগ একো নাই; কিন্তু তেওঁলোকৰ কামৰ মাজত সমন্বয় নাই। ইটো বিভাগে সিটো বিভাগৰ কথা যেনেভাবে জানিব লাগে তেনেভাবে জনাৰ ব্যৱস্থা নাই। গতিকে এই বিষয়া সকলৰ কামৰ মাজত এটা সমন্বয় ৰক্ষাকৰাৰ দিহা কৰিব লাগে। এইটো বক্তৃতাৰ কথা নহয়, প্ৰশাসনীয় কথা। গতিকে প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থাৰ যোগেদি যাতে এওঁলোকৰ মাজত সমন্বয় ৰক্ষা কৰিব পৰা হয় তালৈ মন্ত্ৰী মহোদয়ক দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, পানী যোগান সম্পৰ্কে সহযোগী সদস্য শ্ৰীলক্ষ্মী কান্ত শইকীয়াই কৈছে যে পানী যোগানৰ সকলো কথা কৃষি বিভাগে চাব লাগে। মই তাৰ ওলোটাকৈ কব খোজো যে বিজুলি শক্তিৰে পৰিচালিত জলসিঞ্চন ব্যৱস্থাৱলীহে কৃষি বিভাগৰ তলত থাকিব লাগে; বাকী ব্যৱস্থাৱলী পঞ্চায়ত সমূহৰ হাতত দিব লাগে। তেতিয়া হলে যাঠি ভাগ অনুদান আৰু চল্লিশ ভাগ শ্ৰম দানৰ সুযোগ সম্বলিত ব্যৱস্থাৰ কথা আহিব। এনেভাবে কৰা-

কামত কম ৰেচি পৰিমাণে ষ্টেট বিলিফৰ ভাবাদৰ্শও নিবদ্ধ থাকিব। মোৰ পূৰ্ব্ববৰ্ত্তী বক্তা শ্ৰীবৰা ডাঙৰীয়াই শতকৰা আশী জন মানুহ খেতিয়ক বুলি কৈছে। মই কৃষি মন্ত্ৰীৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰি কব খুজিছো যে শতকৰা আশী জন মানুহৰ মনস্তত্ব কৃষিৰ আলমত গঢ় লৈ আছে। সেই মনস্তত্ব 'হল বলৰাম স্কন্ধে' বা কান্ধত নাঙল লৈ যোৱা মনস্তত্ব। কৃষি বিভাগে এই দিশত বিশেষ ভাৱে দৃষ্টি নিবদ্ধ কৰিব লাগিব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আজি হিচাব পত্ৰৰ পৰা পোৱা গৈছে যে আমাৰ ইয়াত আৰু পচিশ বছৰৰ পৰা পঞ্চাশ বছৰলৈ ট্ৰেক্টৰৰ প্ৰয়োগ কম থাকিব। যদি ট্ৰেক্টৰৰ প্ৰয়োগ কম থাকে তেনেহলে বলধ গৰুৰ কথা আহিবই। এহাল গৰু কিনাৰ কাৰণে সাত শৰ পৰা এক হেজাৰ টকা লাগে। তাৰ পিচত হয়তো পোন্ধৰ শৰ পৰা দুই হেজাৰ হবগৈ। গতিকে কৃষি বিভাগৰ ফালৰ পৰাও এই কথাবিলাক বিবেচনা কৰিব লাগে যাতে বলধ গৰু যোগানৰ ক্ষেত্ৰ প্ৰস্তুত হয়। এই দিশেও মই কৃষি বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো।

অধ্যক্ষ মহোদয়, সৰ্ব্বশেষত মই এটা কথালৈ কৃষি মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। সেই কথাটো হৈছে যে, আমাৰ চিদ্ সমূহ চালনাৰ ক্ষেত্ৰত বিভাগে তদন্ত কৰিব লাগে। আজি কৃষি ফাৰ্মত যি উপাৰ্জন হয় সেই টকা খেতিৰ পৰা উপাৰ্জন হয়নে খেৰৰ পৰা উপাৰ্জন হয় সেই কথাটোও চাব লাগে আৰু তাৰ প্ৰতি চোকা দৃষ্টি ৰাখিব লাগে। এইখিনিতে মই কৃষি ফাৰ্মৰ কাৰ্য্যকাৰীতাৰ বিষয়ে সমালোচনা কৰিব খোজা নাই। আমাৰ যি বিলাক চিদ ফাৰ্ম আছে যত ভাল ভাবে সচ উৎপন্ন হোৱা বাঞ্ছনীয়, সচ সংৰক্ষন হোৱা বাঞ্ছনীয় সেই চিদ ফাৰ্ম সমূহ কাৰ্য্যত: সচ তৈয়াৰৰ ক্ষেত্ৰ হব লাগে। প্ৰতিখন চিদ ফাৰ্মৰ ওচৰে পাজৰে থকা খেতিয়ক সকলৰ জৰিয়তে সচ সংবৰ্দ্ধন আচনিৰ জৰিয়তে সচৰ পৰিমান বঢ়াব লাগে। তাৰোপৰি ত্ৰই চিদ ফাৰ্ম সমূহৰ ওচৰ এলেকাত যিবিলাক ডেমষ্ট্ৰেচন প্লটৰ উদ্যোগ কৰা হয়, সেই আঁচনি মতে উৎপন্ন হোৱা কৃষি সামগ্ৰী সচ হিচাবে ব্যৱহাৰ হব লাগে, আৰু এই সচ চিদ ফাৰ্ম সমূহৰ জৰিয়তে সংগৃহীত হৈ বীজ-বিতৰণৰ ব্যৱস্থা হব লাগে। আজি দেখা গৈছে যে, আমাৰ উতপাদন কমি গৈছে, আৰু চাহিদা বাঢ়ি গৈছে। গতিকে আজি চেষ্টা কৰিব লাগিব যাতে সমাজৰ চাহিদাৰ লগত খাপখুৱাই আমাৰ কৃষি ক্ষেত্ৰত আমি আগবাঢ়ি যাব পাৰো। তাৰ কাৰণে সততে পৰিসংখ্যাৰ প্ৰতিও আমি লক্ষ্য

কৰিব লাগিব। আমাৰ অসমীয়া খেতিয়ক সকলৰ প্ৰাণত সেই স্পন্দন আমি তুলিব লাগিব। কাজী নজৰুল ইচলামৰ ভাষাৰে কবলৈ গলে—

"আমি হল বলৰাম স্কন্ধে,
উপাৰি ফেলিব অধীন বিশ্ব
অৱহেলে নৱসৃষ্টিৰ মহানন্দে"।

এই নিবেদনেৰে মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

শ্ৰীহলাল চন্দ্ৰ খাউন্দ: মাননীয় অধ্যক্ষ, আমাৰ কৃষি ব্যৱস্থা সম্পৰ্কে বহুতো সদস্যই কৈছে। ইয়াৰ ওপৰিও পৰিসংখ্যাত প্ৰমান হৈছে যে গোটেই পৰিকল্পনাৰ সময় ছোৱাত আমাৰ কৃষি ব্যৱস্থা বিশেষ আগবঢ়া নাই। যি অলপ উতপাদন হৈছে সি মাটি বঢ়াৰ কাৰণে. কিন্তু সেউজীয়া বিপ্লবৰ কথাই কওঁক, হালধীয়া বিপ্লৱ, বগা বিপ্লৱৰ কথাই কওঁক সমস্ত এতিয়ালৈকে তেনে কোনো বিপ্লৱ হোৱা নাই। অৱশ্যে ভবিষ্যতে এটা ৰঙা বিপ্লৱ হব পাৰে বুলি মাননীয় সদস্য শ্ৰীগোস্বামী ডাঙৰীয়াই কৈছে। কিন্তু এতিয়ালৈকে এই সময়ছোৱাৰ ভিতৰত সেউজীয়া বিপ্লৱ হোৱা নাই। আমাৰ কৃষক সকলৰ জনমুৰী আয় ক্ৰমান্বযে কমিছে। এই কথাই প্ৰমাণ কৰে যে কৃষি আগবঢ়া নাই। ১৯৫১-১৯৫২ চনত আমাৰ কৃষক সকলৰ জনমুৰি আয় প্ৰায় ১৬০ আছিল। কিন্তু ১৯৬৮-১৯৬৯ চনতকৃষক সকলৰ জনমুৰী আয় প্ৰায় ১২০ টকা, আৰু ১৯৭১-১৯৭২ চনত জনমুৰি আয় নামিলে ৮৪ টকালৈ। যিহেতু এবছৰত ৮৪ টকা হয় তেনেহলে তেওঁলোকৰ দৈনন্দিন উপাৰ্জন হয় ২৩ পইচা মাত্ৰ। গড় হিচাবে আমাৰ এজন কৃষকৰ এতিয়া উপাৰ্জন দিনে ২৩ পইচা। ক্ৰমান্বয়ে সেই উপাৰ্জনো কমি আহিছে। আমাৰ কৃষি ব্যৱস্থাটো এনে হৈছে যিটো ইংৰাজী ষ্টেগনেটেড কৃষি ব্যৱস্থা বুলি কোৱা হয়। এতিয়া আমাৰ কৃষি ব্যৱস্থা গেঠেলা মাৰিছে। আমাৰ কৃষি ব্যৱস্থা আগবাঢ়ি নোযোৱাৰ প্ৰধান বাধা চাৰিটা দেখা গৈছে। সেইকেইটা হৈছে :-

১। কৃষিৰ ধৰণ পুৰণি কলীয়া হোৱা বাবে আৰু এতিয়ালৈকে মান্ধাতা যুগৰ পদ্ধতি চলি থকাৰ বাবে কৃষি আগবাঢ়িব পৰা নাই।
২। আমাৰ দেশৰ কৃষি সাধাৰণতে বতৰৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল। সেইবাবেও কৃষি ক্ষেত্ৰত যি ভাবে আগবাঢ়িব লাগে সেই ভাবে হোৱা নাই।

৩। আমাৰ ভূমি ব্যৱস্থাৰ বাবেও আমাৰ কৃষি আগবাঢ়িব পৰা নাই।

৪। আমাৰ কৃষিবিভাগৰ বাবেও আমাৰ কৃষি আগবাঢ়িব পৰা নাই।

অধ্যক্ষ মহোদয়; আমাৰ কৃষি বিভাগৰ যি কাৰ্য্য কলাপ সেই কাৰ্য্য কলাপ নাথকিলেও আজি আমাৰ দেশত যিখিনি কৃষি বিকাশ হৈছে, সেই বিকাশ হলহেতেন। এতিয়া আমাৰ কৃষিৰ ধৰণৰ কথাকে চাওক, ইয়াত দেখিবলৈ পাও যে উন্নত ধৰণৰ বীজ আদি বিতৰণত বহুতো বেমেজালী আছে। মাননীয় সদস্য সকলে এই বিষয়ে আলোচনা কৰিছে। এইখিনিতে মই এটা কথা কব খুজিছো যে, আমাৰ খেতিয়ক সকলক হাল বাবৰ কাৰণে ট্ৰেক্টৰ দিয়া হয়। কিন্তু অধ্যক্ষ মহোদয়, মোৰ হাতত এইখন ডিব্ৰুগৰ বিকুইজচন ফৰ্ম আপুনি জানে যে প্ৰতি একৰ মাটিত ট্ৰেক্টৰ লগাবলৈ হলে প্ৰায় ৪৫ টকা লাগে আৰু প্ৰতি বিঘা মাটিত হাল বাওতে প্ৰায় ১৫ টকা দিব লাগে। ইয়াৰ বাহিৰেও ইয়াত বহুতো কন্দিচন আছে। ট্ৰেক্টৰত ড্ৰাইভাৰ. যোগালী আদি ৰখাৰো ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। ইয়াৰ বাহিৰেও ট্ৰেইলাৰ আদিৰ খৰছো আছে। এইদৰে দেখা গৈছে যে প্ৰতিবিঘা মাটিত হাল বাওতে এজন খেতিয়কৰ প্ৰায় ২০৷২২ টকা খৰচ পৰে। আমাৰ দেশৰ কিমান খেতিয়কে আজি ট্ৰেক্টৰ ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰে?

অধ্যক্ষ মহোদয়, ইয়াৰ বাহিৰেও আজি আমাৰ দেশত ৰাসায়ণিক সাৰৰ দাম বাঢ়ি গৈছে। এগ্ৰ ইন্ড্ৰাষ্টি কৰপৰেচনে এই ৰাসায়ণিক সাৰ বিতৰণ কৰে। মই এইখিনিতে এটা উদাহৰণ দিব খুজিছো। যোৰহাটৰ কাৰণে যিখিনি ইউৰিয়া এমঅপি আদি সাৰ পোৱা হৈছে এজন ব্যৱসায়ীৰ লগত মনে মনে বন্দবস্ত কৰি যোৰহাটলৈ অহা সাৰখিনি গুৱাহাটীতে দেলিভাৰি দিয়া হৈছে আৰু সেই সাৰ নি ডিব্ৰুগড়ত বিক্ৰী কৰা হৈছে। যোৰহাটৰ মানুহে সাৰ পোৱা নাই। এইটোৱেই হৈছে আমাৰ দেশৰ সাৰ বিতৰণৰ নমুনা। ইয়াৰ বাহিৰেও আমাৰ আৰু কিছুমান প্ৰজেক্ট আছে। আমাৰ বি, দি, অ আছে। অলপ চলপ ইংৰাজী জনা মানুহে ব্লক দি ডেভেলপমেণ্ট অফিচাৰ বুলি কয়।

অধ্যক্ষ মহোদয়, কৃষিৰ বিকাশ সম্পৰ্কে মই আৰু কেইটামান উদাহৰণ দিব খুজিছো। মোৰ সমষ্টিতে মধ্য চাওখাটত ১১৭ বিঘা মাটিৰে এটা ঘেন্থ পাইলট প্ৰজেক্ট কৰিছে। এই প্ৰজেক্টত চৰকাৰে হাল বায় দিয়াৰ কথা।

আৰু ইয়াৰ বাবেও সাৰ আৰু বীজ দিছিল। এই প্ৰজেক্টৰ উৎপাদনৰ বিষয়ে কবলৈ যাওতে মোৰ এটা কথালৈ মনত পৰিছে। আমাৰ এজন মাননীয় সদস্যই কৈছে যে, :—

'কলো লাও বগালে পূৰৈ, লাগিল কোল্লা ভাটুৰি'

আমাৰ এই প্ৰজেক্টত এই কথা হৈছে। ঘেহু খেতি কৰা হৈছিল কিন্তু তাৰ ঠাইত হলগৈ বাউ ধান। তেতিয়া কলে যে, ইয়াৰ ঘেহু গৰুৱে খাই পেলালে। গৰুও এনেকুৱা যে বাচি বাচি ঘেহু খালে। বাউ ধান খিনি থাকি গল।

অধ্যক্ষ মহোদয়, মোৰ সমষ্টিত এটা দিপ টিউবওৱেল আছে। সেই অঞ্চলত প্ৰায় ১০০ জন মানুহে আই, আৰ এইট খেতি কৰিবৰ কাৰণে ৬ বিঘা মাটিত কঠিয়া পাৰি গৰুক খুৱাবলগীয়া হল। সেই মানুহ জন স্থানীয় কংগ্ৰেছী নেতা আৰু তেওঁৰ মাটিতে খেতিত পানী দিবৰ বাবে টিউবওৱেল বহুৱাব লগীয়া হৈছিল। কিন্তু তেওঁ খেতি কৰিবলে নিদি গৰুৱে কঠিয়া খুৱাই পেলালে। কৃষি বিষয়া গাৱলৈ অহাত বাইজে তদন্ত কৰিবৰ কাৰণে অনুৰোধ জনালে। তেতিয়া কৃষি বিষয়াই কলে যে, সেই গাৱঁত কেইজনমান কমিউনিষ্ট মানুহ আছে আৰু তেওঁলোকেই সেই ঠাইত গন্দগোলৰ সৃষ্টি কৰি থাকে।

এতিয়া মই মূল কথালৈ আহোঁ। আমি যদি কৃষিৰ উন্নতি কৰিবলৈ বিচাৰোঁ তেন্তে আমি কৃষকক প্ৰাইচ চাপৰ্ট দিব লাগিব। আমাৰ চৰকাৰৰ ধান কিনাৰ এটা নীতি আছে। সেই নীতিটো হল এপেক্স মাৰকেটিং চচাইটি আৰু এফ চি আইৰ দ্বাৰা। মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ এটা কথাৰ প্ৰতি দৃষ্টি আৰ্কষণ কৰিব বিচাৰিছোঁ। যে যেতিয়া আমাৰ সাধাৰণ খেতিয়কে পুহ মাঘ মাহত ধান বেচিব লগীয়া হয় তেতিয়া একোটা ঘটনা ঘটে। ধান কিনাৰ সময়ত এপেক্স মাৰ্কেটিঙৰ হয় পইচা নাথাকে, নহয় চেক্ৰেটাৰী নাথাকে নহয় ধান কিনিবলৈ মানুহ নাথাকে। তাৰ ফলত এই দুখীয়া খেতিয়ক সকলে মহাজনক ধান বিক্ৰী কৰিবলৈ বাধ্য হয়। এই দৰেই যেতিয়া সৰু সৰু মানুহ খিলাকৰ ধান বিক্ৰী কৰি শেষ হয় তেতিয়া ডাঙৰ ডাঙৰ খেতিয়ক সকলৰ যাৰ বেচি মাটি আছে তেওঁলোকৰ পৰা এই এজেন্সী সমূহে ধান কিনে। যোৱা বছৰত যেতিয়া মাজুলি, ধেমাজি, তিতাবৰ আদিত ৮ টকা দৰত ধান বিক্ৰী কৰিছিল সেই সময়ত চৰকাৰী দাম আছিল ২২ টকা। এই এজেন্সি দুটাই খেতিয়কক সহায় কৰিবৰ কাৰণে কাম কৰিছেনে? এই সকলে চৰকাৰৰ ধনী

খেতিয়ক সকলৰ কাৰণেহে কাম কৰিছে। আৰু এই চৰকাৰৰ নীতিটোৱে গাওঁ অঞ্চলৰ কিছুমান ধনী শ্ৰেণীৰহে সৃষ্টি কৰাত সহায় কৰিছে আৰু যি বিলাক কম মাটিৰ খেতিয়ক, যি বিলাক দুখীয়া খেতিয়ক বা যি বিলাক আধিয়াৰ আছে তেওঁলোকৰ সহায়ৰ কাৰণে কাম কৰা হোৱা নাই।

তাৰ পাছত মই কব খুজিছো সিদিনা কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ক্ষেত্ৰত মন্ত্ৰী মহোদয়ে এটা ভুল বাতৰি দিছিল এইটোৰ এনেকৈ মই প্ৰিভিলেজ ম'চন আনিব খোজা নাই। কিন্তু কথাটো হৈছে এই যে আমাৰ কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ত এটা এক্সটেনচন চাৰ্ভিচ আছে কিন্তু তেখেতে সেইটো নাই বুলি কৈছিল। এই বিভাগৰ দায়িত্বত থকা জন হৈছে ডাঃ লীলা বৰা। কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ে এতিয়ালৈকে যি দৰে কাম কৰিব পাৰে তেওঁলোকক সেইদৰে কাম কৰিবলৈ দিয়া হোৱা নাই আৰু ইয়া'ৰ কাৰণে দায়ী অসম চৰকাৰ। প্ৰথমতে কৃষি বিভাগৰ তলত কিছুমান গবেষনাগাৰ আছে। এইবিলাক বিশ্ববিদ্যালয়ৰ তলত থকিলে শতকৰা ১০০ ভগ আৰু ৰাজ্য চৰকাৰৰ তলত থকা বিলাকে শতকৰা ৫০ ভাগকৈ টকা পায়। এই গবেষনাগাৰ বিলাক ৰাজ্যিক চৰকাৰৰ তলত থকাৰ কাৰণে ৰাজিক চৰকাৰে লাখে লাখে টকা হেৰুৱাই আহিছে। কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ত ডেপুটেচনৰ ব্যৱস্থা আছে কিন্তু চাকৰীৰ বিধি নাই। তাৰ কাৰণে চৰকাৰেই দায়ী, কিয়নো সেই চাকৰী বিধি অসম চৰকাৰেই অনুমোদন কৰিব লাগে পৰহি ভাইচচেন্সেলাৰ মিঃ নেওগীয়ে এই কথা কৈছিল। আগৰ উপাচাৰ্য্য জনে পদত্যাগ কৰাৰ পাচত নতুন ভাইচচেন্সেলাৰ নিয়োগ কৰোতে এবছৰতকৈ বেচি সময় পাৰ হ'ল। কিন্তু ৪ৰ্থ পঞ্চ বাৰ্ষিক পৰিকল্পনাৰ এতিয়ালৈকে দুই কোটি টকা কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ে পাইছে কিন্তু এতিয়ালৈকে মাত্ৰ ৩০ লাখ টকাহে খৰচ কৰা হৈছে আৰু বেচি খৰটকীয়াকৈ কাম কৰি খৰচ কৰিব পাৰিলে আৰু ৪০ লাখ টকা মুঠ ৭০ লাখ টকা খৰচ হব। বাকী ১ কোটি ৩০ লাখ টকা ঘূৰাই দিব লাগিব। কৃষি বিভাগৰ অৱহেলাৰ কাৰণেই এই অৱস্থাৰ সন্মুখীন হব লগীয়া হৈছে। এতিয় কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ত এটা এগ্ৰিকালচাৰেল ইঞ্জিনীয়াৰিং কলেজ খোলাৰ কথা উঠিছে। এই সম্পৰ্কত মই এটা কথা উল্লেখ নকৰি নোৱাৰো যে আগৰ উপাচায্য জনে তেওঁৰ পৰিবাৰক চাকৰি দিবৰ কাৰণেই গাহস্থ্য বিজ্ঞান কলেজ খোলা হৈছিল। এতিয়াৰ নতুন ভাই্চেন্সেলাৰে কৈছে যে গাহস্থ্য বিজ্ঞানতকৈ কৃষি বিজ্ঞান বেচি দৰকাৰী। যদি সেয়ে হয় আগৰ উপাচায্য জনে কিয় এই বিভাগ খুলি লাখ লাখ টকা খৰচ কৰাৰ পথ মুকলি কৰিছিল।

তাৰ এটা বিহিত ব্যৱস্থা মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৰিবনে ? গতিকে আমি কৃষিৰ ব্যৱস্থা উন্নত কৰিবলৈ হলে আমি কেইটামান কাম কৰিব লাগিব। প্ৰথমতে আমি কৃষি কাৰ্য্য বতৰৰ ওপৰত কৰিব নালাগিব। আমাৰ খুদ্ৰ জলসিঞ্চনৰ কাৰণে লাখে লাখে টকা খৰচ কৰা হয়, কিন্তু সেইবিলাক কামত আহিছেনে ? সেই খাল-ডোং বিলাকত পানীৰ অভাব। গতিকে খৰালী কালত বা খৰাং বতৰত খেতি কৰিব পৰা ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আমাৰ খেতি পথাৰত যি বিলাক পুৰণী কলিয়া খাল আছে তাতে কৃষি বিভাগে জলসিঞ্চন আচনি বুলি চাইন বৰ্ড এখন দি দিছে। কিন্তু তাত চাইনবৰ্ড খনহে আছে তাত জলসিঞ্চনৰ কাম একো হোৱা নাই। এতিয়া আমাৰ লিফট ইৰিগেচনৰ ওপৰত গুৰুত্ব দি খেতিৰ পথাৰত পানী যোগানৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। এই ব্যৱস্থাৰ দায়িত্ব কৃষি বিভাগৰ ওপৰত দিব লাগে। আমাৰ ৰোৰেল ইলেক্ট্ৰিফিকেচন প্ৰগামৰ লগত পানী যোগান আৰু কৃষি বিভাগৰ লগত সমন্বয় ঘটাব লাগে। সেয়ে নহলে ইলেকট্ৰিক লাইন যাব কিন্তু পানী নাথাকিব। পানীৰ ব্যৱস্থা হব লাইন নাথাকিব এই দৰে হলে নহব। মোৰ সমষ্টিৰ বালিজনীয়া অঞ্চলত ৰাইজে নিজে পুঠি নৈৰ ভেঁটা মাৰি আই আৰ ৮ আৰু মনোহৰ শালি ধানৰ খেতি কৰিছিল। এই খেতি সমগ্ৰ ভাৰত বৰ্ষৰ ভিতৰতেই উৎপাদন ক্ষম বুলি প্ৰমানিত হৈছে। কিন্তু দুখৰ বিষয় এই পুঠি নৈ খনৰ ভেটা বাৰিষাই ভাঙি নিয়ে আৰু সেই ভেটাতোঁত পকা বান্ধ এটা কৰি দিবলৈ চৰকাৰক বহুতবাৰ কোৱা হৈছিল কিন্তু আজিও সেই কাম চৰকাৰৰ পৰা হৈ উঠা নাই। তাৰ পাচত মই আৰু এটা প্ৰজেক্টৰ কথা কওঁ। সেইটো হল হোলোঙা নৈৰ বান্ধ। এই বান্ধটো বান্ধিছিল ৪ খন গাওঁ উপকৃত হোৱাৰ কাৰণে। এই বান্ধ বান্ধি পানী যোগানৰ ব্যৱস্থা কৰিলে কিন্তু তাত এটা সমস্যা হল এখন গেট দিয়াৰ কাৰণে। এই গেটখন দিয়াৰ কাৰণে বহুত বাৰ আবেদন কৰা হল কিন্তু বৰ আচৰিত কথা এই গেটখন চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা আজিও হৈ নুঠিল।

মোৰ সমষ্টিত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ পাৰৰ এটা মথাউৰী ৰাইজে কাটি দিব লগা হ'ল কাৰণ ২০ হাজাৰ বিঘা মাটিৰ খেতি পানীৰ তলত থাকে। কিন্তু ই এণ্ড ডি বিভাগে তাক আকৌ বান্ধিলে আৰু এইবাৰো কমেও ২০ হাজাৰ বিঘা মাটিৰ খেতি পানীৰ তলত থাকিব। কৃষি বিভাগ আৰু ই এণ্ড ডি বিভাগৰ মাজত কোনো যোগাযোগ নাই। বহুত বাৰ আবেদন-নিবেদন কৰাত মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা এটা আশ্বাস পাইছো যে অহা খৰালীৰ দিনত তাত এটা গেট দিয়া হব আৰু এটা কথা মই

কওঁ-সেইটো হৈছে ৰাসায়নিক সাৰৰ ব্যৱহাৰৰ কথা, এই সম্পৰ্কে আমাৰ কোনো কোনো মাটি পৰীক্ষা কৰাৰ (চইল টেষ্টিং) ব্যৱস্থা নাই। খেতিয়কে ৰাসায়নিক সাৰ কিনি কেনেকৈ ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে তাক নাজানে। এই বিষয়ৰ পৰামৰ্শ দিবৰ কাৰণে আমাৰ মাটি পৰীক্ষা কৰাৰ কোনো ব্যৱস্থা নাই। গতিকে আমাৰ কৃষি বিভাগে মাটি পৰীক্ষা কৰি এই ধৰণৰ সাৰ কোন মাটিত কিমানকৈ দিয়াৰ প্ৰয়োজন সেই বিষয়ে আমাৰ কৃষক সকলক পৰামৰ্শ দিব লাগে। লগতে মই আৰু এটা কথা কওঁ, ট্ৰেক্টৰৰ খৰছটো কিছু পৰিমানে কমাব লাগে। একোখন গাওঁ পঞ্চায়তত যাতে একোখনকৈ ট্ৰেক্টৰ থাকে আৰু তাৰ খৰছটো যাতে কম হয় আৰু আমাৰ সাধাৰণ কৃষকে যাতে তাক ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰে তাৰ দিহা চৰকাৰে কৰিব লাগে।

(সময়ৰ সঙ্কেট)

এই খিনিকে কৈ মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰিলো।

Shri Md. Umarddin: Mr. Speaker, Sir, the demand of the department of Agriculture before the House consists of Rs. 4,58,98,200, and this has got two parts: one under general, i. e., non-plan with Rs. 71 lakhs and the other, under Plan, which comes to 3, 58, 78, 000. Then again, also under Plan a sum of Rs. 18 lakhs has been provided for establishment. Now, we have been spending year after year a sum of not less than Rs. 71 lakhs on the establishment, and the general grievances are that we are not getting the value of the money through efficient service of the Deptt. This is a view which we cannot differ from. I, on the other hand, fully subscribe to the grievances that it is a fact that the Department has failed largely to deliver the goods. They are concerned with agriculture in which 80% of the people are engaged and in which the fortune of the people depends, and whatever has been done for the people in the sphere of economic development will not be of much significance unless there is a basic and fundamental change in the whole approach and in the whole organisation. Therefore, Sir, the Deptt. in general and the Minister in particular who might have been discouraged by the criticisms-by charges of failure, should take up the challenge and rededicate themselves to the task ahead, and capable and intelligent as the officers and men of the Deptt. are, though

they are within various limitations, I am sure, they will be able to make remarkable progress and give good account of themselves. Next, Sir, so far as the agricultural development is concerned, in my opinion, there should be two approaches. The first is of a general character under which primarily priority should be given to crop intensification. In Assam, out of the total area of land under cultivation only 25% is brought under double cropping which is, indeed, very low. No where in India it is so low. It is the lowest in Assam, and so long as there will be only single cropping there will not be any impact of agriculture on our economy. Therefore, the Department must try to introduce double cropping in all areas-some preference being given to cash crops which go to enhance the income of the agriculturists.

Next point, Sir, is irrigation. But even without irrigation fertilisers can be used in certain areas which are rainfed, on some local varieties of paddy and other crops. I have done it myself in my own field and I have found that even in some local varieties of paddy with a modest dose of fertiliser you can achieve hundred percent increase in yield. I can vouschafe for it and the Deptt. Can do it if they take it seriously, and there is no reason why this should not be tried on a fairly larger scale than at present. Then again, there are certain crops in which fertilisers can be used with much better results even without irrigation. Among such crops are jute and mustard, I know from practical experience that even without irrigation some headway can be made to bring about more areas under fertilisers and more intensity in cropping. Therefore, Sir, these are the two matters which are of a general nature and must receive special attention of the deptt. With sincerity of purpose the Departmental officers by demonstration and propaganda and more intimate contact with the people can bring about significant improvement in agricultural practices in a general way. Next, I entirely agree with Mr. Bijoy Sarma's view with regard to compost. I remember as far back as 1951 or 1952 the Government of India Introduced system of bonus on compost. We used to get Rs. 5 / 6 lakhs out of which we used to pay bonus to the cultivators who used to prepare composts in pits.

This important matter is being completely neglected now Whenever I go to villages I enquire about pits for cowdung. The cowdung from one pair of bullocks in a year can produce 200 mds. of compost which is sufficient to manure 10–20 bighas of land at least, and application of compost manure is a 'must' in any form of improved cultivation. It improves the soil fertility status and does not adversely affect the condition of the soil as in the case of exclusive and repeated use of chemical fertilisers. Therefore, Sir, these three matters are of general importance and must receive urgent attention of the Department and for this purpose some specific schemes should be prepared by the Department.

The next approach relates to a crash programme, a time-bound programme of a pilot nature to be taken up on a selective basis. Since we have a vast country-side with a large number of agricultural population, and since we have got various limitations in organisation and in resources we cannot begin everywhere and at the same time. We shall have to resort to some sort of selection and determine some basis of priority. My opinion is that if we have to remove poverty, and poverty is entrenched in villages, and the nature and extent of poverty must be considered in terms of the pressure on land. Where there is no population, there is no poverty. The average density of population in Assam is about 300 per sq. mile, but there are pockets where the density is about 700 per sq, mile or more and the per capita holding in such pockets comes to ·5 bigha or even less. Even where the per capita holding is one bigha or less, you must go and attack that very area with the crash programme. Where density of population is the highest intensity of poverty is the highest, landlessness is the highest, and the percentage of small and marginal farmers is the highest. Since such a programme requires a number of facilities to be created in the nature of an infra- structure and therefore we should be very careful in selecting areas for creating facilities for irrigation and flood control to promote agricultural economy in an intensive and accelerated manner. But what I have observed in the field and also from the concerned Departments 'Detailed Works' budget that many of the schemes on irrigation and flood control have been taken up on political and per-

sonal consideration without any regard to the merit of the project based on an objective assessment and survey.

This must stop. We must go in for a well assessed integrated programme. I suggest that all these irrigation and flood control schemes should not be taken up without ascertaining their relative merit. Such programmes should not be taken up on political or any other irrelevant consideration. I dare-say that political influence has led to the selection of some projects. Since we are in a desperate on financial position today we must be careful in planning and utilising the scarce resources. A new approach will have to be brought to bear on the whole issue. Therefore Sir, irrigation must precede improved agricultural techniques because irrigation is not an end in itself but means to an end and that end is higher agricultural out-put with the application of fertilisers and improved techniques, improved seeds, plant protection measures etc. Lakhs of acres are claimed to have been brought under irrigation but why then the potential is not being utilised. What is the sense in claiming that we have spent Rs. 20 or 30 crores of rupees on irrigation through the Flood Control and Irrigation Deptt. through the Agricultural Engineering Deptt. and Panchayat Deptt. But are these so-called irrigated areas are being utilised properly. I have seen that in an irrigation Project wnich was put to commission 20 years back but not a grain of fertiliser has been used within its command area. It is no use creating such facilities, if these facilities are not gainfully used. Afterall the money invested on irrigation projects is obtained in the shape of development loan from the Government of India.

Therefore, I say, Sir, that the approach should be specific and bold and free from any bias and with a clear purpose in view. All projects for irrigation and flood control financed out of loan should be basely purely on the merit of each case and all other extraneous considerations eschewed. In this connection I should like to refer to some special Schemes of development which have already been taken up in four districts. Under the schemes, small and marginal farmers and landless agricultnral labourers are sought to be given special facilities for their rapid economic betterment through intensive agricultural and

animal husbandry programmes. This special scheme which is intended to cover in all 30, 000 farmers in each of the selected districts within a period of 3 years is being financed by the Centre, and the State Govenment. has also to provide irrigation facilities and extension service etc. to make it a success. I have been so much disappointed by the performance of some local officers of the concerned Departments that even such a small programme cannot be successfully implemented. Though there is what is called "Development Agency" at the district level the main function of which is to coordinate the activities of the Departments involved but the result has so far been disappointing. What is badly lacking is coordination. If we want to carry out such a programme in a big way what we need is complete reorganisation of the departments, mobilisation of local leadership and sincerity of purpose on the part of all concerned. After all people are amenable to be led and must be led successfully. Once there is success in such a pilot project it will itself be a stimulus to further success, and a break-through well come about.

Now, all these criticisms in the House have come up because of our failure in some vital directions and no amount of explanation will cover the failures. Therefore, the frustration arising from the lack of coordination should be removed. Sir, then again those irrigation projects which have already been completed and which have cost about Rs. 20 or 30 must be examined again and steps taken to improve them and make them useful and productive. I again repeat my previous suggestions. If we have spent so much amount on certain projects why should we not utilise them for public benefit ? Even if there had been any defects in our previous projects those must be removed. The first point is before we take up new projects such projects should be selective and in the nature of a crash programme. But at the same time projects already completed and the potentialities which have not been used due to lack of departmental coordination and af negligence should be revitalised and pressed into service of the poor farmers. Another point is, Sir, after all who delivers the goods at the field level ? It is the last man in the field-the Gram Sevak. There must be effeetive

REFERENCE,
(NOT FOR ISSUE)

READING ONLY ASY.

link of the official machinery above with the field officers below, and I must tell you that for all practical purposes they are almost dead. They must be fully activised and mobilised because it is they who come into contact with people, to guide the people and to serve the people. Sir, we know that we have had development blocks and Gram-Sevaks for the last 20 years. But what services such Gram Sevaks have rendered and what impact have they made on rural development. He has a quarter, a radio and everything but the house remains empty most of the time, and nobody knows his whereabouts. Such a state of affairs has created lack of confidence amongst the people. Such flagrant negligence of duty must be completely stopped. If necessary, the whole system of field organisation should be changed so that we can bring about a new atmosphere, new inspiration and new hope and enthusiasm among the rural people and attract their active participation in all development programmes. Therefore Sir, the whole matter requires a radical review with retrospection. In this connection I shall tell yon a story and then stop. We have got a big Sectt. we have got highly qualified officers, Director, Joint Directors, Asstt. Directors and so on in every Deptt. and particularly, in the Development Deptts. like Agriculture, Veterinary etc. but there is no link with the field. If we want to serve the people then there must be something in the nature of an integrated package service as Mr Giasuddin Ahmed has said, so that seeds, fertilisers, technical know-how, irrigation facilities, banking facilities and extension service etc. may be scientifically organised and brought nearest to the man in the field. When we go for such an intensive and integrated programme we must fix the area of operation as the unit and make available all these services. Not that a centre of package service or headquarters should be 20 miles away, and in which case, the people would have to run there for their day to day requirements. If we want to make any impact than first of all we shall have to see that some sort of package service. Integrated arrangements of supply and service are brought nearest to the cultivators. Therefore, I feel in this whole programme the biggest stake is of that of the Financing Agencies, like co-operative Banks, Commercial Banks, because if any of the other concerned agencies fail nothing will happen

to them but if the crops fail the banks will fail due to lack of repaying capacity of borrower farmers. This is the experience of all Central banks and some of the nationalised banks. Therefore, I say that in this matter a package service integrated service should be conceived of and must be put into operation as early as possible so that we can go ahead with programmes of agricultural regeneration and remove the poverty of the people. Thank yon Sir.

* শ্ৰীবদন চন্দ্ৰ তালুকদাৰ : অধ্যক্ষ মহোদয়, কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত কৃষিৰ উন্নতিৰ কাৰণে কিছুমান আঁচনি লৈছে যদিও আজি কৃষকৰ অৱস্থা এনেকুৱা হৈছে যে তাৰ কোনো কালেই উন্নত অৱস্থালৈ অহা নাই। কৃষিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল লোকৰ অৱস্থা আজিলৈকে কোনো পৰিবৰ্ত্তন নহল। আজি কোৱা হৈছে যে আমাৰ ৰাজ্যত তথা আমাৰ সমাজত শতকৰা ৮০ জনেই কৃষিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল। আজি বহুতো আঁচনি কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত লোৱাৰ পাছতো সেইসকল লোকৰ কোনো উন্নতি নহল। কেইটামান আঁচনি ললেই কৃষিৰ উন্নতি হৈছে বুলি ধৰি লব নোৱাৰি মাইবা কেইটামান কৃষি বিশ্ববিদ্যালয় স্থাপন কৰিলেই কৃষিৰ উন্নতি নুবুজায়। কৃষকসকল সাধাৰণতে জীবিকা নিৰ্ব্বাস কৰে কৃষিৰ ওপৰত : কিন্তু এতিয়া যিবিলাক আঁচনি লৈছে, তাৰ দ্বাৰা কৃষকসকলৰ জীবিকা নিৰ্ব্বাসৰ পথ উন্নত হৈছে নে নাই - সেইটো প্ৰথমতে চাব লাগিব। কিন্তু আজি আমি দেখিবলৈ পাইছো যে বৰ্ত্তমান কৃষকৰ অৱস্থা তেনেই শোচনীয় হৈছে। আজি আমাৰ সমাজত যিসকল আটাইতকৈ দুৰ্ভগীয়া লোক আছে-সেইসকলেই হৈছে কৃষকসকল আৰু কৃষি বনোৱা সকল : আজি সেইসকলৰ অৱস্থাৰ কোনো পৰিবৰ্ত্তন হোৱা নাই। আজি কৃষকৰ উন্নতিৰ নামত, পৰিকল্পনাৰ নামত বহুতো টকা খৰছ কৰা হৈছে : অথচ সেই কৃষকসকলৰ অৱস্থা স্বাধীনতাৰ আগতে যেনে ধৰণৰ আছিল আজি তাতোতকৈ বেছি বেয়াহে হৈছে। কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত কৃষকসকলৰ উন্নতিৰ কাৰণে আজি আবিৰ্ভাব হল - উন্নত সঁচ, সাৰ, ৰাসায়নিক সাৰ, আৰু লগতে জলসিঞ্চনৰ কথাও কোৱা হৈছে, কিন্তু আজি সেইসকলৰ পৰা কাৰ উন্নতি হৈছে - সেইকথা বিশেষকৈ লক্ষ্য কৰিব লাগিব। আজি কৃষক সকলৰ অৱস্থা উন্নত কৰিবলৈ হলে প্ৰথমতে আহিব আমাৰ ভূমি সমস্যা- এই ভূমি সমস্যাটো আমাৰ কৃষিৰ সমস্যাৰ লগত ওতঃ প্ৰোতঃ ভাবে জড়িত আছে আৰু ভূমিৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষকৈ ভূমি সংস্কাৰৰ কথা-টো জটিল সমস্যা হলেও তাক আমি পোন প্ৰথমে সমাধান কৰিব লাগিব। আন এটা কথা হল অকল খেতিয়কক উপযুক্ত

* Speech not corrected

পৰিমাণৰ মাটি দিলেই নহব, তাৰ লগতে উন্নত ধৰণৰ খেতি কৰিবৰ কাৰণে যিখিনি সা-সুবিধা, আহিলা- পাতি বা সা-সজুলিৰ আৱশ্যক-সেইখিনিও যোগাৰ কৰি দিব লাগিব।

তাৰ পাছত কোৱা হৈছে অধিক উন্নতক্ষম সঁচৰ কথা। আজি কৃষকৰ কাৰণে অধিক উন্নতক্ষম সঁচৰ যোগান ধৰাৰ ওপৰিও সাৰ, ৰাসায়নিক সাৰ, পচন সাৰ আদিৰ কথা বিবেচনা কৰিব লাগিব। উন্নত সাৰ ব্যৱহাৰ কৰাৰ উপৰিও পানী যোগান ব্যৱস্থা থাকিব লাগিব। কবলৈ গলে আজিলৈকে অসমৰ কোনো এটা ঠাইতেই বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিৰে পানী যোগানৰ ব্যৱস্থা হোৱা নাই। অ'ত ত'ভচুই এটা আঁচনি কৰিলেও তাত কিমান পানীৰ প্ৰয়োজন হব তাক জৰীপ কৰি চাব লাগিব আৰু তাৰ পৰা কিমান উপকৃত হব পাৰিব তাকো ভালদৰে লক্ষ্য কৰিব লাগিব। কিন্তু এই ক্ষেত্ৰত তাৰ লগতে বান নিয়ন্ত্ৰণৰ কথাও জড়িত আছে। যদি বান নিয়ন্ত্ৰন কৰিব পৰা নাযায়, তেনেহলে আমাৰ বহুতো ঠাইত বিশেষকৈ যিবিলাক বান প্ৰপীড়িত অঞ্চল আছে তাত জলসিঞ্চনৰ কথাতো কোনো কামত নাহিব। কাৰণ যিবিলাকত অধিক বানপানী হয়, সেই বিলাকত যদি নিয়ন্ত্ৰণৰ ব্যৱস্থা নাথাকে তেন্তে-সেইবিলাক অঞ্চল বানপানীত চুৰমাৰ হৈ যাব। গতিকে আমি কৃষিৰ উন্নতি সাধন কৰিবলৈ হলে প্ৰথমতে আমি ভূমি সমস্যা সমাধান কৰাৰ ওপৰিও প্ৰত্যেক বছৰে আমি যিবিলাক বানপানীৰ ভয়াবহ সমস্যা দেখি আহিছো -সেইবিলাক সমাধান কৰিব লাগিব। আমি দেখিছো প্ৰত্যেক বছৰে বানপানী দুই-তিনি বাৰকৈ আহে আৰু খেতিৰ যিখিনি সম্বল সেইবিলাক ধ্বংস কৰি দিয়ে আৰু তাৰ পৰা আমাৰ খেতিয়কে পাবলগীয়া বহু শস্যৰ পৰা খেতিয়ক-সকলে প্ৰতি বছৰে বঞ্চিত হয়। প্ৰত্যেক বছৰেই এই বানপানীয়ে আমাৰ কৃষকৰ অৱস্থা শোচনীয় কৰি তুলিছে। ফলত খেতিৰ প্ৰতি আমাৰ কৃষকৰ উৎসাহ কমি আহিছে। কৃষকসকলে বহুতো কষ্ট স্বীকাৰ কৰাৰ পাছত যিখিনি সম্বল পাম বুলি আশা কৰি থাকে- সেইখিনিকো যদি হঠাতে বানপানীয়ে আহি ধ্বংস কৰি দিয়ে, তেন্তে কৃষকসকলৰ উৎসাহ বাঢ়িব কৰ পৰা? আমি কৃষকসকলক আশ্বাস দি আহিছো যে বানপানী নিয়ন্ত্ৰণ কৰা হব, ভূমি সমস্যা সমাধান কৰা হব ইত্যাদি কথা প্ৰত্যেক বছৰে প্ৰত্যেক পৰিকল্পনাৰ আগ-মুহূৰ্ত্তত কোৱা হয় কিন্তু আজিলৈকে কোনো এটা সমস্যাই কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত সমাধান কৰিব পৰা নাই। গতিকে আমি যদি বাজেট খনলৈ ভালদৰে চকু ফুৰাই চাওঁ তেন্তে বুজা যাব যে কেনে ধৰণে আজি আমি কৃষকৰ অৱস্থা উন্নত কৰিবলৈ

ওলাইছো। এই ক্ষেত্ৰত সাৰ, ৰাসায়নিক সাৰ আৰু পচন সাৰ আদিৰ কথা আগতে কোৱা হৈছে। আগতে পচন সাৰৰ কাৰণে আন্দোলন আদিও হৈছিল, কিন্তু আজিকালি পচন সাৰৰ কথা কবলৈকে এৰিছে-তাৰ ঠাইত ৰাসায়নিক আদি সাৰৰ কথাহে বেছিকৈ কোৱা হৈছে। গতিকে আজি আমি চাব লাগিব যে ৰাসায়নিক সাৰ কিনিব পৰা সম্বল আমাৰ খেতিয়কৰ আছে নে নাই? যদি নাই তেন্তে আজি আমাৰ চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা সেইবিলাক যোগান কৰিব পৰা নাই কিয়? আমাৰ কৃষকে আগতে সুদখোৰ মহাজনৰ পৰা কৃষিৰ কাৰণে অধিক সুদ দি ঋণ লৈছিল; কিন্তু আজিকালি সমবায় বেংকৰ যোগেদি ঋণ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছে যদিও ই কাৰ্য্যকাৰী হৈ উঠা নাই। কাৰণ আমাৰ সমবায় বেংকৰ লগত আমাৰ কৃষকসকলৰ প্ৰত্যক্ষভাবে সম্পৰ্ক গঢ়ি উঠা নাই। ফলত আমাৰ কৃষকসকল এই ব্যৱস্থাৰ পৰাও বঞ্চিত হৈ আছে আৰু যিবিলাক সুবিধা পাব লাগিছিল-সেইখিনিও পোৱা নাই। মই নিজে দেখিছো আমাৰ গাওঁ বিলাকত ঋণ দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত কৃষি সহায়ক সমিতি আছে যদিও এই সমিতিবোৰ চলিত হোৱা অৱস্থাত নাই। কাৰণ তাত সভাপতি আছে, সম্পাদক আছে আৰু কেইবাজনো সদস্য থাকিলেও সেইসকলৰ বেছি ভাগেই খেতিয়ক নহয়। তাৰোপৰি যিসকলে ঋণ লৈ যায়, সেইসকলেও সময়মতে পৰিশোধ নকৰে; ফলত ইচ্ছুক থকা সকলেও তাৰ পৰা বঞ্চিত হৈ পৰে। আমাৰ খেতিয়কসকল নিৰক্ষৰ আৰু অজ্ঞ। মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই বাজেট বক্তৃতাত কৈছে যে ক্ষুদ্ৰ ক্ষুদ্ৰতম আৰু ভূমিহীন কৃষকৰ কাৰণে আঁচনি লৈছে। এই আঁচনি কেইখনো জিলাতেই আৰম্ভ হৈছে। চেণ্ট্ৰেল বেংক বা কৃষি সহায়ক আদিৰ পৰা ধাৰ দিয়া হয় কিন্তু কৃষিসহায়ক সমিতিবোৰ বহু ক্ষেত্ৰত ডিফল্টাৰ হৈ আছে। গতিকে যিসকল কৃষকৰ দ্বাৰা এই ঋণ দিয়া হয় আৰু সেই ক্ষেত্ৰত যাতে আমাৰ কৃষকসকলে পোন-পটীয়াকৈ ঋণ লব পাৰি তাৰ সুব্যৱস্থা কৰিব লাগে। সাৰ ব্যৱহাৰৰ ক্ষেত্ৰত আন এটা কথা আছি পৰে যে সাৰ ব্যৱহাৰ কৰাৰ আগতে খেতিৰ মাটিবিলাকৰ গুণা-গুণ পৰীক্ষা কৰি চাব লাগিব। অসমৰ সকলো ঠাইৰে সকলো মাটিয়েই একে ধৰণৰ নহয়। আন'ক একেটা মহকুমা বা একেটা অঞ্চলৰ ভিতৰতেই মাটিৰ গুণাগুণ বেলেগ। গতিকে মাটিৰ গুণাগুণ পৰীক্ষা কৰি সাৰ বিতৰণৰ কেন্দ্ৰ কৰিব লাগে।

সেইকাৰণেই একোটা ভূমি পৰীক্ষা কেন্দ্ৰ পাতিলেই সমস্যাৰ সমাধান নহয়। প্ৰত্যেক উন্নয়ণ খণ্ডতে মাটিৰ পৰীক্ষা কেন্দ্ৰ স্থাপন কৰিব লাগে।

ভ্ৰাম্যমান ভূমি পৰীক্ষা কেন্দ্ৰ কৰিলে খেতিয়কে তাৰ সুবিধা লব পাৰিব। কিন্তু দূৰৱৰ্ত হলে সেই সুবিধা গ্ৰহণ কৰিবলৈ আমাৰ খেতিয়ক ৰাইজ আগুৱাই অহা সম্ভৱ নহব। তাৰ পিছত কৃষিৰ উৎপাদন বঢ়াৰ লগে লগে কৃষিজাত দ্ৰব্যৰ যাতে উচিত মূল্য পাব পাৰি তাৰ কাৰণেও চেষ্টা কৰিব লাগিব। কিয়নো উপযুক্ত বজাৰৰ অভাৱত আমাৰ অভাৱগ্ৰস্ত খেতিয়কে উপযুক্ত বজাৰ-মূল্যলৈ অপেক্ষা নকৰি কম মূল্যতে তেওঁলোকৰ উৎপাদিত বস্তু বিক্ৰী কৰি দিয়ে। দেখিবলৈ পোৱা যায় যে অনেক সময়ত খেতিয়া কৃষকে যি মূল্যতে বস্তু বিক্ৰী কৰে সেই সময়ত ডাঙৰ ডাঙৰ নগৰ চহৰ বোৰত বস্তুৰ মূল্য দহগুণ বেছি থাকে। গতিকে উৎপাদিত বস্তুৰ লগত যাতে বজাৰৰ সংযোগ থকা আৰু সামঞ্জস্য ৰাখিব পাৰি তাৰ কাৰণে চৰকাৰে চেষ্টা কৰা একান্তই প্ৰয়োজন। গতিকে কৃষি বিভাগৰে অন্তৰ্গত যিটো মাৰ্কেটিং চেকশ্যন আছে সেই চেকশ্যনটো এনে এটা পৰ্য্যায়লৈ উন্নীত কৰিব লাগে যাতে খেতিয়কে তেওঁলোকৰ উৎপাদিত বস্তুৰ উচিত মূল্য পাব পাৰে। অন্য হাতেদি খেতিয়কে বিক্ৰী কৰা সামগ্ৰীবোৰ, কিনিবলগীয়া সামগ্ৰীৰ মূল্যতকৈ বহুত কম দামত বেচিব লগা হৈ পৰে। অৰ্থাত খেতিয়কে বহুত বেছি দামত বজাৰৰ পৰা নিত্য প্ৰয়োজনীয় জিনিষ-পত্ৰ কিনিব লগা হয়। গতিকে এই দুয়োটাৰ লগতে এটা সামঞ্জস্য ৰক্ষা কৰা একান্তই প্ৰয়োজন।

(সময়ৰ সংকেত)

তাৰ পিছত এটা কথা কৈয়ে মই সামৰণি মাৰিব খোজো যে, বছৰি বছৰি হোৱা খেতিয়কৰ ক্ষতিৰ কাৰণে চৰকাৰে দুটা ব্যৱস্থা হাতত লোৱা প্ৰয়োজন। তাৰে প্ৰথমটো হৈছে,—তেওঁলোকৰ হালোৱা গৰু গাই আদি আৰু শস্যাদিৰ বীমা কৰাৰ ব্যৱস্থা থাকিব লাগে যাতে তেওঁলোকৰ কোনো ক্ষতিসাধন হব নোৱাৰে। দ্বিতীয়তে, কোনো প্ৰাকৃতিক দুৰ্য্যোগে তেওঁলোকৰ খেতিবাতি আদি নষ্ট কৰিলে তাৰ কাৰণে তেওঁলোকে ক্ষতিপূৰণ পোৱাৰ ব্যৱস্থা থাকিব লাগে।

এইখিনি কৈয়ে মই মোৰ কৰ্তন প্ৰস্তাবটোৰ সমৰ্থন কৰি মই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

শ্ৰীমতী আনন্দী বালা ৰাভা: *মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, কৃষি শিতানত কৰা দাবী মঞ্জুৰীটো সমৰ্থন জনাই মই দুআষাৰ মান কবলৈ থিয় হৈছো। কৃষিয়েই হৈছে অসমৰ ৮০ জনৰ জীৱিকাৰ সম্বল কিন্তু দেশখনৰ আজি এই ৮০ জনলোককেই বাকী ২০ জন বুদ্ধিজীৱিয়ে শোষণ কৰি আছে।

কৃষিৰ নামত আজি ৪টাকৈ পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনা পাৰ হৈ গল। সেই পৰিকল্পনাকেইটাত যিমান টকা খৰচ কৰা হল সেইটকাবোৰ প্ৰকৃততে কৃষিৰ কামত লাগিলনে নাই তাৰ এটা বিচাৰ কৰি চোৱাৰ সময় আজি হল। তদুপৰি ইয়াৰ বহুপৰিমাণৰ টকা অপব্যয় হৈছে, বহুখিনি ব্যয়ত দুৰ্নীতি হৈছে —যাৰ ফলত আজি অসমৰ কৃষক ৰাইজ নিশকতীয়া, অশিক্ষিত আৰু অসহায় হৈ পৰিবলগা হল। দেশত আজি কাগজে-পত্ৰে সেউজীয়া বিপ্লৱৰ ধ্বনি উঠিছে। কিন্তু আজি এই সেউজীয়া বিপ্লৱকে অসমৰ ক্ষেত্ৰত শুকান আৰু ফাইলৰ বিপ্লৱে বুলি কলেও অত্যুক্তি কৰা নহব। ইয়াৰ কাৰণ হল- যি সকল বিষয়াৰ হাতত এই কৃষি বিভাগটো তুলি দিয়া হল তেওঁলোক হৈছে থিয়ৰিৰ লোক, প্ৰেকটিকেলৰ মানুহ নহয়। তেওঁলোকৰ কাৰ্য্যালয়বোৰ নগৰ-চহৰত হল। তাত কামকৰা মানুহখিনি হল চোঙা পেণ্ট পিন্ধা, বোকা গচকিবলৈ ভয় কৰা, বছৰত কোনো দিনে কৃষকৰ মাজলৈ গৈ মাটিৰ গুণানুসাৰে বৈজ্ঞানিক তথ্যপাতিৰে উপদেশ দিবলৈ তেওঁলোকৰ সময় নাই। নগৰত থাকিয়েই তেওঁলোকে জলসিঞ্চনৰ আচনি কৰে-যাৰ ফলত বহুতো জলসিঞ্চনৰ আচনি নিষ্ফল হৈ অযথাই চৰকাৰী টকা ব্যয় হল। বহুতো ঠাইত কৃষকে বছৰৰ পিছত বছৰ ধৰি আবেদন নিবেদন কৰি থকা স্বত্বেও পানী যোগানৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিব পৰা নাই। এই বিভাগৰ আচনিবোৰ কাৰ্য্যকৰী নোহোৱাৰ অন্যান্য কাৰণবোৰ হল উপযুক্ত মূলধনৰ অভাৱ, বেচি সংখ্যক খেতিয়কৰ শিক্ষা আৰু সংগঠনৰ অভাৱ, চৰকাৰে দিয়া ঋণ আদি সহজলভ্য নহয় আৰু আঞ্চলিক পঞ্চায়তৰ জৰিয়তে কৃষিশিতানত খৰছ কৰিবলৈ দিয়া ধনৰ অপপ্ৰয়োগ ইত্যাদিয়ে প্ৰধান। চৰকাৰৰ কৃষি বিভাগ আছে যদিও তাত অযথাই ৰাজহুৱা ধনৰ হে শ্ৰাদ্ধ কৰা হৈছে কিন্তু তাৰ পৰা হলে প্ৰকৃততে কোনো কাম হোৱা নাই। উদাহৰণ স্বৰূপে কব পাৰি যে গোৱালপাৰা জিলাত স্বাধীনতাৰ ২৫ বছৰৰ পিছতো চৰকাৰে কোনো এখন খেতিৰ পথাৰত তেনে কোনো জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা দিব নোৱাৰিলে। অন্যহাতেদি, ই এণ্ড ডি বিভাগৰ দ্বাৰা যিটো খেকবেং বান্ধ দিলে তাৰ দ্বাৰা এতিয়াও এটুপি পানী কৃষকক পথাৰত যোগান দিব পৰা নাই। মাত্ৰ চৰকাৰী টকাৰহে শ্ৰাদ্ধ হল। কৃষিৰ কামত শূণ্য বস-ই, এণ্ড, ডি-বিভাগৰ চৰকাৰী বিষয়াই নগৰতে বহি আচনি কৰি ডাঙৰ লোক হৈয়ে থাকিল সেয়ে আজি চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব

*Speech not corrected.

খোজো যে যি সকল বিষয়াই এনে বৃথা আচনি কৰি পাহাৰত নাদ খান্দি ঘৰৰ পানীপোতাত খন্দা নলাৰ পৰিমানে পানী পথাৰত যোগান দিব নোৱাৰিলে তেনেধৰণৰ চৰকাৰী বিষয়া সকলৰ আজি নিশ্চয় বিচাৰ কৰিব লাগিব। আনহাতে দুধনৈত চৰকাৰে হাতত লোৱা এখন কৃষিফাৰ্ম্ম আছে। আজি ১০ বছৰমান হল-তাত কোন বিষয়া আছে আমি আজিলৈকে নেজানিলোঁ। শেষত ফাৰ্ম্মখন অৰণ্যত প'ৰণত হৈছেগৈ।

আনহাতে মই জাতিৰ পিতা মহাত্মাগান্ধীৰ 'গ'টু দি ভিলেজৰ' সুৰতে কওঁ যে কৃষি বিষয়া সকলৰ কাৰ্য্যালয় গাৱঁত পাতক, বিষয়া সকল গাৱঁলৈ যাওঁক, খেতিৰ পথাৰত মাটি পৰীক্ষা নিৰীক্ষা কৰি, কোন পথাৰত কোন বিধ শস্য দিলে বেছি উৎপন্ন হব--তাত সেই খেতি কৰাৰ ব্যৱস্থা দিয়ক আৰু কব কেনে ভাৱে বান্ধ, ডোং আদি বান্ধি জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰিব পাৰে-তাক যথাস্থানত গবেষণা কৰি ব্যৱস্থা কৰক'। তেতিয়াহে মহাত্মাগান্ধীৰ সেই অভিজান সফল হৈ উঠিব। ইয়াৰ বাহিৰেও আমাৰ তথাকথিত কৃষক সকলৰ আৰু অন্যান্য কিছুমান অভাৱ-অভিযোগ আছে। সেইবোৰ হৈছে—কৃষকৰ প্ৰধান অভাৱ মূল ধন বিনা মৰ্টগেজত পাবপৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে– যাতে খেতিয়কে এবাৰ মহকুমা পৰিষদ, এবাৰ এচ,ডি অ এবাৰ বেংকৰ কৰ্ম্মকৰ্ত্তা আদি এশ-এজনৰ ওচৰলৈ গৈ হাবাথুৰি খাই বিফল হব লগা নহয়। ইয়াৰ পিছতে শস্যত হোৱা বেমাৰৰ ঔষধ, বীজ আধুনিক যন্ত্ৰপাতি, ৰাসায়নিক সাৰ, আধুনিক যন্ত্ৰপাতি চলাব পৰাৰ প্ৰশিক্ষণ, সাধাৰণ শিক্ষা, আৰু খেতিয়কৰ উদ্বৃত্তাংশৰ সুলভ মূল্যত বেচিব পৰাকৈ স্থানীয় বজাৰৰ সৃষ্টি কৰা আৰু তাৰ লগতে যান-বাহন চলাচলৰ সু-ব্যৱস্থা আদি। এই বিষয় কেইটাৰ প্ৰতি বিশেষভাৱে দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিবলৈ চৰকাৰৰ আগত ডাঙি ধৰিলোঁ।

দেশত গ্ৰ মৰ ফুডৰ ধ্বনি জাউৰীয়ে জাউৰীয়ে উঠিলেও আৰু দেশত যদিও উৎপন্নৰ পৰিমাণ-বাঢ়িছে, শতকৰা বৃদ্ধি পালেও সি ইণ্টেনচিভ কালটিভেশ্বনৰ দ্বাৰা হোৱা নাই, এক্সটেনচিভ কালটিভেশ্বনৰ দ্বাৰাহে বাঢ়িছে। তাকৰীয়া মাটিতে অধিক শস্য উতপাদন কৰিব পৰাকৈ গাওঁ বিলাকলৈ বিজুলী শক্তি সম্প্ৰসাৰিত কৰি জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা হাতত লব লাগে। যাতে আমাৰ কৃষক সকলে কেৱল বতৰৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি এটা খেতিকে কৰি থাকিব লগা নহয় আৰু একেডৰা মাটিতে অন্ততঃ ২।৩ টা খেতি কৰিব পাৰে। আনাহতে আধুনিক ধৰণৰ সাজ সৰঞ্জাম ট্ৰেক্টৰ আদিৰ দৰে যন্ত্ৰ প্ৰচলনৰ বাবে যুবক সকলক

প্ৰশিক্ষণ দিব লাগে আৰু প্ৰশিক্ষণপ্ৰাপ্ত যুৱক সকলৰ হাতত বৰ্ত্তমানৰ বিস্তৃত নিবনুৱা সমস্যা সমাধানৰ কাৰণে চাৰ্ভিচ কো-অপাৰেটিভ ইউনিট খুলি যুৱক সকলক গঢ়ি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। তদুপৰি চৰকাৰৰ বীজ নিগম, বীজ নিগম, এগ্ৰো ইন্দ্ৰাষ্ট্ৰিজ কৰপোৰেচন আদি প্ৰতিষ্ঠানবোৰ পুনৰগঠন কৰি এই বিলাকৰ লগত কৃষক সকলৰ পোনপটীয়া সম্বন্ধ স্থাপন কৰিব লাগে আৰু তাৰ সু-প্ৰচাৰৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে যাতে এই বিভাগবোৰৰ কাৰ্য্যক্ৰম বিষয়ে সকলো ধৰণৰ কৃষকে বা-বাতৰি লব পাৰে আৰু বিভাগ বিলাকৰ লগত অভিবেক্ত যোগাযোগ থাকিব লাগে।

কৃষি পথাৰত পানী যোগানৰ বাবে চৰকাৰে অনা পাইপ ট্ৰেক্টৰ আদি ব্যৱহাৰৰ কথা কাগজে পত্ৰে আৰু এই সদনতো বহুতবাৰ আলোচনা হোৱা দেখিছো। এই দুৰ্নীতি বিলাক দূৰ কৰাৰ কাৰণে চৰকাৰে যৎপৰোনাস্তি চেষ্টা কৰা উচিত আৰু দুৰ্নীতি পৰায়ণ বিষয়া ধৰিব পাৰিলে বা প্ৰমানিত হলে তেওঁলোকৰ ওপৰত বিহীত ব্যৱস্থা অৰ্থাৎ শাস্তি দিব লাগে। আমাৰ চৰকাৰে যদি এই দুৰ্নীতিবোৰ কঠোৰভাৱে দমন কৰিব নোৱাৰে বা মাননীয় মন্ত্ৰী সকল দুৰ্নীতিৰ পৰা নিজে নিজে আতৰত থাকিব নোৱাৰে তেনেহলে বিষয়া বিলাকৰ ওপৰত ইমানবোৰ দায়িত্ব টকাপইচা জাপি দি কেতিয়াও দুৰ্নীতি দমনত আগবাঢ়ি যাব নোৱাৰে। আজি অসমৰ সকলো জনতাই সমৰ্থন জনাব আমিও সমৰ্থন জনাম যদি আমি নিৰ্ব্বাচনত দি অহা প্ৰতিশ্ৰুতি গৰিবী হটাও, দুৰ্নীতি দূৰ কৰিম ইত্যাদিৰ আপোনালোকে অতি সোনকালে সমিধান দিব পাৰে।

(সময়ৰ সংকেট)

গতিকে মই অনুৰোধ কৰো যাতে আমাৰ মন্ত্ৰী সকল এই দুৰ্নীতিৰ পৰা বিৰত থাকি এই দমন প্ৰচেষ্টা অৱলম্বন কৰে তাৰ বাবে নিবেদন কৰি মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

শ্ৰীজানকী নাথ সন্দিকৈ: মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, কৃষিৰ শিতানত যি টকা ধৰিছে তাৰ কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ সমৰ্থন কৰি দুষাৰমান কব খুজিছো। প্ৰথম কথা হল আমাৰ খেতিয়কক যিখিনি সুবিধা দিব লাগে সেই সুবিধা খিনিৰ বাবে মঞ্জুৰি টকা যথেষ্ট হোৱা নাই। খেতিয়কক মাটি দিয়াৰ কথা যেনেকৈ চিন্তা কৰিছে এই চিন্তা সহজে কামত লগাব পৰা নাই। কিন্তু এই কামখিনি কৰিব পৰা অৱস্থাত খেতিয়কৰ যিখিনি মাটি আছে সেই মাটিখিনি যান্ত্ৰিক উপায়েৰে চহাই দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব পাৰে। আনহাতে পানীযোগানৰ ব্যৱস্থা

কম বেছি পৰিমাণে হলেও যোগাৰ কৰি দিবলৈ আচনি লব পাৰে কিন্তু ২—৩ টা পৰিকল্পনাৰ পাচতো কৰিব পাৰিলেনে ? কিন্তু নকৰিলে বা কৰিব নোৱাৰিলে। এই পানী যোগান ব্যৱস্থা নোহোৱাৰ ফলত আমাৰ বহুতো খেতিৰ মাটি এনেয়ে পৰি থাকে।

আন এটা কথা কোৱা হৈছে পচন সাৰৰ বিষয়ে। আচলতে সকলো খেতিৰ কাৰণে পচন সাৰ উপযুক্ত নহয়। য'ত ধানখেতি হয় তাত পচন সাৰ দিলে পানীয়ে উটাই লৈ যায়।

তাত ৰাসায়নিক সাৰ ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে। মাটিত এচিড জাতীয় মেন্নিউৰ দিলে যাতে মাটি নষ্ট নকৰে তাৰ বাবে সাৱধান হব লাগে। মাটিৰ উৰ্ব্বৰা শক্তি বৃদ্ধি কৰিবলৈ হলে এলকালাইন মেন্নিউৰ ব্যৱহাৰ কৰিব লাগিব। এই বিলাক বিভাগীয় এক্সপাৰ্টৰ হতুৱাই তদন্ত কৰি চাব লাগে। আন এটা কথা হ'ল—কোনো ব্যৱস্থা হোৱা নাই। কোনো ব্যৱস্থা খেতি বিভাগৰ পৰা দিয়া নাই। চাহৰ ক্ষেত্ৰত সেইটো হৈছে, নিজে কৰি লৈছে বা কোম্পানীয়ে কৰি লৈছে আৰু সেইদৰে চলি আছে। কিন্তু ধান খেতি বা অন্য খেতি মৰাপাট বা ক্ৰেচ ক্ৰপ আদিত এই সাৰৰ ব্যৱস্থা নাথাকে। আনহাতে খেতিয়ক সকলে মহাজন সকলৰ পৰা ধাৰ লয় আৰু সেই ধাৰৰ পৰিবৰ্ত্তে যিখিনি শষ্য দিয়ে, সেই শষ্য খিনি অতি সস্তা দামতে তেওঁলোকক দি দিয়ে আৰু ফলত দুখীয়া খেতিয়ক সকল দুৰ্যোগত পৰে। সেই কাৰণে বেংকিং ব্যৱস্থাৰ পৰা যাতে খেতিয়ক সকলে ভাল সুবিধা লব পাৰে তাৰ ব্যৱস্থা কৰা কাৰণে নিতান্ত বাঞ্ছনীয়। আমাৰ মাননীয় সদস্য সকলে কৈছে যে যি বিলাক শিক্ষিত খেতিয়ক কলেজৰ পৰা ওলাই আহিছে বা কৃষি বিষয়ত বিশ্ব বিদ্যালয়ৰ উপাধি লৈ আহিছে তেওঁলোকে তলৰ কথাবিলাক নিশিকে বা নাজানে। সেইকাৰণে তেওঁলোকে তলৰ কথা বিলাক নজনাকৈয়ে ওপৰত অংক কৰে। তেওঁলোকে ভুল অঙ্ক কৰাৰ হিচাব বা প্ৰমাণ আমি পাইছো। ৪/৫ জনীয়া পৰিয়াল এটাত ১২ বিঘা মাটিত খেতি কৰিলে অন্য এজন মানুহ হালোৱা হিচাবে নিয়োগ কৰিব লাগে। সেই ১২ বিঘা মাটিত দুটা খেতি কৰিলে ৩০ মোনতকৈ ফল আশা কৰিব নোৱাৰি কাৰণ গড় হিচাবে ২৪-২৫ মোনৰ বেচি শষ্য নহয়। ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ কিনাৰত পলসুৱা মাটি বা অন্যান্য উৰ্ব্বৰা মাটিত ২৫ মোনৰ ভিতৰত আশা কৰিব পাৰি। এই, যিটো উপাৰ্জন তাৰ এষ্টিমেট হব লাগিব আৰু সেই এষ্টিমেট অনুসাৰে

খেতিয়ক সকলে কিমান উপাৰ্জন কৰিব পাৰে তাৰ অংক কৰিব লাগে।

যি বিলাক মাটিত দুই তিনিটা খেতি কৰিব পাৰি সেই বিলাক মাটিৰ উপাৰ্জন বঢ়াবৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব। সাধাৰণতে আমাৰ বাম মাটি বৰ বেচি নহয়। দ মাটি আমাৰ দেশত বেচি। তাৰ পিচত আমাৰ খেতিৰ বিষয়ত নিগম কৰাৰ কথা চিন্তা কৰিছে আৰু এই নিগমৰ জৰিয়তে নিবনুৱা যুৱকক চাকৰি বাকৰি দিয়াৰ কথা চিন্তা কৰিছে। এই মাটিৰ পৰা কিমান উপাৰ্জন হব তাক কিমানক কাম দিব পাৰি সেই বিষয়ে ভালকৈ চিন্তা নকৰিলে, পথ পৰিবহন নিগম আৰু চিদ কৰপৰেচনতকৈ আৰু বেচি ঘাটি পৰিব। গতিকে ব্যৱসায়ীক দিশৰ পৰা আমি এই বিলাক চাব লাগিব। কৃষি বিভাগৰ তৰফৰ পৰা কেৱল আচনি ললেই নহব। লাভ লোকচান আগেয়ে উলিয়াই লৈ এই নিগমৰ কাম আৰম্ভ কৰিব লাগিব।

Smti. Pranita Talukdar : Mr. Speaker, Sir, in support of the demand for Grant under the head Agriculture, I want to speak afew words. Sir, the national economy of Assam mainly rests on the agriculture. Hence, since Independence, our government taken up various schemes in order to improve the method of cultivation and to increase the food production. During the 5-year Plan periods, the schemes under taken by the government were to provide all possible helps to our poor cultivators of the State to grow more food products. But still we have not become able to achieve our goal. I think, it is due to some drawbacks. We know that at the subdivisional level, we have got our Agriculture Officers and we have also got agricultural staff on the panchayat level. But these Officers, I think, are not interested in helping our poor cultivators in practical field. So, I hope these officers should be properly directed by our government to supervise the cultivable lands or the agricultural fields and to see to the difficulties that our poor cultivators are facing and help them wherever and whenever necessary. Mr. Speaker, Sir, the main draw-back for which our poor cultivators have not been able to grow more foodstuff is the water supply. Sir, in some areas, there are dearth of water and in some other areas there is surplus water. This is the problem in agriculture. Last year, not only in my constituency but also in some other areas of our State, due to drought, the crops of Ahu and Sali could not be grown and hence the cultivarors has to suffer a lot.

So, I hope that proper irrigational facilities would be provided in the drought areas. Another problem is due to surplus water. In my constituency, at the villages-Sahpur, Jamadarbori and Kayastha goan......cultivable lands with crops got submerged every year due to irregular opening of old railway cyphoon, and the present mostly closed 4 pipes at the old railway line in between Sorbhog and Beke; Many representations have been submitted by the local people to the railway authorities but nothing has yet beendone So, I would request the hon'ble Minister, Agriculture to help the people in taking up this important matter with the railway authorities. If this is done, this will really help the people to drain out surplus water to grow more food. Another difficulty is the financial difficulty because in Assam the financial condition of our poor cultivators is very bad; so they should be helped; agricultural loans. There has been nationalisation of banks; there has been much publicity about the nationalised banks and we are always speaking that our cultivators will get loans from those banks but in actual practice, it is quite the opposite. Our poor cultivators are not getting any benefit from these banks. So, I would draw the attention of our hon'ble Chief Minister in this regard so that good measures be taken to offer agricultural loans from these Banks to the cultivators on easy terms. Another difficulty that our cultivators are facing is the land problem. we know, Sir. that our population is increasing but the land is limited. We also know that every year, our cultivable lands are being damaged by erosion and floods. So, I hope our government will take up schemes and take some measures to stop this erosion and also to stop flood. And specific scheme should be taken up to grow more and good variety of foodstaff in limited land.

About seeds, I like to say that the seeds given by Seed Corpn. to the cultivators are bad and useless. I think the Seed Corpn. has to be abolished and the seed farms are to be given under the direct management of the Agriculture deptt. We are glad to know that our government has taken up schemes for rural electrification. So, I hope that for our cultivable lands there should be provision for

lift irrigation. Last of all I would suggest that as there is Agriculture University in our State, more Agriculture colleges should be opened in the State and I hope that in our Boys high Schools and higher secondary schools the subject-agriculture and the methods of cultivation should be included in their currucula, and the officers concerned of our State should supervise the agricultural field in helping our cultivators. With these few observations, I conclude my speech.

শ্ৰীৰাম চন্দ্ৰ শৰ্ম্মা ঃ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, সদনত কৃষিৰ শিতানত থকা মঞ্জুৰীৰ ওপৰত যিটো কৰ্ত্তন প্ৰস্তাব আনিছে তাকে সমৰ্থন কৰি মযো দুআষাৰ কবলৈ থিয় হৈছো। আজি অসমত শতকৰা ৭৫ ভাগ মানুহে খেতিৰ ওপৰত জিবিকা নিৰ্ব্বাহ কৰে আৰু আমাৰ যি শীৰ্ষস্থানীয় নেতা সদনৰ সদস্য সকল তেওঁলোকেও এই লোক সকলে কৰা খেতিৰ ওপৰত বৰ্ত্তী আছে। মুঠতে কবলৈ গলে এই কৃষক সকলে দিয়া বৰঙনিৰ ওপৰতেই দেশ চলিছে। সেই কৃষকৰ প্ৰতি কোনেও ভাল চকু দিয়া নাই বুলিলেও হয়। দেশৰ যি ৭৫ ভাগ লোকৰ ওপৰতেই দেশ চলিছে অথচ সেই লোক সকলে কৰা ব্যৱসায়ৰ প্ৰতি কোনে দৃষ্টি ৰাখিছে এই কথা কৃষক সকলে নজনা নহয়। আমাৰ বিগত ৩টা পৰিকল্পনাত ১ লাখ ৭ হাজাৰ মানুহক ভিক্ষাৰী কৰিছে আৰু ৭৫ লাখ মানুহক অৰ্ধাহাৰী অনাহাৰী অবস্থাত পোলাইছে। এই পৰিকল্পনা সমূহৰ পৰিনাম স্বৰূপে দেশত সদায়ে আৰ্থিক অনাটন দেখিবলৈ পাইছো। মুঠৰ ওপৰত দেশৰ কৃষকৰ অৱস্থা আজিলৈকে ভাল কৰিব পৰা নাই। বৰ্ত্তমানে যি পদ্ধতি অনুসৰণ কৰা হৈছে তাৰ দ্বাৰা কেতিয়াও দেশৰ অবস্থা ভাল নহয়। আজি জাপানী পদ্ধতিত আমাৰ কৃষি উন্নতি কৰিবলৈ ওলাইছে, নানা তৰহৰ চিদ কাৰম কৰিছে, নানা ধৰণৰ বৈজ্ঞানিক ক'ত সাৰ প্ৰয়োগ কৰিবলৈ ওলাইছে, কিন্তু অসমৰ মাটি কি সচৰ প্ৰয়োজন কেনে সাৰৰ প্ৰয়োজন তাৰ জানো গবেষনা কৰিছে? ইয়াৰ ফলত খেতিৰ উন্নতি হওক চাৰি খেতিয়কে মূলাও হেৰুৱাইছে। আজি ৰাজস্থান আৰু পঞ্জাবৰ নিচিনা মৰুভূমিটো সৰহ উৎপাদনৰ ব্যৱস্থা হৈছে কিন্তু আমাৰ কৃষি চলাবলৈ আজিও ভেকুলি বিয়া নাপাতিলে পানী নাপায়। আজিও আমাৰ দেশত এফালে বানপানীৰ প্ৰকোপত খেতি নহয় আৰু আন ফালে পানীৰ অভাবত খেতি নহয়। আজিও অসমত বহু ঠাইত এটুকুৰা মাটিত মাত্ৰ এটা খেতি হয়। মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিছাৰিছো

ফাৰ্ম বা ফাৰ্মৰ বিষয়া আৰু গ্ৰামসেবক ও সাধাৰণ খেতিয়কৰ মাজত সম্বন্ধ কি যে নানা ঠাইত নানা আদৰ্শ কৃষি ফাৰম খুলি দেশকে সৰহ শস্য উত্পাদনৰ ব্যবস্থা কৰিছে। গুৱালপাৰা নগাওঁ আদিত এনে ধৰণৰ ফাৰম খুলিছে কিন্তু তাৰ দ্বাৰা সৰহ শষ্য উৎপাদন হৈছে নে সাধাৰণ খেতিয়কৰ আৰু উত্কৰ্ষসাধন হৈছেনে? তাৰ পৰা আমাৰ কৃষকে কোনো সহায় পোৱা নাই। জাপানী পদ্ধতিত আমাৰ খেতিয়কে হাতত স্কেল লৈ খেতি কৰাৰ অবস্থা এতিয়াও আমাৰ দেশত হোৱা নাই। আমাৰ দেশত কৃষিৰ উন্নতি হব লাগিলে, পানী যোগান বিভাগ, বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগ আৰু কৃষি বিভাগ এই তিনিটা সংশ্লিট বিভাগে যদি সহায় নকৰে তেন্তে কৃষিৰ উন্নতিৰ কোনো উপায় নাই। আজি খেতি কৰিলেও বানপানী হৈ খেতি মৰে এফালে পানীৰ অভাবত খেতি কৰিব নোৱাৰে গতিকে এনেকুৱা অবস্থাত শতকৰা ৫০ ভাগৰে খেতি হোৱা নাই। আৰু হলেও উত্চন্ন হৈছে। খেতিয়কৰ এই সমস্যা বিলাক সমাধান কৰিবলৈ প্ৰধানকৈ কৃষি বিভাগ আৰু ই, এন, দি, বিভাগে নিয়মীয়া পানী যোগানৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। বানপানী নিৰোধ কৰি আৰু পানী নোহোৱা ঠাইত পানী যোগানৰ ব্যৱস্থা নকৰিলে খেতিৰ কেতিয়াও উন্নতি হব নোৱাৰে। তাৰ পাচত বহুত খেতিয়কে ম্যাদি মাটি নোহোৱাৰ কাৰণে ঋণ নপায়, ৰীণ পোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ গাওঁ সমূহত একোটা অঞ্চলত ৰীণ দানৰ কাৰণে ব্যাঙ্ক বিলাক থাকিব লাগে। আজি যিবিলাক ঠাইত ব্যাঙ্কৰ ব্যৱস্থা নাই, তাত প্ৰতিস্থা কৰিব বুলি মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিলো। সময় কম এটা গান মনত পৰিছে 'জিয়া বাটত জীৱন সাঁকো থৰক বৰক কপে' তোৰে মোৰে একেই দশা কম বেছি কপে। গতিকে আমি সকলো সদস্যও খেতিয়কৰ দশা প্ৰায় একে, ভাৱ আৰু পৰামৰ্শও একে। চৰকাৰে - মাননীয় সদস্য সকলে দিয়া ও মোৰ পৰামৰ্শ মানিলে নিশ্চয় ৰাইজৰ উপকাৰ হব।

ইয়াকে কৈ মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰিছো।

শ্ৰীলীলা কান্ত দাস: মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় এই বছৰৰ কৃষি মঞ্জুৰীৰ দাবীৰ সমৰ্থন জনায় মযো দুবাষাৰ কবলৈ আগবাঢ়িছো। অসমৰ শতকৰা ৮০ ভাগ মানুহ খেতিয়ক। এই খেতিয়ক সকলৰ কাৰণে এতিয়ালৈকে ৪ টা উন্নয়ন পৰিকল্পনাত আমাৰ দেশত যি টকা বিনিয়োগ কৰা হৈছে সেই টকা প্ৰকৃততে খেতিয়কৰ স্বাৰ্থত অহাকৈ বিনিয়োগ কৰা হোৱা নাই। উদাহৰণত

মই কওঁ যে— এই বছৰ ৰাজ্য চৰকাৰে যি টকা বাজেটত মঞ্জুৰী ধৰিছে, সেই টকাৰ কৃষি শিতানত বাজেটৰ মূল ব্যয়ৰ শতকৰা, প্ৰায় ৩.৩৩ ভাগহে। কৃষি শিতানৰ এই মঞ্জুৰীৰ মাত্ৰ পাচ ভাগৰ এক অংশ টকাহে খেতি উন্নতিৰ কাৰণে হব। বাকী সমুদায় টকা বিভাগীয় দৰ্মহা আদিত যাব। আজি যি ধৰণে উন্নয়ন পৰিকল্পনা যুক্ত কৰিছে সি গণতান্ত্রিক অধীকাৰৰ ভিত্তিত হোৱা নাই আৰু পৰিকল্পনাত যি খৰচ কৰিছে সিও গণতান্ত্রিক সমাজবাদৰ দিশত খৰচ কৰা নাই। ফলত পৰিকল্পনাৰ ব্যয় অপচয় হৈছে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, কৃষি আচনী সমূহৰ সুবিধা কৃষকে যি ধৰণে পাব লাগিছিল সেইমতে পোৱা নাই কাৰণেই আজি বহুটো সমালোচনা আহিছে। মুঠতে আচনীৰ সুবিধা কৃষকে যি ধৰণে পাব লাগে সেই ভিত্তিত কৃষকক সহায় কৰাৰ কোনো ব্যৱস্থাই আচনীত নাথাকে। অধ্যক্ষ মহোদয়, খেতিৰ উন্নতি সাধিবৰ কাৰণে খেতিয়কক ৫ টা বিশেষ সুবিধা লাগে, সেই কেইটাৰ ১ম টো খেতি কৰাৰ যাৱতীয় সা-সৰঞ্জাম, ২য় টো উন্নত সঁচ, ৩য় টো সাৰ, ৪ৰ্থ টো পানী যোগান আৰু ৫ম টো খেতিৰ নিৰাপত্তাৰ ব্যৱস্থা। খেতিয়কে এই কেইটা সুবিধা প্ৰয়োজন মতে নাপালে খেতিৰ উন্নতি সধাটো অসম্ভব। সেই কাৰণে খেতিয়কক উন্নত গৰু-ম'হ বা যান্ত্রিক নাঙল, খেতিয়কৰ প্ৰয়োজনীয় সঁচ; ভাল ধৰণে সাৰ দিয়া, বৈজ্ঞানিক প্ৰদ্ধতিত পানী যোগান ধৰা আৰু খেতিৰ পোক নিবাৰণৰ যাৱতীয় ব্যৱস্থাৰ সুবিধাখিনি খেতিয়কক কৃষি উন্নতিৰ কাৰণে যোগান ধৰিব লাগিব। এই সম্পৰ্কত আজি খেতিয়ক খেতি কৰাত যি অভাৱ সেই অভাৱ পূৰ কৰিবলৈ চৰকাৰ অসমৰ্থ হৈছে। চৰকাৰী কৃষি বিভাগটোৱে প্ৰকৃততে খেতিয়কক কোনো উপকাৰ সাধিব পৰা নাই।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়—যান্ত্রিক নাঙল খেতিয়কে যেনে সুবিধাত পাব লাগিছিল সেই মতে পোৱাৰ কোনো ব্যৱস্থা নাই। প্ৰয়োজন মতে যান্ত্রিক নাঙল নাপায় আৰু যান্ত্রিক নাঙলৰ ভাৰা কৃষি সন্মত ব্যৱস্থাত ধাৰ্য্য কৰা নাই। যান্ত্রিক নাঙলৰ ভাৰা কোম্পানী আৰু নাঙল পৰিচালনাৰ মালিক অধিক লাভৰ সুবিধাৰ কাৰণেহে চৰকাৰে ঠিক কৰি দিয়ে, সাৰৰ মূল্যৰ ক্ষেত্ৰটো একেই অৱস্থা। আনহাতে খেতিৰ উন্নতি কাৰণে যি বিলাক নতুন সঁচৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে যেনে টাইচুং, আই আৰ এইট আৰু মনোহৰ শালি সেই সঁচ আমাৰ অসমৰ মাটিৰ লগত সম্পৰ্ক থকা সঁচ নহয়। সময়ত এই সঁচৰ পৰা লাভবান হওক চাবি মূলৰহে ঘাটি পৰিছে। অসমৰ মাটিৰ লগত এই

সঁচৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ সম্পৰ্কত বিশেষ কোনো গবেষণা কৰা নাই বুলি মোৰ ধাৰণা। আমাৰ স্থানীয় বহুটো ভাল সঁচ আছে সেই সঁচ বিলাক গৱেষণা কৰি উন্নত প্ৰদ্ধতিত খেতি কৰিলে টাইছুং আৰু মনোহৰ আদিত টকা বেচি লাভবান হব আৰু উৎপাদন শক্তিও বাঢ়িব। এইটো প্ৰকৃত কথা আৰু খেতিয়ক হিচাৱে এইটো মোৰ প্ৰমাণিত কথা।

সেই কাৰণে উপাধ্যক্ষ মহোদয়—মই কব খুজিছোঁ আমাৰ অসমলৈ যিমান বিলাক উন্নত সঁচ অনা হয়; সেই সঁচ আমাৰ মাটিৰ লগত সম্পৰ্ক ৰাখি আনিব লাগে। কোনোবা দেশত কিবা ধানৰ ভাল খেতি হ'ল বুলিয়েই যে আমাৰ দেশটো হব এই কথা কেতিয়াও হব নোৱাৰে। আমাৰ অসমৰ মাটিৰ লগত টাইছুং, আই আৰ এইট আৰু মনোহৰ শালি ধানৰ ক্ষেত্ৰত এইটো প্ৰমাণিত।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়: সাৰ ব্যৱহাৰ কৰাটো অতি প্ৰয়োজন। সাৰেই খেতি। কিন্তু ৰাসায়নিক সাৰ যদি ৰীতিমতে ব্যৱহাৰ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব পৰা নাযাই তেন্তে তেনে সাৰদ্বাৰা আমাৰ উপকাৰত কৈ অধিক পৰিমাণে অপকাৰহে হব। সাৰ ৰীতিমত ব্যৱহাৰ কৰা কাৰ্য্য পদ্ধতিৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ কৃষি বিভাগ সজাগ আৰু পৈনত নহয়। খেতিয়কক সাৰ ব্যৱহাৰ কৰাৰ প্ৰকৃত প্ৰদ্ধতি কৃষি বিভাগে দিয়াটো প্ৰধান কৰ্ত্তব্য বুলি মই ভাবো। আমাৰ কৃষি বিভাগে পানী যোগানৰ ক্ষেত্ৰত কোনো এটা বৈজ্ঞানিক প্ৰদ্ধতিত সকলো খেতিয়কক পানী যোগান ধৰাৰ সু-ব্যৱস্থা কৰিব পৰা নাই। খেতি বৈজ্ঞানিক প্ৰদ্ধতিত প্ৰয়োজন মতে পানী যোগান ধৰিলে আশাতিত যে উৎপাদন বাঢ়িব এইটো নিশ্চিত। উপাধ্যক্ষ মহোদয় মই এক লাখ মানুহৰ এজন খেতিয়ক প্ৰতিনিধি হৈ ৫ মিনিটত; এই আমাৰ বাজেট অধিবেশনত কৃষি নিচিনা আমাৰ অতি প্ৰয়োজনীয় বিভাগটোত মোৰ প্ৰয়োজনীয় কথাখিনি কবলৈ সুবিধা নাপালো। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি মোক আৰু কবলৈ সময় নিদিয়াৰ কাৰণে মোৰ বক্তব্য ইমানতে সামৰণি মাৰিলো।

*Shri Upendra Das: Mr. Deputy Speaker Sir, I have heard the hon. Members' criticisms and suggestions with deep interest and I am glad that all have taken keen interest in increasing the agricultural production and elevating the condition of our poor cultivators, Sir; the Department has also taken various schemes for implementation such as, irrigation, rural electrification, supply of good seeds and improved method of cultivation and mechanised cultivation. Many of our

*Speech not corrected.

hon. Members have criticised that our Agriculture Department is not giving proper advice to our cultivators and as a result our poor cultivators are where they were before. (Mr. Deputy speaker vacated the Chair and Mr. Speaker occupied it). Sir, it is true that the condition of our cultivators in the villages is very bad and I quite appreciate the anxiety of the hon. Members. Whatever schemes are undertaken by the Department these are for the benefit of the poor cultivators, for the upliftment of their economic condition. Inspite of all the schemes and projects undertaken by our Government, our poor cultivators are still suffering from natural calamities like flood and draught. Our Government is trying its utmost to improve the condition of our cultivators by giving them all sorts of help. It is true that the assistance rendered by the Department is quite inadequate compared to the needs of our cultivators. Sir, some hon. Members have said that there is no link between the officers of the Department and the cultivators and that our officers are callous. I can tell you Sir that there might be one or two callous officers in the Department but by and large our officers are helpful to the cultivators. It may be a fact that some of our officers might be negligent to the jobs entrusted to them. But I can assure the hon. Members that those officers who are found to be negligent to their duties, they will be taken into task and suitable action will be taken against them.

Some hon. Members have said that irrigation facilities are not provided to our cultivators in time. Sir, in this connection I would like to bring to your kind notice the fact that so far we have been able to irrigate only 5 lakh acres of land and If we are to provide irrigation facilities to 50 lakh acres of land it will require Rs. 200 crores. But it will be an impossible task to undertake this venture with the present. financial resources available with the State. Even in the near future it may not be possible to do so. However, our Department is trying to provide irrigation facilities wherever possible and that is why we have undertaken so many irrigation schemes like shallow water irrigation scheme, deep irrigation scheme etc. Sir, it is true that for modern method

of cultivation irrigation facility must be provided. Unless proper irrigation facility is there, mere use of fertilizer will be of no use. It is also true that due to ignorance of our cultivators they could not get any benefit of chemical fertilizer because they do not know how to use fertilizer. Therefore it is very necessary that our cultivators are properly educated by publicity and propaganda so that they may know how to use fertilizer profitably.

Shri Dulal Chandra Khound: On a point of clarification Sir. The hon. Minister has said that our cultivators are to be educated by publicity and propaganda. May I know whether anything has been done by the Department in this regard?

Shri Dulal Chandra Barua: The point is whether the Department has issued any educative leaflet or pamphlat for the benefit of our cultivators? The Department has a wing for that purpose and that there is a publicity Officer. May I know whether the Department has so far issued any educative leaflet or not?

Shri Upendra Das (Minister): So far as my information goes, our department has published some papers, some literatures regarding use of fertilisers and how scientific methods are to be applied. In every Fair and Exhibition these papers are distributed and Gram sevaks are entrusted to distribute these. Our Gram Sevaks are also trained to impart training to the cultivators and we have also got small Farmers Training centres at Kahikuchi and Arunachal where the small farmers are given training for 15 to 18 days in a month in modern technic of cultivation. The Hon'ble members know Agro Industries have taken up distribution of tractors, power tillers etc. There are some allegations that they are not properly working.

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা: মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই এটা স্পষ্টিকৰণ বিচাৰিছো

মাননীয় অধ্যক্ষ:- মন্ত্ৰী নবহিলে মঞ্জুৰ কৰিব নোৱাৰো।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা: গ্ৰাম সেৱক সকল উপায়ুক্তৰ অধীনত থাকে। তাৰ মানে কৃষি পৰিদৰ্শকৰ তলত নাথাকে। আমাৰ কৃষি পৰিদৰ্শকৰ তলত কাম নকৰা অৱস্থাত সেইসকল গ্ৰাম সেৱকক লৈ কি ধৰণে আমাৰ কৃষিৰ উন্নতি কৰিব বিচাৰিছে সেইটো ভালকৈ আমাৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে বুজাই দিয়ক।

Shri Upendra Das (Minister) : I will reply to your question earlier. For modern and mechanised cultivation the Agriculture department is distributing tractors, power tillers and they have several branches all over Assam. We will see to what extent we lower the rental rate. But I would say that if a cultivator can grow 29 maunds of per bigha he can certainly be in a position to pay Rs. 18 to 20 per bigha as rental for the tractor or power tiller. One Hon'ble Member made an allegation that a tractor was given to a certain contractor free of cost. Here I would submit that this is not a fact. The tractor was lying idle and this was sold to the contractor. Some Hon'ble Members suggested about manufacturing of tractors and the like. The Agro Industries department have already taken up a proposal for manufacturing power tillers with German collaboration. It has been taken up with the Government of India and as soon as Government of India's approval is obtained we will start manufacturing these things. I would request my Hon'ble Members that they should also help our young entrepreneurs to establish such units which can manufacture these articles to be used by our cultivators. There are many young persons who are trying to establish such workshops in Assam and we are going to help those persons by technical guidance from our department. The Hon'ble Member, Shri Giasuddin Ahmed suggested that there should be such an organisation which can supply all things necessary to the cultivators so that the cultivators need not go from place to place. I agree with this and we shall have to consider this matter. It is a valuable suggestion. Mr. Umaruddin also has expressed his view in favour of this. Regarding extensive and intensive cultivation many Hon'ble Members said that due to extensive and intensive cultivation our output is increasing.

I can say to my hon. friend Shri Dulal Chandra Barua that the total output per acre has increased. I am referring a book 'Economic survey of Assam.' I can point out that the total yield per acre is going higher and higher. In 1951-52 it was 873 and it raised to 1009 in 1968-69. I have got the book with me.

Shri Dulal Chandra Barua : I want to say that this increase is not due to increasing in productivity but due to more areas being brought under cultivation. Sir, here is a point for clerification. The Minister has said

that there is increase in production during the plan period. This is not due to increase in production per acre rather this is due to extensive cultivation bringing more areas under cultivation. If he calculates on this basis of the figures the Minister will find that the production has decreased gradually.

Shri Giasuddin Ahmed : Sir, we are sorry that we are supplied with some wrong figures. May I tell him what was the total area under cultivation? During the first plan 3.67 lakhs hectar and the total production was 3.65 lakhs tonnes. In the second plan total area was 4.23 lakhs hectares and the total production 2 97 lakhs tonnes. In the third plan 4,90 lakhs hectares and pro duction was 3.80 lakhs tonnes. During the three adhoc plans the total area under cultivation was 5.96 lakhs hectares and the total production 4.13 lakhs tonnes. This is what we found in this booklet published by the Economics and Statistics deptt. of the Govt.

Shri Upendra Das (Minister) : Sir, may I submit that the total income from Agriculture since 1951 upto 66-67 1150 crores and 1410 crores respectively. This shows that our income is increasing from agriculture also.

Shri Dulal Chandra Barua : What is the percentage of increased ?

Shri Upendra Das (Minister) : The details are not with me now.

Shri Dulal Chandra Barua : What is the percentage of income received by the State Government during these years ?

Shri Upendra Das (Minister) . I have not calculated it on the percentage basis. Now, Sir, about Seed Corporation I am to say something. There are allegation about the Corporation that the Seeds supplied are bad and do not germinate and supply is not done timely, In this connection I would like to say that there are difficulties in procuring the seeds. The high yielding varieties of seeds are to be procured from outside the State. The main difficulty is with regard to transport bottleneck.

Shri Dulal Chandra Barua : What are those places ?

Shri Upendra Das (Minister) : The National Seed Corporation.

Sir, I quite agree with the anxiety of the hon. Members that the Seed Corporation is not functioning very well.

I have already stated that if any case of negligence is brought to my notice in the working of the Seed Corporation I Shall take drastic steps against the deliquent officers. I can assure the Hon'ble Members that I am going to re-organise the Seed Corporation so that this Corporation can properly cater to the needs of our agriculturists by supplying good quality of seeds and in right time. I am also going to reorganise the Agro-Industries Corporation, and I hope to complete the re-organisation before the next budget session of the assembly.

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা : চিদ কৰপৰেচনত আমাৰ চৰকাৰৰ চেয়াৰ কিমান আছিল ?

Shri Upendra Das (Minister) : In the year 68-69 the Seed Corporation earned a profit of Rs. 204860; in the year 1969-70 it incurred a loss of Rs. 1,94,400. 14; The account of 1970-71 is being audited and it has not been approved as yet.

Shri Dulal Chandra Barua : I can give the authentic figure. Rs.42 lakhs was the total loss incurred during 1970-71.

Shri Upendra Das (Minister) : Regarding fisheries, there has been deterioration in the production of fish in our fisheries mainly because of construction of bunds by the E & D Department thus preventing fish from breeding. There is no co-ordination between the Fishery Department, E&D Department and the Revenue Department. The Fisheries Department is taking new scheme for production of more fishes by pissiculture and by improving the conditios of the existing fisheries.

Regarding Agriculture education, one suggestion has been given by Hon'ble Member Shri Bora that agricultural education should be imparted to students in schools. Sir, this sort of education is being given in our Multipurpose Schools.

Sir, the various suggestions given by the Hon'ble Members would be carefully examined and translated into action wherever possible. It is our bounden and sacred duty to improve the lot of our poor agriculturists.

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ খাউন্দ : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই এটা কথা কৈছিলো. সেইটো হৈছে কৃষি বিভাগৰ এটা মেজিকৰ কথা । ঘেঁহু সিঁচিলে যে বাউ

ধান গজে, সেই সম্পৰ্কে মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে একোকে নকলে। ইয়াৰ ওপৰিও আৰু এটা কথা মই কৈছিলো সেই কেইটা আছিল কৃষি বিশ্ব বিদ্যালয় সম্পৰ্কে। মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে সেইফালে অলপো পোহৰ নচতিয়ালে, অলপ পোহৰ চতিয়াবনে?

Shri Upendra Nath Das (Minister): The University is an autonomous body and Government has nothing to do with it except financing it. The University has a Board, and the Board will look after all these matters. Four of our Hon'ble Members are also in the Board.

Sir, if anything is wrong, that will be definitely looked into by the Government

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ খাউণ্ড: মই মন্ত্ৰী মহোদয়ক দুখেৰে সৈতে জনাইছো যে তেখেতে কথাটো আকৌ এনেকৈ কৈছে। মই অসম চৰকাৰৰ কৃষি বিশ্ব-বিদ্যালয় সম্পৰ্কে কিছুমান দায়িত্বৰ কথা পোন-পতীয়াকৈ কৈছিলো। তেখেতে এতিয়া কৈছে যে "আচাম গৱৰ্ণমেণ্ট হেচ নাথিং টু ডু" কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ লগত চৰকাৰৰ সম্বন্ধটো আকৌ অধ্যয়ন কৰি চাব নে?

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা: অধ্যক্ষ মহোদয়, মই এটা কথা জানিব খুজিছো যে কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ত আমাৰ চৰকাৰৰ কিছু টকা খৰচ কৰা হৈছে, তাৰ বিনিময়ত আমি একো নিবিছাৰিম নে কি?

শ্ৰীউপেন্দ্ৰ নাথ দাস (মন্ত্ৰী): সেইটো নিশ্চয় চাব লাগিব, কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ে কি কৰিছে কি নকৰিছে সেইটো চাব লাগিব। আমি এই গোটেই ব্যৱস্থাটো "বৰ্ড অব মেনেজমেণ্ট, একাদেমিক কাউন্সিলক আমি যিটো টকা দিওঁ সেই টোৰ প্ৰপাৰ ইউটিলাইজ চৰকাৰে বিবেচনা কৰি চাব লাগিব।

Shri Upendra Nath Das(Minister):- Sir, the management is there and they will definitely look into it, whether the money is properly utilised or not as given by the Government. That will be seen if anything is done which is not proper and conducive to the people.

ডঃ ৰবীন্দ্ৰ নাথ গোস্বামী: অধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই সদনত চিদ ফাৰ্মে ১৯৬৮ চনত যিটো লাভ কৰাৰ কথা কৈছে সি বৰ গুৰুত্বৰ কথা। Estimate কমিটিৰ যিটো ৰিপৰ্ট সদনত দাখিল কৰিছে তাৰ ১৪ পৃষ্ঠাৰ যি কেইটা লাইন আছে মই পঢ়ি দিছো।

"The Corporation has shown a net profit of Rs. 3, 66, 824. 48 p. during the year 1968. The Committee could not understand how the net profit is arrived at. The Corporation received an amount of Rs. 7,69, 000 as grants-in-aid in the year 1967-68 which has been shown in the receipt sides. Though this amount cannot be considered to be a liab ility of the Corporation yet the Committee feels that this amount cannot be taken as receipts earned by the Corporation through its business transaction either. Hence it should not have been added to the receipts earned by the Corporation for which a profit of Rs. 3, 66, 824. 68 P. has appeared in the profit and loss accounts. The Committee on the other hand has found that the Corporatiou has sustained a loss of Rs. 4, 02, 175. 52 p. in the year 1967-68. The Committee has not also understood how a Private Limited Company run on commercial line can get grants-in-aid from Government where the Government itself is a shareholder." এই কমিটিৰ চেয়াৰ মেন আছিল সদনৰ মাননীয় সদস্য

শ্ৰীআতাউৰ ৰহমান আৰু সদস্য আছিল এতিয়াৰ মন্ত্ৰী শ্ৰীগগৈ ডাঙৰীয়া

Shri Upendra Nath Das (Minister): sir, I will look in to the matter and I will reply later on.

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা: মই কেইটামান তথ্য-পাতিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি চৰকাৰক জনাইছিলো যে আমাৰ গাওঁলীয়া অঞ্চলত ভিক্ষাৰীৰ সংখ্যা আগতে বৰ কম আছিল, কিন্তু এতিয়া ভিক্ষাৰীৰ সংখ্যা খুব বাঢ়ি গৈছে। বিশেষকৈ কামৰূপ, গোৱালপাৰা, শিৱসাগৰ, তেজপুৰ, মঙ্গলদৈত আমাৰ কৃষকৰ তৰফৰ পৰা বিশেষ ধৰণৰ ভিক্ষাৰীৰ সংখ্যা বাঢ়ি গৈছে। চৰকাৰে গৰীবী হতাও, অন্যায় হতাও, দাৰিদ্ৰ হতাও আদি যি ধ্বনি তুলিছে কিন্তু গৰীবৰ সংখ্যা বাঢ়িহে গৈছে সেই সম্পৰ্কত কৃষি বিভাগৰ আৰু ৰাজহ বিভাগৰ সম্পৰ্ক আছে, এই সম্পৰ্ক বিশেষ ধৰণৰ চিন্তাৰ কথাবোৰ এই ভিক্ষাৰী বিলাকৰ কথা কৃষি মন্ত্ৰী মহোদয় আৰু মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয় আৰু সদনৰ সকলো সদস্যই জানে। এই ভিক্ষাৰী সকল ভাল ভাল খেতিয়ক আছিল, তেওঁলোকে সৰ্বস্বান্ত হৈ তেওঁলোকে সৰ্ব্বস্ব বিক্ৰী কৰিব লগীয়া হৈছে। মই মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়, কৃষি বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয় আৰু ৰাজহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো যে এই সম্পৰ্কে এটা অনুসন্ধান কৰি বিহিত ব্যৱস্থা লোৱাৰ কথা চৰকাৰে চিন্তা কৰিবনে?

শ্ৰীউপেন্দ্ৰ নাথ দাস (মন্ত্ৰী) : মাননীয় সদস্য গৰাকীয়ে যিটো কথা কৈছে সচাকৈয়ে এসময়ত অসমত ভিক্ষাৰীৰ সংখ্যা নিচেই কম আছিল, আজি কিছু দিনৰ পৰা অসমৰ মানুহ ভিক্ষাৰী হব ধৰিছে। এই অৱস্থা কেনেকৈ হৈছে, কিয় হৈছে খেতিয়কৰ কিয় এনে দুৰ্গতি হৈছে, উত্পাদন নোহোৱাৰ কাৰণে হৈছে নে ইয়াৰ সকলো তথ্য-পাতি সংগ্ৰহ কৰি মাননীয় সদস্যক পিচত জনাব পাৰিম বুলি আশা ৰাখিছো।

শ্ৰীঅযোধ্যা ৰাম দাস : অধ্যক্ষ মহোদয়, কৃষি বিভাগৰ ক্ষেত্ৰত বহুতো কথা কোৱা হৈছে। মীন মহলৰ চেটোলমেন্ট দিয়াৰ কথা আৰু তাৰ অৰাজকতাৰ কথা বিৰোধী দলৰ সদস্য শ্ৰীবৰুৱা ডাঙৰীয়াই কৈছে। ক' অপাৰেটিভ চোচাইটি কৰি চিহুয়েল কাষ্টৰ মানুহক মীন মহল দিয়াৰ কথা চলি আছে, কিন্তু চৰকাৰে জানে যে তেনেকুৱা হেজাৰ জন দুখীয়া মানুহৰ নামত ক' অপাৰেটিভ কৰিলেও তেওঁলোকৰ অৱস্থা টনকীয়াল নহব। প্ৰকৃত মীন ব্যৱসায়ীয়ে যাতে মীন মহল পায় তেনেকুৱা এটা ব্যৱস্থা কৰাৰ কথা চৰকাৰে চিন্তা কৰিছেনে? মীন মহলৰ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই এই সদনত আজিয়েই এই বিষয়ে এটা স্পষ্টী কৰণ দিবনে?

শ্ৰীউপেন্দ্ৰ নাথ দাস (মন্ত্ৰী) : মাননীয় সদস্যগৰাকীয়ে যিটো প্ৰশ্ন কৰিছে, সেই প্ৰশ্নটোৰ বিষয়ে চৰকাৰে বহুদিনৰ পৰাই চিন্তা কৰি আহিছে। সেই মাছমৰীয়াসকলক কেনেকৈ আৰ্থিক সুবিধা দিব পাৰি আৰু তেওঁলোকৰ অৰ্থনৈতিক অৱস্থা কেনেকৈ ভাল কৰিব পৰা যায়—সেই উদ্দেশ্যে চৰকাৰে সমবায় গঠন কৰি তেওঁলোকক কেনেকৈ চেট'লমেন্ট দিব পৰা যায় তাৰ বাবে সকলো ধৰণৰ চেষ্টা কৰি আহিছে আৰু সেই উদ্দেশ্যই তেওঁলোকক কিছুমান ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে ৰেহাই দি আহিছে। কিন্তু বৰ দুখৰ বিষয় যে কিছুমান বুদ্ধিজীৱি সকলে সেই মাছমৰীয়া সকলক নানা প্ৰলোভন দেখুৱাই তেওঁলোকক হাত কৰি লয় আৰু যিটো চৰকাৰে অনুদান দিয়ে সেইটোকো সেই বুদ্ধিজীৱি সকলেই ভক্ষন কৰে। গতিকে এই মাছমৰীয়া সকলে যাতে সমবায়ৰ যোগেদি কিছু উন্নত অৱস্থালৈ আহিব পাৰি তাৰ বাবে প্ৰতি বছৰি শতকৰা ১০ টকা ৰেহাই দি একোটা ফিছাৰী দিয়া হৈছিল : কিন্তু কাৰ্য্যত দেখা গল যে যিবিলাকক টকা দিয়া হৈছিল সেই সকলে অনুসূচীত জাতিৰ নামত কিছুমান ফিছাৰী লৈ গলে—এইটো সচাকৈ ভাবিব লগীয়া কথা। মাননীয় সদস্য-গৰাকীয়ে যিটো উদ্বিগ্নতা প্ৰকাশ কৰিছে সেইটো ময়ো অনুভৱ কৰিছো :

কিন্তু ইয়াৰ এটা আশুসমাধানৰ কাৰণে চৰকাৰে চেষ্টা কৰা হৈছে আৰু মানুহবোৰ সকল কেনেকৈ সকলো ক্ষেত্ৰতে উন্নত হয় আৰু কি প্ৰকাৰে তেওঁলোকক চৰকাৰে উন্নত কৰিব পাৰি তাৰ কাৰণে সকলো প্ৰকাৰৰ চেষ্টা চলোৱা হৈছে।

Mr. Speaker : I think, the cut motions are withdrawn ?

(Voice : No, no)

Then I put the cut motion that the total provision of Rs· 4,58,90,400, under Grant No. 30, Major head "31-Agriculture" at pages 206-231 of the Budget, be reduced by Re. 1 i.e. the amount of the whole Grant of Rs. 4,58,90,400, do stand reduced to Re. 1/-

(After a pause)

The cut motion is lost.

Now I put the main grant.

That a sum of Rs. 3,42,75.4000, be granted to the Minister-in-charge to complete the sum of Rs. 4,58,90,400 necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1973 for the administration of the head "31-Agriculture".

(After a pause)

The Grant is passed.

Now I put the Grant No. 31.

That a sum of Rs. 26, 38 100, be granted to the Minister-in-charge to complete the sum of Rs. 35,39,200 necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March 1973 for the administration of the head %31-Ag.iculture-II-Fisheries".

(After a pause)

The Grant is passed.

Now I put the Grant No. 20.

That a sum of Rs. 7,91,100, be granted to the Minister-in-charge to complete the sum of Rs. 10,67,000 neccessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March. 1973 for the administration of the head "26 - Miscellaneous - Departments-other Miscellaneous Organisations-III-Weights and Measures".

(After a pause)

The grant is passed.

Next item Mrs. Barkataki please ?

Shrimati Renuka Devi Barkataki: Mr. Speaker, Sir, under Rule 54 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly, I beg to call the attention of the Minister-in-charge of Home to the following matter of urgent puplic importance etc.

(1) To the news item published in Assam Tribune on the 10th April, 1972 under the caption "Nagaland Demands possession of all Reserve Forests."

(2) It is a matter of public importance as the Chief Minister of Nagaland himself claimed quite a substantial area of our territory and that too with the boldness that "Nagaland would not claim any territory for which it could not produce sufficient documentary proof."

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): Sir, the attention of the Government of Assam has been drawn to the news item in Assam Tribune of 10th April, 1972 under the caption "NAGALAND DEMANDS POSSESSION OF ALL RESERVE FORESTS."

I have, during the present session, made three statements in reply to Calling Attention Motions and also replied a few starred questions on matters relating to this delicate boundary problem. The Hon'ble members have been informed that this Government have submitted a note to the Adviser to the Government of India in the Ministry of Home Affairs on Assam-Nagaland boundary based on historical and administrative reasons wherein it has been made clear that the boundary as described in the 1925 Notification was the correct and actual boundary.

As already mentioned earlier, in this delicate matter, we should view the situation in a spirit of mutual understanding and good will so that lasting, harmonious and happy relations develop between tne Government and the people of the two States. I would only repeat here that our basic stand on this delicate matter remains the same.

শ্ৰীমতী ৰেণুকা দেবী বৰকটকী : অধ্যক্ষ মহোদয়, মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ, ষ্টেট্‌মেণ্টটোৰ ওপৰত এইটোকে কব বিছাৰিছো যে-যি সময়ত আমাৰ চৰকাৰে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ওচৰত আবেদন-নিবেদন কাকুতি মিনতি কৰোতে ব্যস্ত আছে সেই সময়তে সংৰক্ষিত বনাঞ্চলত অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ ঘটনা ঘটিছে ইতিমধ্যে নগালেণ্ড

চৰকাৰে নগা মানুহক চিঠা আদিৰ জৰীয়তে মাটিৰ পট্টন দি আমাৰ দয়াং সংৰক্ষিত বনাঞ্চলত বসবাস কৰিবলৈ দিছে। মই আজিৰ কাগজত প্ৰকাশিত দৈনিক অসমৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ বাতৰিটোৰ প্ৰতি চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছোঁ যে-" প্ৰায় ২০০ নগা লোকৰ দৈয়াং বনাঞ্চলত অনুপ্ৰৱেশ" 'গঞা ৰাইজক ভিতি প্ৰদৰ্শন' - যোৰহাট ২৫ মাৰ্চ- "যোৱা শুকুৰবাৰে প্ৰায় দুশ নগা লোকে শিৱসাগৰ জিলাৰ দৈয়াং সংৰক্ষিত বনাঞ্চলত প্ৰৱেশ কৰি তাত বসবাস কৰি থকা অসমৰ গঞা ৰাইজক ভয় দেখুৱাই কয় যে তেওঁলোকে যদি এমাহৰ ভিতৰতে সেই ঠাই এৰি থৈ নাযায় তেন্তে তেওঁলোকৰ ঘৰ-বাৰী পুৰি পেলোৱা হব আৰু সা-সম্পত্তি নষ্ট কৰা হব।

নগাসকলে কবলৈ ধৰে মোকক চাঙৰ উপায়ুক্তই তেওঁলোকক সেই মাটিখিনি দিছে আৰু সেই বাবে সেই মাটিত বন্দ-বস্তি দিবলৈ শিৱসাগৰ জিলাৰ কৰ্তৃপক্ষৰ কোনো অধিকাৰ নাই।" মই এই কথাকেই চৰকাৰক সুধিব বিচাৰিছো যে যি সময়ত নগালেণ্ড চৰকাৰে অসমৰ বনাঞ্চলত চৰকাৰী ভাবে মাটিৰ পট্টা দিছে সেই সময়ত অসম চৰকাৰে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ওচৰত আবেদন-নিবেদনৰ মিনতি কৰিয়েই ব্যস্ত থাকিবনেকি ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) : এই বাতৰিটোৰ সম্বন্ধে খবৰ লব লাগিব। আমাৰ ষ্টেণ্ড সম্পৰ্কে বাৰে বাৰে কোৱা হৈছে।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা : অধ্যক্ষ মহোদয়, ষ্টেণ্ড ক্লিয়েৰ কৰাৰ কাৰণে নগালেণ্ডেও ষ্টেটাচ্ কো মেইনটেইন কৰিব লাগে। এইটোৰ সুবিধা লৈ তেওঁলোকে আমাৰ ভিতৰত সোমায় মাটি বে-দখল কৰি বহি লৈছে। এই সম্পৰ্কে কি ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিছে—একো কথাকেই নাজানিলোঁ। এগ্ৰিমেণ্টটো দুই পক্ষই আমি মানিম আমি মানিম বুলি কৈ নামানিলে কি হব-তাৰ কোনো উল্লেখ কৰা নাই। ইতিমধ্যে দিচৈত তেওঁলোকে পেপাৰ মিল পাতিছে। তাৰোপৰি, দয়াং, নগাবাট, গেলেকি আদি ঠাইৰ কিছু অংশ দখল কৰি লৈছে। এতিয়া নিগচিয়েচন কৰাৰ পৰা আমাৰ কি লাভ হব-যদি এগ্ৰিমেণ্ট টো ভায়লেট কৰে। এগ্ৰিমেণ্ট কৰাৰ ফলত আমাৰ লোক সকলক সেই অঞ্চললৈ যাবলৈ নিদিয় আন হাতেদি তেওঁলোকে জুৰ-জুলুম কৰি আমাৰ ইয়াত সোমাইছে। আমি কৈছো মিলা-প্ৰীতিৰে থাকিব লাগে : কিন্তু তেওঁলোকে এগ্ৰিমেণ্ট ভায়লেট কৰিছে। এই সম্পৰ্কে চৰকাৰে কি ব্যৱস্থা হাতত লৈছে ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) : ভায়লেট কৰা সম্পৰ্কে খবৰ লম।

Shri Paramananda Gogoi (Minister): Due to heavy rains in the catchment areas the Brahmaputra crossed the Danger Level at Dibrugarh on the 16th June, 1972 but fell below the Danger level on the next day. It again crossed the Danger Level on the 21st June, 1972 and has been continuously above the Danger Mark till date, its reading being 342.60 ft. today but the water has now started receding very fast. In the Dibrugarh district, except for a small area of 6 sq. miles at Kundil Bazar in Sadiya which was submerged by flood waters, there has been no other report of floods. Dhola-Sadiya Ferry, which remained suspended for a few days, has been opened since yesterday. Rs. 500/- has been sanctioned as boat-hire charges to the Deputy Commissioner, Dibrugarh.

In the North Lakhimpur district, Subansiri Embankment was threatened but has not been breached. The water of Subansiri Ranganadi and Singri rivers have flooded 29, 040 acres in 59 villages. The total damage to crops is estimated to be Rs. 3,90,000/-The population affected is 13, 663; issue of gratuitous relief has not been considered necessary. In Dhemaji subdivision, the Jiadal river has been in spate. 96 villages, covering a population of 13, 000 and a crop area of 4,008 acres have been affected. The value of crops lost is estimated to be Rs. 7 lakhs There has been no loss of human life or of cattle, and there has been no report of damage to buildings. No Gratuitous Relief has been considered necessary till now. The issue of assistance for the purpose of raising Sali seedlings will be considered very shortly. There has been no seriously adverse effect of floods in the Sibsagar district. The water of Brahmaputra stands at 279.30 ft. at Neamati Ghat against the Danger Level of 279 ft. Because of the Brahmaputra river being above the Danger Level, an area of 124 sq miles, covering 71 villages involving a population of 3,455 people have been somewhat affected by the flood waters. Crop area damaged is 1, 174 acres valued at Rs.4,72,000/-. There has been no loss of human life or of cattle and no damage to buildings. Only five houses have been eroded. Issue of Gratuitous relief has not been considered necessary. Pahumara, Garamaur and Holdibari road in Majuli breached at the New Diversion on the morning

of 23rd June, 72 due to Subansiri flood.

There has been no flood in Sibsagar subdivision due to the water of Brahmaputra. Dikhu and Disang rivers are below the Danger level.

There has been no flood in Golaghat subdivision. In the Tezpur subdivision also there has been report of serious floods. A Sluice Gate of the Brahmaputra Bandh at Lohitmukh under Gohpur Police Station was washed away on the morning of the 20th June, 72. Some villages were innundated and relief was rendered. Part of Chaiduar A. P. only was affected by floods since the 24th June, 1972. About 10 sq. miles involving 20 villages and 1000 families were affected. A crop area of 1000 bighas was involved. Damage to crops is estimated at Rs. 80,000/-. Some houses in Borsola area under Dekiajuli A. P. and two houses at Tarajan and Daflagarh under Naduar A. P. and 30 houses more in Borchoala area are threatened by erosion. Rs. 15,000/- has been sanctioned, as Gratuitious relief. The Brahmaputra at Tezpur is below the Danger point of 65.22. metres.

In the Mangaldai subdivision, some low-lying areas of Kalaigaon A P. and Chapori areas have been affected by flood but the tributaries of Brahmaputra have all receded. The total affected area is approximately 35 sq. miles involving 45 villages and 12,300 people. The crop area damaged is estimated to be about 8,750 bighas and the value of this is estimated to be about Rs. 12,50,000/- There has been no loss of human life or of cattle. 587 houses are reported to have been eroded. The total loss of crops and houses is estimated at Rs, 13. 14 lakhs. Gratuitious relief has already been extended in the form of rice and dal. Arrangement for shifting the people in the event of further erosion at Kurua and Chapori areas has been made. A sum of Rs. 5,000/- has been issued as an adhoc grant.

In the district of Nowgong, due to heavy rains in the catchment areas of Kapili, Deung, Borpani, Lutumari and Jamuna, the water of Kapili river rose suddenly on the 21st June, 1972 afternoon and started overtopping the Embankment from Karikhana. At 4.30 P. m. on the 21st June, 1972, the Embankment has been breached at seven places.

Houses near the breach were washed away. Three Gaon panchayat areas of Lanka A. P. have been affected by floods. Rescue operations were undertaken with the combined efforts of Government, local Panchayat and other social organistions. There was heavy floods due to the water in Jugijaan A. P. from the 21st June night, and 9 Gaon Panchayat areas were hit by this flood. Relief and rescue operations were started on the 22nd June morning in these areas by the local Panchayat and the Block organisation. Jamunamukh area went under water from 22nd June, 1972, Jamunamukh town was also flooded. Relief operations were started in this area from that morning itself. The Deputy Commissioner visited Jamunamukh and Lanka areas on the 22nd June, 1972 and organised Relief Committees inclusive of non officials and arranged rescue boats. He also supervised relief operations in Lanka area. From the night of the 22nd June, 1972 the entire area of Kampur Police State went under water and the Kathiatoli A P. area was also affected. As there was scarcity of boats, rescue oprations were hampered, and the Army was also requested to supply boats for the purpose. Four Army boats arrived at Nowgong at 10 p. m. on the 23rd June, 1972 and these boats were used for rescue operations in the flood-affected areas from the 24th June morning. Some more Army boats with engines have reached Nowgong on the 25th Jund, 1972. Kapili river breached near Basundhari on the night of the 23rd June, 1972 and Chaparmukh was badly hit and 4 Gaon Panchayat areas of Kapili A P. went under water from the 24th June, 1972. The waters of Kapili river started inundating the Bokani and Bhuragaon Mauzas of Marigaon Subdivision from the 25th June, 72. While the water of Kapili river has been receding, its effect downstream is still very high. Relief eamps have been opened in Lanka, Jugijan, Singribasti, Rajabari, Hojai, Jamunamukh, Kampur, Chaparmukh. Basundhari, Mugurgaon, Hatigarh and other places. Relief materials have been rushed through boats and Relief operations are continuing. The Chief Minister visited Jorabari Mouza of Roha Circle and the areas between Chaparmukh and Kampur on the 25 June, 1972. Government have sanctioned a sum of Rs. 1 lakhs for relief in the Nowgong district. The total area affected is 3.32 lakhs bighas, involving a population of

about 2.20 lakhs. The crop area affected is 2.25 lakh bighas and the value of the crops damaged is estimated at Rs. 1 crore. It has been difficult to estimate the number of houses damaged since the flood waters have not receded completely. The cattle loss is estimated to be very high and is likely to be more than 5,000 heads. So far, 10 people in Lanka and 11 people in Jogijan have been reported to have lost their lives. The names of the persons whose deaths have been verified are as follows :—

1. Mastt. Mantani Gore, wife of Dasarath Gore ;
2. Phulkumari, wife of Dharu ;
3. Badal
4. Santi
5. Ranti — children of Dharu.
6. Basanti
7. Sarjoo
8. Gajoo — nephews of Dharu ;
9. Mugali.

All these people are from Manduli village under Lanka Police Station.

10. Narendra Biswas, 45 years old.
11. Suchitrabala. 35 years old.
12. Sukumar, 5 years old.
13. Tapan Biswas ;
14. Bimalabala ;
15. Son of Jogendra ;
16. Daughter of Naresh ;
17. Son of Piari.

All these people are from Hatimura village.

18. Msstt Labboi Das.
19. Haladhar Das.
20. Baby of Mohan Das.

All these are from Dakinkendugури village.

There has been no report of flood of Brahmaputra in Nowgong District. The flood water of Kapili river is receding. All necessary relief measures are being undertaken by the District Administration.

Due to heavy rains, there have been reports of floods in the Hill District of Mikir Hills and North Cachar Hills also. In the North

Cachar Hills, there has been land-slips, particularly along the railway track. In the Hamren Subdivision of Mikir Hills, 32 villages have been affected by Kapili floods. A number of families have been shifted to safer places. Four unknown persons have been reported to have drowned in Kapili river on the 21st June 1972, while crossing in a private boat. This death report is being enquired into. There has been large-scale damage of jute and Ahu crops and the subdivision has been cut off from the rest of the State due to disruption of road communication. The subdivisional Officer has already extended gratuitous relief and a sum of Rs. 20,000/- has been sanctioned by the Government. The villages affected are on both banks of Kapili river right down the stream upto Kampur. The Kampur-Baithalangso Road has gone under water. The Deputy Commissioner, Diphu. and the District Council officials are currently visiting the area to assess the details of damages and to take necessary relief measures.

In Gauhati subdivision, there has been no report of flood in the south bank even though the rivers flowing from Khasi Hills have swollen because of incessant rains. There has however been report of water-logging in small pockets. 31 villages of Chamoria, Nagarbera, Bongaon, Pub Chamaria and Chaygaon-Pantan Mouzas have been affected. There has been no damage to houses, no loss of life or of cattle and no loss of land due to erosion. A watch is being kept at Alikash and Simina Bund. The Brahmaputra stands at 49.16 meters against the danger level of 49.68 meters. In Rangia Circle because of flood waters of the Puthimari and other rivers an area of 89 sq. miles involving 31 villages and about 1000 families were affected. The crop area damaged is 2800 bighas valued at Rs. 2.40 lakhs. In Kamalpur circle the water level is slightly above danger level. The houses are reported to have collapsed and 129 reported to have been in water-logged areas. Floods have affected 6400 families. The Puthimari level is reported to have increased slightly. Patidarrang, Karara, Puhyer, Madartola, Barbangsar, Silasundarighopa are the mouzas affected by the river Sukla and Sesba. All other rivers other than Puthimari are

decreasing. In Hajo Circle, water level is receding though breach in Pagladia embankment has affected Charabari village. A sum of Rs. 30,000 has already been sanctioned to the Deputy Commissioner for rendering necessary relief, though the Deputy Commissioner has reported that it is not considered necessary to grant relief at the present juncture. In Nalbari subdivision the first flood visited the subdivision on 18th May, 1972, when the embankments on the None and Bharalia rivers were breached. 50,000 persons were affected by this flood. The subdivision experienced a second time flood from the 15th Jund due to rise of flood waters of Tihu, Buradia, Marapagladia and Nona rivers. The Borbhag mouza was badly affected. The National Highway and some other roads were also over-topped, All the rivers are now receding. There has been no loss of human life. The flood water affected a total of 197 villages involving a total population of 1.42 lakhs. 29,100 acress of cropped area were damaged valued at Rs. 89.14 lakhs. The Pagladia embankment has been breached. Nalbari-Kamarkuchi, Gogra-para Bijulighat roads were submerged by floods at various places. Government have sanctioned Rs. 75,000 as gratuitous relief. 37 houses valued at Rs. 19,800 have been damaged and 5 numbers of houses have been eroded. In the Barpeta subdivision, there was flood on 23rd May which submerged the paddy fields of Barpeta, Nowgaon, Paka, Titapani, Bagbor, Jania. Hastinapur, Bhobanipur, Betbari, Ghlajari, Chenga and Sarupeta mouzas. Floods again visited this subdivision from 21st June due to rising of Kaldia and Pahumara rivers. Large areas of Sariha, Pub Bajali, Uttar Bajali, Manikpur, Paka, Hastinapur, Bhabanipur and Betbari mouzas and parts of Sarukhetri, Nowgaon, Bagbar, Mandia, Jania and Titapani mouzas were affected. The total area damaged is estimated at 1, 85, 813 acres involving 664 villages and a population of 3,27,282 persons. The cropped area damaged is 1,52 350 acres and the value of crop damaged is Rs. 2 crores 52 lakhs 35 thousand. 166 houses have been damaged valued at Rs. 18,900 There has been no loss of human life or of cattle: Government have sanctioned a sum of Rs. 75.000/- towards rendering gratuitous relief. All the 3 rivers namely Kaldia, Pahumara and Manas are receding. The embankments breached are at

Longla on Manas river and Marachaulkhowa left bank embankment embankment in the Jania mauza.

In Goalpara subdivision, the water level of the Brahmaputra is 116.90 ft. and is stated to be rising. About 17 villages under the Lakhipur Circle are stated to be submerged by flood waters. Some villages on the bank of Jinjhiram river have also been submerged. The situation dees not however warrant any issue of gratuitous relief at Present and is under watch. There has been no other flood in this subdivision. In the Dhubri subdivision also there has been no report of serious flood, though some reports about low-lying areas of South Salmara being flooded by rain waters have been received. There has been damage to a culvert on the Abhirampara Road and the bridge approaches of 1/2 and 1/5 of Jaleswar Road have been washed away. These two roads have been closed for vehicular traffic. Some low-lying areas of Mankachar Circle have also been affected by flood. The Gourang river and Dorni river are reported to be changing their course. The pesition is under watch. But the Deputy Commissioner does not consider any relief to be necessary at present. In the Kokrajhar Subdlv sion there has been no report of serious flood. Parts of Manikpnr ar ea under Bijni Circle have been under water mainly due to heavy rainfall. This has affected two villages, 43 families ann a cropped area of approximately 334 bighas. There has no loss of human life or of cattle and the water in all the rivers is receding.

Due to heavy rains, rivers in Cachar district have been rising from 20th June. Jatinga Madhura rivers crossed the danger level on that date and affected different parts of Borkhola, Udarband and Lakhipur areas. The river Barak cro ssed the danger level on 21st June, and threatened to breach the embankment near the Silchar town. No breach however occurred. The river Longaln cross the danger level on 18th June and river Singla crossed on 19th. Bund at Durlabchara about 2 Kilometer away from patherkandi was breached. In Hailakandi Subdivision the River Katakhal started rising from 21st. The situation in the Cachar District has started improving as a

result of the water level in all the rivers having gone down below the danger marks. The Barak stands at 19.67 metres against the danger level of 19.83 meters. The position inKarimganj is also improving. In the Hailakandi Subdivision 75 villages were affected. Detailed assesment of the damages is still awaited, both from Karimganj and Hailakandi Subdivisions. The Katakhal at Matijuri was at 18.65 M against danger level of 18.75 M on 24th evening. The Government have already sanctioned Rs. 1 lakh. Additional sums of Rs. 45.000 for Silchar Subdivision and Rs. 25,000 for Karimganj Subdivision have been sanctioned today. There have been 3 deaths in Silchar Subdivision namely a 3 year old boy at Mohanpur, a 69 year old man at Panighat and a 25 year old woman at Nazirabad. There is a report of one more death in the Subdivision which has not yet been verified. In the Karimganj Subdivision there have been two deaths one at Poamara and another in Taltola village. The Silchar-Natanpur road, Silchar-Badarpur Road, Silchar-Jirighat road and the Silchar-Kumbhirgram road have been badly affected by floods. No report of and bridge being washed away has been received. The Rani Ferry bridge has been reported to have been damaged. The train communication to Cachar District is still non-operative having been snapped in the North Cachar Hills District. Air communication has been restarted since 24th. Information has been sent to the Chief Engineer, Border Roads to restore the road communication from Jowai to Badarpur. A total of about 96,258 acres in 436 villages involving population of 1,88,444 have been affected by floods in Silchar. A crop area of 21,100 acres valued at Rs. 63 lakhs has been damaged. 4,639 houses valued at Rs. 5, 68, 450 and 132 public institutions valued at Rs. 35,500 have been damaged. In the Hailakandi Subdivision detailed estimates are still not available. The information available that indicates 30,720 acres in 97 villages involving a population of 30,500 have been affected. 2,300 acres of crops valued at about Rs. 94,000 have been damaged. There has been no report of damage to houses or public institutions etc, In the Karimganj Subdivision again, Government are still awaiting detailed report, The information so far received indicate that 1,85,000 acres in 350 villages involving 2,50,000 population have been

affected. The cropped area damaged is estimated at 33,000 acres. Estimates of damage to houses, public institutions etc. is still not available. In the Silchar Subdivision 29 houses valued at Rs. 67,375 have been eroded. The Army assisted with ten boats at Silchar.

All necessary measures to render relief, provide medical assistance and also to ensure that supplies are not disturbed have been undertaken by the various Deputy Commissioners and Subdivisional Officers. There are enough stocks of sera, vaccines etc. to undertake anti-epidemic measures. That is all.

Shri Giashuddin Ahmed-Mr. Speaker, Sir, I want a clarification. The report provides information Shri Mohitosh Purkayastha (Minister, Supply) Mr. Speaker, Sir, I want to make a Statement on the supply position.

Mr. Speaker Do you want to make it to-day ? Better make it tomorrow.

Shri Giasuddin Ahmed Sir, I want to get a clarification from the Minister. The report provides informntion that about 50 p. c. of the crops has been damaged, particularly in the Bilasipara A.P. area. I do not know/how the Minister could say that while there was, in fact, still larger damages.

Shri Mal Chandra Pegu : The Minister has stated that there is a breach on the P.G.I.H Road in Majuly at Serpaikhowa. So far as the information received by me is concerned, a large number of villages have been affected by the breach of that road and that till now no relief is given to the affected people. Not only that. The retirement bund at Takelip-huta has also been breached, and this breach also has affected a large number of people. I want to know from the Hon. Minister the amount of gratuitous grant that has been given to Jorhat for giving relief to the flood affected people at Majuli and also the amount of gratuitous grant given to these people due to the washing away of the retirement bund at Luhitmukh Retirement Bund.

Shri Gaurisankar Bhattacharya ; Sir, the Hon. Minister has made a statement, a very long statement. It appears that all the things which, the Minister has stated, are not correct. There are certain non-implementations there are some inaccuracies and under-statements as well. There are

certain very urgent, very serious matters which probably require discussion by this House. We have, therefore, given notice of a Special Motion under Rule 130(A) of the Rules of Procedure of the House. During the debate on this Motion we shall be in a position to supplement certain facts. May I therefore request you to fix up the time as soon as possible in consultation with the Business Advisory Committee so that the Minister may have also some further informatton to place before the House and the Supply Minister will also have an opportunity to apprise the House of the supply matters.

Mr. Speaker Supply Minister will make the Statement tomorrow.

Shri Dulal Chandra Barua: we want a copy of the Statement to be circulated tomorrow.

Shri Dulal Chandra Barua ; Sir, the situation that is obtaining in the State is rather extra-ordinary, and this report on the flood situation and other things is not quite clear. Therefore at the time of discussion of the problem next in the House, Sir, I would request the Revenue Minister to give detailed information about the extent of damages, the nnmber of breaches caused and the causes of these breaches, numbers of persons died in the floods and such other necessary information so that we may get a realistic picture of the whole situation and the problems and the Hon. Members can be benifitted by all these information

শ্ৰীলক্ষী কান্ত শইকীয়া :—মন্ত্ৰী মহোদয়ে যি খিনি কথা কলে তাৰ লগত মই কেইটা মান কথা যোগ দিব খুজিছো আৰু সেই বিষয়ে মন্ত্ৰী মহোদয়ক টাৰ যোগে জনাইছো। অকল কলাইগাৱ আঞ্চলিক পঞ্চায়ত এলেকাই নহয়। খৈৰাবাৰী আদি কৰি তিনি খন আঞ্চলিক পঞ্চায়ত আৰু কৃষি মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ এলেকাও সম্পূৰ্ণ বানপানীত ক্ষতি সাধন হৈছে। মহকুমাধিপতিয়ে যিটো টকা বিছাৰিছে তাতকৈ অলপ বেচি টকা মঞ্জুৰ কৰিব লাগে। তেতিয়া হলে মানুহ খিনিক সহায় কৰা হব।

শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন আহম্মদ : ধুবুৰী সম্বন্ধে যিটো ৰিপৰ্ট দিছে সেই ৰিপৰ্টটোৰ মই চেলেঞ্জ কৰি থলো।

শ্ৰীমতী আনোৱাৰা টাইমুৰ:—তেজপুৰৰ উপায়ুক্তই জনোৱা মতে কলাইগাৱৰ খবৰ আহিছে। কিন্তু চি পাঝাৰ, দলগাৱ আদি অঞ্চলত শতকৰা ৫০ ভাগ খেতি বান পানীয়ে ক্ষতি কৰিছে। তাত এতিয়া ৰিলিফৰ আৱশ্যক হৈছে। বিশেষকৈ শিশুৰ খাদ্য যোগানৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। কাৰণ ৰিলিফত কেৱল দাইল, চাউল, নিমখ আদি দিয়া হয়। এই কথাটোত চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষন কৰিলো।

Shrimati Pranita Talukdar : Sir, from the Minister's statement we have the information about the floods in the Barpeta Sub-division, I want to know whether any information has been received about the terrible erosion that is going on in my constituency caused by the Hakua and Naljora rivers.

শ্ৰীঘনকান্ত বৰো : অধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্ৰী মহোদয়ে যিটো বিবৃত্তি দিলে তাৰ পৰা কোৰাবাৰী, বিজনী মৌজা বাদ পৰি গৈছে । তাৰ ৰাইজৰ বিধান বিলাক নষ্ট হৈ গৈছে । সেই অঞ্চলত চৰকাৰে পুনৰ বিধান যোগান দিয়াৰ ব্যৱস্থা নকৰিলে তাৰ ৰাইজে খেতি কৰিব নোৱাৰিব । এই কথালৈ মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো ।

শ্ৰী পৰমা নন্দ গগৈ : অধ্যক্ষ মহোদয়, বানপানী হোৱাৰ লগে লগে যি বিলাক জিলা বা মহকুমাত বানপানী হৈছে সেই বিলাক জিলা বা মহকুমাৰ বিষয়া সকলক সেই অঞ্চলৰ বান পৰিস্থিতি দিনে তিনিবাৰকৈ ৰাতি পুৱা ৯ বজাত এবাৰ আবেলি এবাৰ আৰু ৰাতি এবাৰ টেলিগ্ৰাম বা অন্যান্য ধৰণেৰে জনাবলৈ নিৰ্দ্দেশ দিয়া হৈছে । সেই বিলাক অঞ্চলত বান পানী হলে কেনেকুৱা হৈছে, যদি নাই হোৱা তেন্তে নাই হোৱা আদি ধৰণেৰে জনাবলৈ নিৰ্দ্দেশ দি অহা হৈছে । আৰু তেখেত সকলে আজি দিনৰ চাৰে এঘাৰ বজাত জনোৱা খবৰ বিলাকৰ ভিত্তিতহে আজি সদনত দাখিল কৰা হৈছে । সদনৰ সদস্য সকলে অন্যান্য যি বিলাক খবৰ জানিবলৈ বিচাৰিছে সেই বিলাক জিলা বা মহকুমাৰ পৰা আনি জনাবলৈ চেষ্টা কৰিম ।

শ্ৰীমালচন্দ্ৰ পেগু : যোৰহাট সাহাৰ্য্য একেবাৰে দিয়া হোৱা নাই ।

শ্ৰীপৰমা নন্দ গগৈ : যৰ পৰা যি বিচাৰিছে সেই বিলি দিবলৈ চৰকাৰে একেবাৰেই কাৰ্পন্য কৰা নাই । আমি এতিয়ালৈকে ৪ লাখ ৭০ হেজাৰ ৫০০ টকাৰ সাহাৰ্য্য দিছো । আৰু এটা কথা সদস্য সকলে নিশ্চয় বুজি পাইছে যে যতেই বানপানী হৈছে তাৰ চৰকাৰী কৰ্মচাৰী বিলাক বহি থকা নাই তেওঁলোক কামত ব্যস্ত আছে সেই কাৰণে খবৰ আদি পঠোৱাত কিছু পলম আদি হব পাৰে । সদস্য সকলে বিচৰা বাকী বিলাক ৰিপৰ্ট আনিবলৈ মই চেষ্ট কৰিম ।

শ্ৰীগৌৰী শংকৰ ভট্টাচাৰ্য্য : এই প্ৰসংগতে মই মন্ত্ৰী মহোদয়ক এটা কথা জনাওঁ যে তেখেতে কৈছে যে বান পানীৰ সময়ত চৰকাৰী বিষয়া সকল বহি নাথাকে,

আৰু নথকাটোৱেই স্বাভাবিক। তথাপি এই কথাও সচা যে কোনো অঞ্চলত বিৰাট দুৰ্ঘটনা হোৱাৰ ১২ ঘণ্টাৰ পিচতো চৰকাৰী বিষয়া সকলে খবৰ নাপায়। মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে পাগলাদিয়া নদীত বিচ হৈছিল, অৱশ্যে পাগলাদিয়াত হোৱা নাছিল বৰলিয়াতহে হৈছিল। সেইটো নলবাৰীৰ এক্সিকিউটিভ ইঞ্জিনীয়াৰৰ তলত নপৰে। শুক্ৰবাৰে যেতিয়া বিচ হৈ মানুহৰ ঘৰ দুৱাৰ উটাই লৈ গল তাৰ পাচ দিনা শনিবাৰে আমি যেতিয়া নলবাৰী গৈ পাওঁ তেতিয়াও তাৰ এচ ডি অজৰে সেই খবৰকে পোৱা নাছিল আমাৰ চৰকাৰক খবৰ এনেকৈয়ে তত কালে জনাই আছে? আৰু আমাৰ চৰকাৰে কাৰ্য্য তত্‌পৰতা এনেকুৱাই। এই বান্ধটো ডিভিজন পঞ্চায়তৰ সভাপতিৰ নেতৃত্বত কাটি দিয়া হৈছিল। কিন্তু এচ ডি অৱে তাৰ খবৰ পোৱা নাছিল। তাত বান্ধ কটাৰ সপক্ষে আৰু বিপক্ষে দুটা দলৰ মাজত মাৰপিত হোৱা উপক্ৰম হোৱাত পুলিচেও সেই সম্বন্ধে গমকে পোৱা নাছিল। এনেই চৰকাৰী কৰ্মচাৰী সকলৰ কৰ্ম তত্‌পৰতাৰ পৰিচয় এই বিলাক কথাত চৰকাৰে মনোযোগ দিব লাগে।

Mr. Speaker; The House stands adjourned till 10 A. M. tomorrow.

(The House rose at 5.35 P. M.)

ADJOURNMENT

The House then rose at 5.35 P. M. and stood adjourned till 10 A. M. tomorrow the 27th June, 1972.

REFERENCE, (NOT FOR ISSUE)

U. Tahbildar
Secretary,
Assam Legislative Assembly.

Dated Shillong
The 26th June, 1972.

READING ONLY INSIDE LIBRARY